स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

(Local Disaster and Climate Resilience Plan (LDCRP)

तथा

विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

ljs (Disaster prepedness and Response Plan (DPRP)

२०७६/०७७ देखि २०८०/२०८१ सम्म

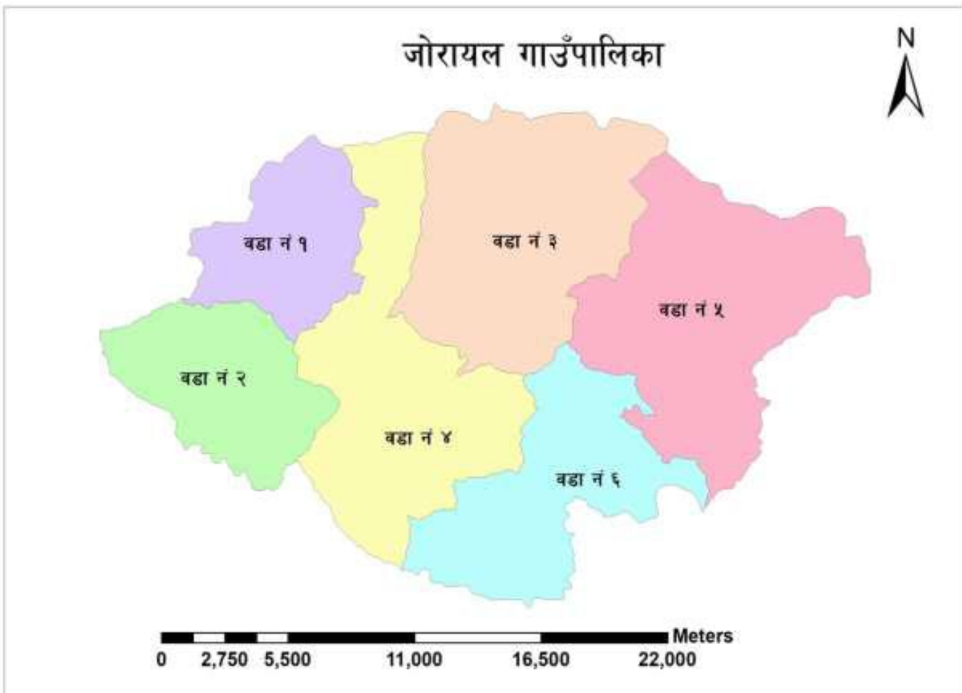

जोरायल गाउँपालिका
रावतकट्टे,डोटी

सहयोग

unicef

खण्ड क : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

योजनाको नाम : **स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना Local Disaster and Climate Resilience Plan (LDCRP)**

तयार गरिएको वर्ष : २०७६

योजनाको अवधि : **२०७६/०७७ देखि २०८०/२०८१ सम्म**

तयार गर्ने : जोरायल गाउँपालिका डोटी

सहयोग : युनिसेफ नेपाल

जोरायल गाउँपालिका

(Jorayal Rural Municipality)

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, डोटी

(OFFICE OF THE RURAL MUNICIPAL EXECUTIVE)

ईमेलः jorayalrlmp@gmail.com

वेवसाईटः jorayalmun.gov.np

फोनः ९७४९११८०५१

प.सं. २०७७/०७८

च.नं.

रावतकट्टे, डोटी

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

अध्यक्षको तर्फवाट

नेपाल वहुप्रकोप युक्त देश भएकाले यहा भुकम्प,वाढी , पहिरो ,चट्याङ, असिना ,आगलागी, महामारी आदी प्रकोपहरु र जलवायु परिवर्ततनको असरले ठुलो क्षति पुऱ्याउदै आएको छ । डोटी जिल्लाको जोरायल गाउँपालिका पनि वहुप्रकोप को जोखिमयुक्त गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको नक्साङ्कनका आधारमा गाउँपालिकामा भुकम्प, पहिरो, वाढी, असिना, वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी, चट्याङ, महामारी, सडक दुर्घटना, हावाहुरी, वालिनालिमा किरा र तुसारो गरी १३ वटा प्रकोपहरु पहिचान गरीएका छन । यी प्रकोपहरुवाट सिर्जित विपद्ले वर्षेनी पालिकामा जनधनको क्षति गर्ने गरेको छ । यसका अलावा विपद्का घटनाले महिला, वालवालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति हरु, वृद्धवृद्धा तथा विपन्न वर्गलाइ अझ वढि प्रभावित गरेको छ ।

यसै कुरालाइ मध्यनजर गरी जोरायल गाउँपलिकाले विपद् जोखिमलाइ न्यूनीकरण गर्न यो “स्थानीय विपद् तथाजलवायु ***उत्थानशील योजना” र विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।*** यो योजना तयार गर्दा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ ले निर्दिष्ट गरेका विधि तथा प्रक्रियालाइ अवलम्वन गरिएको छ । यसका अतिरिक्त योजना तयारीको क्रममा गाउँपालिकाका ६ वटै वडामा सूचना संकलन तथा वडागत जोखिम नक्साङ्कन गरी प्राप्त सुचनाको आधारमा पालिकाको पार्श्वचित्रको तयार गरिएको थियो । जोखिम पार्श्वचित्रको आधारमा जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाविच छलफल गरी विपद् जोखिम न्यूनिकरण र व्यवस्थापनका क्रियाकलाप निर्धारण गरी मस्यौदा निर्माण र योजनालाइ अन्तिम रुप दिइएको थियो । त्यसैगरी गाउपालिकामा प्रकोपवाट सिर्जित हुने विपद्वाट हुने क्षति न्यूनिकरण गर्न समयमै प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न गृह मन्त्रालयले जारी गरेको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संसोधन २०७५) मा तोकिएका विधि र प्रक्रियालाइ अपनाएर जोरायल गाउँपालिकाको ***“विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना”*** तयारी गरिएको छ । यस योजना तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकामा ७ वटा कलष्टर निर्माण गरी कलष्टर अगुवा र सदस्य हरु संग छलफल र सुझाव का आधारमा प्रतिकार्य र पुर्व तयारीका क्रियाकलापहरु तय गरिएको थियो आशा छ यी दुवै योजनामा उल्लेख गरिएका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन वाट गाउँपालिकामा विपद्वाट हुने क्षति न्यूनिकरण भइ विपद् उत्थानशिल गाउँपालिका निर्माणमा सहयोग पुग्ने छ ।

यी दुवै योजनामा उल्लेख गरिएका योजना तथा क्रियाकलापहरुलाइ गाउँपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक योजनामा समावेश गरी वजेट विनियोजन सहित प्राथमिकताका साथ कार्यान्यन गरिने छ । साथै थप सहयोगका लागी संघ, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायसंग समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।

अन्तमा, यी दुवै योजना निर्माणमा उल्लेखनीय योगदान गर्नुहुने गाउँपालिका उपाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यहरु, वडाध्यक्ष लगायत सम्पुर्ण जनप्रतिधिहरु, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु, सुरक्षा निकाय लगायत सम्पुर्ण लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यी योजना तयार गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने यूनिसेफका कर्मचारी मित्र र यूनिसेफ नेपाललाई पनि हार्दिक कतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

दुर्गादत्त ओझा

गाउँपालिका अध्यक्ष

विषय सूची

परिच्छेद १ : गाउँपालिकाको परिचय

१.१ जोरायल गाउँपालिकको परिचय
१.२ भौगोलिक अवस्था
१.३ भौगोलिक सीमाना
१.४ भू-उपयोगको अवस्था
१.५ जलवायुको अवस्था
१.६ प्राकृतिक स्रोत साधन
१.७ पेशा तथा रोजगारीको अवस्था
१.८ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था
१.९ जनसङ्ख्याको विवरण

परिच्छेद २ : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

२.१ पृष्ठभुमी
२.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व
२.३ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि
२.४ योजनाको सिमा
२.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति
२.६ योजनाको अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन

परिच्छेद ३ : प्रकोप, संङ्कटासन्नता, सम्मुखता र क्षमता विश्लेषण (जोखिम विश्लेषण)

३.१ प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण :
३.२ जोखिम नक्साङ्कन
३.३ विपद्को ऐतिहासिकसमय रेखा
३.४ वडाको संकटासन्न विश्लेषण
३.५ पात्रोहरु (प्रकोपपात्रो, मौसम पात्रो र वाली र पात्रो)
३.६ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण
३.७ संस्थागत विश्लेषण रोटी चित्र (भेन डायग्राम)
३.८ संस्थागत विश्लेषण :
३.९ श्रोत सामाग्रीको विश्लेषण
३.१० परम्परागत ज्ञान र सीप विश्लेषण
३.११ जलवायू परिवर्तनको प्रभाव विश्लेषण
३.१२ जिविकोपार्जन विश्लेषण :
३.१३ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

परिच्छेद ४ : दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, तथा रणनीति

४.१ दिर्घकालिन सोच
४.२ परिकल्पना :
४.३ ध्येय
४.४ लक्ष्य
४.५ उद्देश्य
४.६ रणनीति
४.७ कार्यान्वयन कार्यनीति :
४.८ स्थानीयविपद् तथाजलवायु उत्थानशीलकार्यक्रमहरु (क्रियाकलापहरू)
४.८.१ नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमता अभिवृद्धि सम्वन्धि क्रियाकलापहरु :
४.८.२ जोखिमन्यूनीकरण : रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका कार्यहरु
४.८.२.१ भुकम्पको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

४.८.२.२ पहिरोको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.३ बाढीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.४ असीनाको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.५ वन्यजन्तुको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.६ आगलागीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.७ खडेरीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.८ चट्याङको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.९ महामारीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.१० सडक दुर्घटनाको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.११ हावहुरीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.१२ वालिनालीमा किराको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
४.८.२.१३ तुसारो को जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा
परिच्छेद ५ : लागत अनुमान तथा श्रोत ब्यवस्थापन :
५.१ लागत अनुमान

तलिका सूची

तालिका : १ गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल विवरण
तालिका २ : सडक संजालको विद्यमान अवस्था
तालिका ३ : वडागत जनसंख्या विवरण
तालिका ४ : उमेर अनुसारको जनसंख्या
तालिका ५ : जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण
तालिका ६ : गाउँपालिकामा अपाङ्गताको विवरण
तालिका ७ : प्रकोप स्तरिकरण
तालिका ८ : वडाहररुमा गरिएको प्रकोप अनुसारको कुल अंक
तालिका ९ : विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा **(Historical Time Line)**
तालिका १० : वडा अनुसार संकटासन्नता स्तरिकरण
तालिका ११ : प्रकोप पात्रो
तालिका १२ : मौषमी पात्रो
तालिका १३ : वाली पात्रो
तालिका १४ : प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण
तलिका १५: संस्थागत विवरण
तालिका १६ : श्रोत सामाग्री
तालिका १७ : जोखिम न्यूनीकरणकालागि गरिएका स्थानिय प्रयासहरु
तालिका १८ : जलवायू परिवर्ताले गर्दा ल्याएका प्रभावहरु
तालिका १९ : जिविकोपार्जन सिपहरु
तालिका २० : गाउँपालिकाको मूख्य प्रकोप र जोखिम वस्ति हरु

अनुसुचीहरु

अनुसुची १. जोखिम नक्साङ्कन
अनुसूची २. प्रकोपको आधारमा वडागत जोखिमको सुचना संकलन
अनुसूची ३. निकायगत श्रोत साधनको अवस्था
अनुसुची ३ विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागी निकायगत श्रोत साधनको अवस्था
अनुसुची ४. विपद् प्रतिकार्यका लागी निकायगत श्रोत साधनको अवस्था

परिच्छेद १ : गाउँपालिकाको परिचय

१.१ जोरायल गाउँपालिकाको परिचय

जोरायल गाउँपालिका सुदुरपश्चिम प्रदेशको डोटी जिल्लामा अवस्थित रहेको छ । यो गाउँपालिका डोटी जिल्लाको सदरमुकाम सिलगढी वाट ६० कि.मी. दक्षिण पश्चिममा पर्दछ । यस गाउँ पालिका को नाम जोरायल रहनुका पछाडि महाभारत को युद्धमा भिमले जरासन्ध नामक राक्षस लाइ दुइ तिघ्रा समाएर विचोविच च्यातेर फाल्दा एक भाग यस क्षेत्रमापरेको हुदा "जरालय" हुदै जोरायल भएको किम्वदन्ती रहेको छ । जोरायल गाउँपालिका पुर्नसंरचना अघिका साविकका ६ वटा गाउँ विकास समितिहरु मिलेर २०७३ फागुन २७ गते गठन भएको हो । जस अन्तरगत घण्टेश्वर, छतिवन, लक्ष्मीनगर, सरस्वतीनगर, गड्सेरा र निरौली गाविसहरु रहेका छन् । जोरायल गाउँपालिकामा जम्मा ६ वटा वडा रहेका छन । यसरी वडाहरु कायम गर्दा साविक एक गा.वि.स लाइ .एक वडा लाइ आधार मानिएको छ । गाउँपालिकाको केन्द्र साविक सरस्वतीनगर गा.वि.स.को रावतकट्टे मा रहेको छ जुन जोरायल गाउँपालिकको वडा नं ३ मा पर्दछ । यो गाउँपालिका डोटी जिल्लाको पश्चिम दक्षिण भागमा पर्दछ । यो गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ४१९.०८वर्ग किलोमिटर रहेको छ ।

तालिका : १ गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल विवरण

वडा नं.	साविक गा.वि.स	साविक वडा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.
१	घण्टेश्वर	१ – ९	३९.७५
२	छतिवन	१ – ९	४७.६३
३	सरस्वतीनगर	१ – ९	८७.९८
४	लक्ष्मीनगर	१ – ९	८६.८९
५	गडसेरा	१ – ९	९४.५२
६	निरौली	१ – ९	६२.३१
	जम्मा		**४१९.०८**

श्रोत :संघियमामला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालय

१.२ भौगोलिक अवस्थाः

यो गाउँपालिको नेपालको सुदुरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत पहाडी जिल्ला डोटी जिल्लामा पर्दछ । जोरायल गाउँपालिका २९डिग्री ०६ मिनेट ५६.५ सेकेण्ड उतरी अक्षांश र ८० डिग्री ४० मनेट ५२.७ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यो गाउँपालिका समुद्रि सतहवाट ११११ मि देखि २,६५०मिटर सम्मको उचाइमा रहेको छ । यो गाउँपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल ४१९.०८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने जनघनत्व ५१.७० प्रति वर्गकिलोमिटर रहेको छ ।

१.३ भौगोलिक सीमानाः

यस गाउँपालिकाको पुर्वमा वडीकेदार र बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका पश्चिममा डडेल्धुरा जिल्लाको आलिताल गाउँपालिका उत्तरमा सिखर गाउँपालिका तथा डडेल्धुरा जिल्लाको गन्यापधुरा गाउँपालिका र दक्षिणमा कैलाली जिल्ला को चुरे गाउँपालिका पर्दछन ।

१.४ भू-उपयोगको अवस्था

पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित डोटी जिल्लाको यो जोरायल गाउँपालिकाको भू-क्षेत्र विवधतायुक्त छ । केहि पहाडी भू-भागमा हिउँ तथा तुसारो पर्ने देखि वेशीहरु पनि रहेका छन् । यसगाउँपालिकाको भू-क्षेत्र भिरालो र समथर दुवै रहेको देखिन्छ । कृषि जमिन प्रशस्त रहेको यो गाउँपालिमामा झन्डै २३०० हेक्टर खेति योग्य जमिन रहेको छ ,भने वन क्षेत्र बर्ग किमि (... प्रतिशत) र .. प्रतिशत झाडी) रहेको छ । त्यसैगरी अनुसार ...घाँसे भूमि क्षेत्र रहेको छ खेर गइरहेको जमिनलाई पार्क तथा अन्य सार्वजनिक स्थलको रुपमा विकास गर्न गाउँपालिका लागिपरेको छ , चरिचरनका लागि पनि प्रशस्त जग्गा रहेको छ । यस गाउँपालिकाले भु उपयोगको निती निमार्ण गरी अगाडी बढ्न सके पालकिाको विकासमा फड्को मार्ने सम्भावना प्रसश्तै छ ।
जोरायल गाउँपालिकाको भूउपयोगको अवस्थो यस प्रकार रहेको छ ।

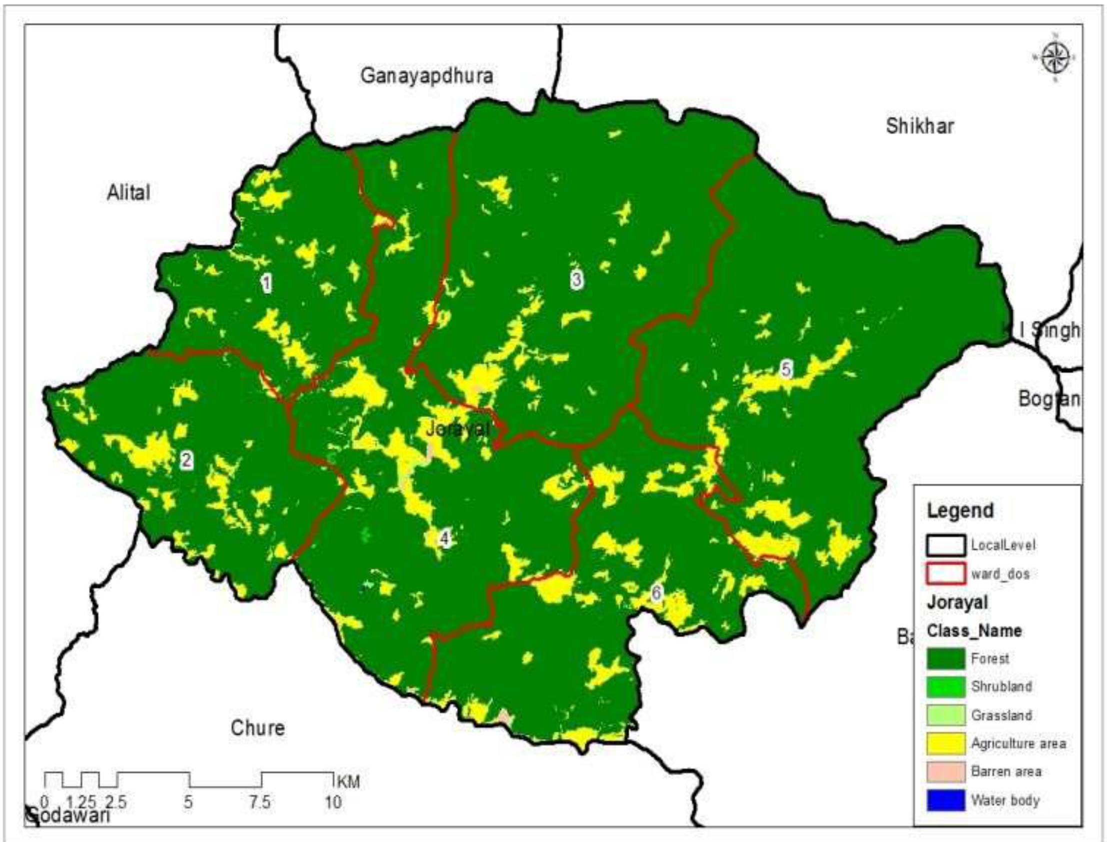

१.५ जलवायुको अवस्था :

पहाडी भु–भागमा रहेको जोरायल गाउँपालिका , धरातलिय वनौटका स्वरुपले पहाडी र समथर क्षेत्रमा रहेको छ । तथापि, होचा तथा अग्ला पहाडी श्रृंखलाका काखमा रहेको समथर भु–वनोट मा यस पालिकाको केन्द्र रहेको छ ।यस गाउँपालिकामा मुख्य तया पर्वतिय र समथर धरातलिय अवस्थिति रहेको छ । जोरायल गाउँपालिकाको पहाडी भेगमा हावापानी तथा जलवायू शितोष्ण तथा समथर भागमा उष्ण प्रकारको छ । यस गाउँपालिकामा चैत महिना देखि भदौसम्म गर्मी हुन्छ भने असोज देखि फागुन सम्म याहांको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ । यसैगरी मंसिर, पुष र माघमा निकै जाडो हुन्छ । यहा असारको पहिलो हप्ता वाट असोज दोश्रोसाता सम्म मनसुनी वायूका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गरेको छ । यस गाउँपालिकाको उच्च भुभागमा पुष र माघ महिनामा हिमपात हुने गर्दछ । जल तथा मौसम मापन केन्द्र दिपायल स्टेशनको रेकर्ड अनुसार अत्याधिक तापक्रम ३६.३ डिग्री सेन्टीग्रेट (मे १९९२) र न्युनतम तापक्रम २.९ डिग्री सेन्टिग्रेट (जनवरी १९८५) मा रेकर्ड गरिएको थियो । सन १९२६ देखि १९८६ सम्मको दिपायल स्टेसनको रेकड अनुसार यहाँको बार्षिक औषत बर्षा १३२२ मिलिमिटर पाईएको छ ।जिल्लाको बर्ष भरी हुने बर्षाको वितरण एकनासको पाइदैन । हिउँदमा कम बर्षा हुन्छ भने करिव ८०% बर्षा जुन देखि सेप्टेम्बर महिनामा हुन्छ ।

१.६ प्राकृतिक स्रोत साधन :

यस गाउँपालिकामा रहेको कर्नासी, कुमरा, गड्सेरी गाड, कमला लगायत खोलानालाहरु रहेका छन । यी खोलानालाहरुले यस क्षेत्रको सिंचाई तथा आवस्यक पिउने तथा अन्य प्रयोजन को पानीको आवस्यकतालाइ पुर्ति गरेका छन भने खोलामा वाढी आउदा विपद्को जोखिम पनि हुने गरेको पाइन्छ । यस गाउँपालिकामा छतिवन ताल र रंगेनि ताल गरी २ वटा तालहरु रहेका छन । गाउँपालिकामा .... हेक्टर जमिन वनजंगलले ढाकेको छ । यसले ३,८०३ घरधुरीको घाँसपात तथा दाउराको आपुर्तिमा सहयोग पुगेको छ । बन क्षेत्र फडानी हुदै गएकाले वन्यजन्तुबाट अन्नवालीको नष्ट र मानिस माथि आक्रमण हुने गरेको छ भने वन क्षेत्रमा आगलागीको जोखिम पनि उत्तिकै रहेको छ ।

गाउँपालिकाको सिमा क्षेत्र भित्र रहेर वग्ने कर्नासी, कुमरा, गड्सेरी गाड, कमला लगायत ठुला तथा साना, खोलानाला र खहरेहरु वग्ने गर्दछन् । वर्षातको समयमा खोलानालामा आउने बाढीले खोला नालाको नजीकमा रहेका संकटासन्न वस्तीहरु तथा जमिन कटान भइ प्रत्येक वर्ष क्षति हुने गरेको छ ।

१.७ पेसा तथा रोजगारीको अवस्था

जोरायल गाउँपालिका वासिन्दाहरुको मुख्य पेसा कृषि तथा पशुपालन हो । यसका अतिरिक्त वैदेशिक रोजगार, जागिर, व्यापार आदि रहेको छ । यहाँका किसानहरु आन्तरिक खपतका लागि अन्न, तरकारी ,दलहन,मासु, दुध, दही, अण्डाको आदिका लागि गाइगोरु, भैंसी, बङ्गुर, बाखा, कुखरा आदि पशुपालन गरिन्छ तर कृषि तथा पशुपालन पेशा अझै पुर्ण व्यावसायीक हुन सकिरहेको छैन ।

१.८ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था

जोरायल गाउँपालिकाको सडक यातायात को स्थिति हेर्दा ३२.५कि.मी भिमदत्त राजमार्ग सडक पक्कि , २७ कि मि ग्राभेल कच्चि सडक ३२४.२१ कि.मि. गरी जम्मा ३८३.७१ कि.मि. सडक रहेको छ । यस गाउँपालिकामा यातायातका विभिन्न साधनहरूको उपयोग भएको देखिन्छ । गाउँपालिकामा, टेक्टर, जिप , मोटरसाइकल, बसहरु को समेत उपयोग गरिएको देखिन्छ ।

तालिका २ : सडक संजालको विद्यमान अवस्था

वडा नं.	सडकको नाम	जोडिने बस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्रोवेल, कालोपत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१	भिमदत्त राजमार्ग	सुगरखाल	गैरा	१२.५ किमि	कालोपत्रे	३०००
१	गैरा ,खैगाड, मुडभरा	गैरा	खैगाड	३०.४ कि.मि	कच्ची	२०००
१	घोरडी बगस्ती	घोरडी	बगस्थी	१५ किमि	कच्ची	१०००
१	गोल्डेन मणीपुर	चैरानब्य	जोरायल	२० किमि	कच्ची	५००
१	गोगनपानी साकीण्डाडा	गोगनपानी	साकीण्डाडा	१० किमि	कच्ची	१५०
१	मणीपुर बेरुपाटा नागानी	मणीपुर	नागानी	४ किमि	कच्ची	१००
२	बुडर जोरायल	बुडर	वजिलेक	११ किमि	ग्राभेल	२०००
२	बुडर जोगबुढा	बुडर	घरेलु	३ किमि	ग्राभेल	७००
२	भिमदत्त राजमार्ग	फलटुडे	सुगरखाल	२० किमि	कालोपत्रे	७०००
२	फल्टुडे ,उल्जे,कमलानदी सडक	फल्टुडे	कमलानदी	५ किमि	कच्चि	३००
२	बुडर नाइल सडक	भट्टी	धिमडा	४ किमि	कच्चि	१००
२	बुडर भिमदत्त स्मृति सडक	बुडर		१० किमि	कच्चि	२००
३	चनकट्टे सेला अल्याडी	चनकट्ट	अल्याडी	११ कि मि	कच्चि	६००
३	सेला गडाखर्क	सेला	गडाखर्क	१३ किमि	कच्चि	१६०
३	सेला नौकुडा	सेला	नौकुडा	८ कि मि	कच्चि	१५०
३	चनकट्टे कोला गड्सेरा सडक	चनकट्ट	मुलाइचाखान	७ किमि	कच्चि	२५०
३	चनकट्टे बेलटुक्रा पातल	चनकट्टे	पातल	३ कि मि	कच्चि	१५०

३	चनकट्टे बागखोर ठाडीगडा	चनकट्टे	ठाडीगडा	९ कि मि	कच्चि	१५०
३	सेगुनी किम्तोडा	सेगुनी	किम्तोडा	८ कि मि	कच्चि	६०
३					कच्चि	
३	जोरायल बुडर सडक खन्ड	चनकट्टे	बुडर	३ कि मि	ग्राभेल	३०००
४	सिलीङवाग सिराडा	तलाल	सिराड	१० कि मि	कच्ची	१००
४	बुडर जोरायल	वजिलेक	सिलङ्गीवाग	१४ किमि	ग्राभेल	४०००
४	विनोडा खैगाड	विनोडा	खैगाड	१० कि मि	कच्ची	३००
४	पिपलकण्डे देउथला	पिपलकण्डे	सिरडा	१५ कि मि	कच्ची	३५०
४	नकु गाडेसाल	गाडेसाल	खसरे		कच्ची	१००
४	जोरायल	नकु	खैरखोला	१०	कच्ची	५००
४	जिजिकोट शान्तिगाउँ	जिजिकोट	शान्तिगाउँ	२०	कच्ची	१२००
४	हाट बगस्ति सडक	हाट	बगस्ति	६	कच्ची	६००
५	खहडा मुलाइचा खान	खहडा	मुलाइचा	६ कि	कच्ची	१५००
५	स्याउले दिपायल फास्टट्याक	सेरा	चिर्किट्टे	१८ कि	कच्ची	२०००
५	वल्कोडा	वल्कोडा	ढाण	८००मि	कच्ची	४८
५	जमनखण्ड रोड					
५	गाउँडा खतेडा रोड	गाउँडा	खतेडा	३ किमि	कच्ची	५००
५	हनिगाड जमनखण्ड	हनिगाड	जमनखण्ड	१ किमि	कच्ची	१०४
६	खसरे/ खैरखोला	खसरे	गा.पा .	१३	कच्ची	४०००
६	खसरे/सुनारीवगीडा	खसरे	वगडी	१०	निर्माणधिन	
६	गावर ,थापलि जोरायल	गावर	जोरायल	३०	निर्माणधिन	२५०
६	निरौलि सिराड	निरौलि	सिराड	१०	निर्माणधिन	
६	शिर्शि सडक	शिर्शि		५	निर्माणधिन	
६	ग्वानि सडक	आरुवाटा	ग्वानि सम्म	५	निर्माणाधिन	५०
६	कफलतडी दह सिस्मोडा सडक	कफल्तडी	सिस्मोडा	१०	निर्माणाधिन	५००

१.९ जनसङ्ख्याको विवरण

जोरायल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरपरिवार ३,८०३ र जनसंख्या २१,६६७ रहेको छ । यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या २१६६७ मध्ये महिलाको संख्या ११०२३ अर्थात ५०.८७% र पुरुषको संख्या १०६४२ अर्थात ४९.११% प्रतिशत रहेको छ । यस गाउँपालिकामा दुइ जना तेश्रो लिङ्गि रहेका छन् । वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ४ मा ५२१७ रहेको छ भने सबै भन्दा कम वडा नं. ५ मा २७१४ रहेको देखिन्छ । विवरण अनुसार औषत घरपरिवारको आकार ५.७० रहेको छ । त्यसैगरी यस गाउँपालिकामा जनघनत्व ५१.७० र लैगींक अनुपात १०३.५८ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३ : वडागत जनसंख्या विवरण

वडा नं	घरधुरी	महिला	पुरुष	तेश्रो लिङगी	जम्मा जनसंख्या	औषत परिवारको आकार	जनघनत्व	लैंगीक अनुपात
१	५१४	१४१४	१३७०	०	२७८४	५.४२	६९.९७	१०३.२१
२	७६१	२३१५	२२५१	०	४५६६	६.०	९५.८६	१०२.८४

३	५३७	१६६४	१६१६	१	३२८१	६.११	३७.२९	१०२.९७
४	९१७	२७०९	२५०८	०	५२१७	५.६९	६०.०४	१०८.०१
५	५३२	१३४८	१३६५	१	२७१४	५.१०	२८.७१	९८.७५
६	५४२	१५७३	१५३२	०	३१०५	५.७३	४९.८३	१०२.६७
जम्मा	**३८०३**	**११०२३**	**१०६४२**	**२**	**२१६६७**	**५.७०**	**५१.७०**	**१०३.५८**

श्रोत: जोरायल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५

१.१० उमेर अनुसार जनसंख्या :

गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने कुल २१,६६७ जनसंख्यालाई १५ वटा उमेर समूह बनाई राखिएको तालिका अनुसार यस गाउँपालिकामा सवैभन्दा बढी जनसंख्या १५-१९ उमेर समूहको रहेको छ । यस उमेर समूहमा गाउँपालिकाको कुल जनसंख्याको ११.५४% रहेको देखिन्छ भने सवैभन्दा कम जनसंख्या ६५-६९ उमेर समूहको २.०६% रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा ४ बर्षसम्मका बालबालिकाहरुको संख्या ९.६६% रहेको छ । यस गाउँपालिकामा कुल श्रमयोग्य जनसंख्या १३२७४ अर्थात कुल जनसंख्याको ६१.२६% रहेको छ । गाउँपालिकामा ७० बर्ष वा सो भन्दा माथीको जनसंख्या २.५२% रहेको छ ।

तालिका ४ : उमेर अनुसारको जनसंख्या

उमेर	**वडा नं.**						**जम्मा**
	१	२	३	४	५	६	
० -४	३०१	४०३	३१९	४७८	२२१	३७१	२०९३
५-९	३१६	४४७	३३४	५७६	२७७	३२१	२२७१
१०-१४	२९१	५३४	३७३	६१९	३२१	३५१	२४८९
१५-१९	२८८	५६५	३६६	५६०	३६८	३५४	२५०१
२०-२४	२५२	४६६	३२७	५३७	३०५	२९५	२१८२
२५-२९	२६१	४३२	३१९	४९८	२११	३५९	२०८०
३०-३४	१९६	३३९	२३६	३९१	२१५	२१६	१५९३
३५-३९	१८७	२८२	२२५	३२७	१८१	१९०	१३९२
४०-४४	१७६	२४३	१६२	३३०	१९१	१४७	१२४९
४५-४९	९४	२३५	१२२	२३३	९६	१२७	९०७
५०-५४	९४	१७७	१०६	१६५	७८	१०२	७२२
५५-५९	७८	१३२	१२१	१३६	७१	११०	६४८
६०-६४	९१	१२२	७५	१३९	५५	६६	५४८
६५-६९	८८	७७	८०	९९	५८	४४	४४६
७०+	७१	११२	११६	१२९	६६	५२	५४६
जम्मा	२,७८४	४,५६६	३,२८१	५,२१७	२,७१४	३,१०५	२१,६६७

श्रोत: जोरायल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५

१.११ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण

यस गाउँपालिकामा ब्राम्हण, क्षेत्री ठकुरी, सन्याशी, जनजाती, दलित, बादी र अन्य स

मुदायको बसोवास रहेको छ । गाउँपालिकामा क्षेत्रीहरुको जनसंख्या सवैभन्दा बढी अर्थात कुल जनसंख्याको ५५.३५% रहेको छ । दोश्रोमा दलित को जनसंख्या कुल जनसंख्याको १६.४७% रहेको छ । त्यसैगरी जनजाती १४.५९%, बाहुन ७.६१%, ठकुरी ५.२५%, बादी ०.४८%, सन्याशी ०.२२% र अन्य ०.००९% रहेका छन् ।

तालिका ५ : जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	जातिगत जनंख्या								
	ब्राह्मण	क्षेत्री	ठकुरी	सन्याशी	जनजाती	दलित	बादी	अन्य	जम्मा
१	६२	१७९४	१५६	०	४५६	३१६	०	०	२७८४
२	४१६	१५५५	२८४	१७	९८४	१२८७	२१	२	४५६६
३	५०२	१५५२	३११	०	२७४	६१२	३०		३२८१
४	१४१	३०३३	२३	३२	११९९	७३६	५३	०	५२१७
५	३४२	१६०८	३३०	०	०	४३४	०	०	२७१४
६	१८७	२४५१	३५	०	२४८	१८४	०	०	३१०५
जम्मा	१,६५०	११,९९३	१,१३९	४९	३,१६१	३,५६९	१०४	२	२१,६६७

श्रोतः जोरायल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५

१.१२ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या :

यस गाउँपालिकामा कुल जनसंख्याको १.८९% अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु रहेका छन् । गाउँपालिकामा शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संख्या धेरै रहेको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको कुल संख्या ४१० लाई शतप्रतिशत मानी बिश्लेषण गर्दा शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संख्या ७४.३९% रहेको अर्थात ३०५ जना रहेको छ । यस्तै बहिरा १२%, ५%, ४.४०%, स्वर बोलाई सम्वन्धी अपाङ्गता २.४३%, श्रवण दृष्य ०.९७% र मनोसामाजिक समस्या भएका ०.७३% रहेका छन् ।

तालिका ६ : गाउँपालिकामा अपाङ्गताको विवरण

बडानं.	शारीरिक अपाङ्गता	बौद्धिक	दृष्टिबिहिन	बहिरा	स्वर बोलाई	श्रवण दृष्टि	मनोसामाजिक
१	३४	२	२	२	२	१	१
२	३०	३	४	७	१	०	१
३	२१	५	२	१६	०	१	०
४	१४५	१	१०	२२	५	२	१
५	४६	०	०	०	२	०	०
६	२९	१०	०	२	०	०	०
जम्मा	**३०५**	**२१**	**१८**	**४९**	**१०**	**४**	**३**
प्रतिशत	**१.४०८**	**०.०९७**	**०.०८३**	**०.२२६**	**०.०४६**	**०.०१८**	**०.०१४**

श्रोतः जोरायल गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५

परिच्छेद २ : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

२.१ पृष्ठभुमी :

नेपाल भुकम्पिय जोखिममा विश्वमा ११ औ स्थानमा पर्दछ भने जलवायु परिवर्तन को हिसावले ३ औ स्थानमा पर्दछ । त्यसैगरी पानि जन्य प्रकोपको दृष्टिले ३० औ स्थानमा पर्दछ । यस अर्थमा नेपाल विपद् को उच्च जोखिम भित्र पर्ने मुलुक हो । जलवायू परिवर्तन,कमजोर भुवनौट, अव्यवस्थित वसोवास, विकास निर्माणमा विपद्को जोखिम लाइ ख्याल नगर्दा प्रकोपका घटना बढदो अवस्थामा त रहेका छन नै यसले गर्ने मानविय तथा भौतिक क्षति पनि बढदो अवस्था रहेको छ । विभिन्न अनुसन्धान र अध्ययन का अनुसार नेपालको कुल जनसंख्या को झण्डै ८० प्रतिशत जनसंख्या विपद्को जोखिममा रहेका छन । पछिल्लो समयमा कोभिड १९ को विश्वव्यापी महामारी को प्रकोप पनि कायमै छ । यसरि नेपालको जनसंख्याको ठूलो हिस्सा विपद् जोखिममा पर्दछन ।

डोटी जिल्ला पनि विपद् जोखिमको दृष्टिले उच्च जोखिमयुक्त जिल्ला हो । भौगोलिक हिसावले पहाडी र कमजोर तथा भु बनोटका कारण पहिरो, बाढी जस्ता प्रकोपबाट बर्षेनी ठुलो धनजनको क्षति गरेको छ । जोरायल गाउँपालिका पनि विपद् जोखिमको हिसावले जोखिमपूर्ण स्थानमा पर्दछ ।

नेपालको सुदुरपश्चिम प्रदेश अर्न्तगत को डोटी जिल्लामा अवस्थित यस जोरायल गाउँरपालिका, नेपालकै एक सुन्दर तथा विविध साँस्कृतिक विविधता भएको गाउँपालिका हो । नेपालको सुदुर पश्चिम प्रदेशको उत्तर पुर्वी भागमा अवस्थित रहेको यो गाउँपालिका डोटी जिल्लाको पश्चिम दक्षिण क्षेत्रको पहाडी भागमा अवस्थित रहेको छ । यो गाउँपालिकायो गाउँपालिका २०७३ साल फागुन २७ गते नेपाल सरकारको मन्त्री परिषदको निर्णय अनुसार गठन भएको हो यस गाउँपालिकामा जम्मा ६ वटा वडा कायम गरएको छ ।

यो गाउँपालिका २९ डिग्री ०६ मिनेट ५६.५ सेकेन्ड उत्तरी आक्षांश र ८० डिग्र ४० मिनेट ५२.७ सेकेन्ड पूर्व देशान्तर सम्म फैलिएको छ । समुन्द्र सतहबाट ११११मिटर देखि २४६० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यस र क्षेत्र धरातलिय वनौटका स्वरुले पहाडी र वेसी क्षेत्रमा रहेकोछ । पहाडी श्रृंखलाका ले घेरेको समथर सानो उपत्यका रहेको भुवनोट मा यसको केन्द्र रहेको छ । जोरायल गाउँपालिकाको उच्च भेगमा हावापानी तथा जलवायू समसितोष्ण तथा समथर भागमा उष्ण प्रकारको छ । यस गाउंपालिकामा मंसिर, पुष र माघमा जाडो हुन्छ । यहा असारको पहिलो हप्ता वाट भदौ अन्तिम साता सम्म मनसुनी वायूका कारण वर्षा हुने गरेको छ । यस गाउँपालिकाको उच्च भुभागमा पुष माघमा हिमपात र तुसारो पर्ने गर्दछ ।

जोरायलगाउँपालिका वहु प्रकोप प्रभावित गाउँपालिका पनि हो । गाउँपालिकाभित्र भएर कर्नाली, कुमरा, गड्सेरी गाड, कमला लगायतका ठुला साना खोलानालाहरु रहेका छन । पहाडि भुभाग, खोलाको नजीक संकटासन्न अवस्था, अव्यवस्थित वसोवास र भौतिक संरचनाले गर्दा वर्षातको समयमा पहिरो र वाढीले विपद्को अवस्था सृजना गर्ने गरेको छ । खोला नजिक संकटासन्न अवस्थामा रहेका वस्तीहरुको कारणले गर्दा पनि वर्षेनी विपद्को अवस्था सृजना भै जनधनको क्षति हुने गरेको छ । यहाँ पहिरो तथा वाढी को प्रकोप का साथै असिना,वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी,चट्याङ,महामारी, सडक दुर्घटना,हावाहुरी,वालिनालिमा किरा र तुसारोले जनधनको क्षति हुने गरेको छ । ६ वटै वडामा गरिएको छलफलका आधारमा गाउपालिकामा जम्मा १३ वटा प्रकोपहरु पहिचान गरीएको छ । जोरायल गाउँपालिकाको लागि भूकम्प पछि दोश्रो ठुलो प्रकोपको रुपमा पहिरो रहेको छ । भूकम्प नेपालकोलागि पहिलो प्रकोप भएको कारण यस गाउँपालिकामा पनि पहिलो प्रकोपको रुपमा राखिएको छ । यसैगरी वाढी,असिना,वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी,चट्याङ,महामारी, सडक दुर्घटना,हावाहुरी,वालिनालिमा किरा र तुसारो क्रमसः तेश्रो, चौथौ, पांचौ,छैठौ,सातौ,आठौ, नवौ दशौ, एघारौ, वाह्रौ र तेह्रौ रहेका छन ।

विपद्को ऐतिहासीक समय रेखा को आधारमा विगत ३० वर्षको क्षतिको विश्लेषण गर्दा गाउँपालिकामा भुकम्प वाहेक विभिन्न प्रकारका ११२ वटा प्रकोपको घटनाबाट ९३ वटा घरहरु पुर्ण क्षति भएको छ भने १४६ जनामानिसहरुको मृत्यु भएको छ । । यसैगरी हालसम्म २,५१५ घरपरिवार कुन न कुनै प्रकोपबाट प्रभावित भएको पाइन्छ भने विद्यालय,खानेपानी लगायतका संरचनामा ठुले क्षति भइ करौडौको मुल्य वरावारको अर्थिक क्षति भएको पाइन्छ ।

२.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व :

नेपाल बाढी, पहिरो, खडेरी, असीना,महामारी, आगलागी,हिमपात, शीतलहर र हिमताल विस्फोट, हिमपहिरो तथा विनाशकारी भू-कम्पको वहुप्रकोप जोखिम भएको मूलुक पनि हो । जलवायु परिवतर्नका कारण पर्ने प्रतिकूल प्रभावबाट पनि नेपाल संवेदनशील अवस्थामा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष प्रभाव नेपालमा पनि खासगरी जीविकोपार्जन, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, वन तथा जैविक विविधता, जलस्रोत तथा उर्जा, जलवायु उत्पन्न प्रकोप, मानव स्वास्थ्य र ग्रामीण बसोबास तथा भौतिक पूर्वाधारको क्षेत्रमा देखा पर्न थाली सकेको छ । जलवायु परिवर्तन संगै प्रकोप तथा विपद्का घटनाहरु बढी मात्रामा दोहोरिइ रहेका छन् । यसको असरबाट विशेषगरी गरीब, विपन्न, महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरु, साधन स्रोत मा कम पहूँच भएका घरधुरी का साथै प्राकृतिक स्रोत मा आश्रित समुदायहरु बढी प्रभावित हुन्छन् भन्ने तथ्य विभिन्न अध्ययनहरुले प्रष्ट पारिसकेका छन् । नेपालमा प्रत्येक वर्ष विभिन्न प्रकोपबाट वर्षेनी हजारौ मानिसहरुको मृत्यु हुने गरेको, हजारौ मानिसहरु घाइते हुने गरेको र अरवौको आर्थिक क्षति हुने गरेको गृह मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार पाइन्छ । यसै कुरालाइ मध्यनजर गर्दै नेपालको संविधान तथा नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनिकरण र व्यवस्थापन ऐन, राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा स्थानीय तहले विपद् तथा जलवायू परिवर्तन अनुकूलन सम्वन्धि गर्नुपर्ने प्रावधानहरुका साथै राष्ट्रिय रणनीतिक योजना २०१८ -२०३० तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । स्थानिय सरकार संचालन ऐनमा स्थानीय तहले विपद् र जलवायूजोखिम न्यूनीकरण सम्वन्धि योजना बनाउनु पर्ने स्पष्ट प्रावधान उल्लेख गरिएको छ । तसर्थ स्थानिय तहले विपद्को जोखिमलाई स्थानिय तहमै न्यूनीकरण गर्ने, विपद् जोखिम न्युनीकरण का लागी पुर्व तयारी गर्ने, विपद्का का घटना भएमा प्रतिकार्य गर्ने र क्षति भएका संरचनाहरुको पुर्नस्थापना र पुननिर्माण गर्ने कार्यहरु गर्नु पर्दछ । यी कार्यहरु गर्न यस योजनाको आवस्यकता र महत्व छ । यस योजनाले विपद्को जोखिम न्युनिकरण गरी उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न महत्वपुर्ण योगदान पुऱ्याउदछ । यसका अतिरिक्त यस योजनाको आवस्यकता र महत्व लाइ निम्न वमोजिम उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

- प्रकोप पहिचान र विश्लेषण मा समुदायको सहभागीता रहने,
- समुदाय द्वारा प्रकोपहरुको स्तर निर्धारण गर्ने,
- गाउँपालिका तथा वडास्तरमा विपद् जोखिम न्युनकिरण र वयव स्थापनमा संस्थागत संरचना तयार हुने ।
- गाउँपालिकामा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा हुने ।
- गाउँपालिका स्तरिय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण हुने ,
- विपद् जोखिम न्युनीकरण कोष स्थापना हुने ,
- विपद्को जोखिम कम गर्न समुदायलाई सकृय वनाउन वातावरण तयार गर्ने ,
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्ने ,
- यस योजनाले विपद्को समयमा हुने मानवीय सहयोगको सुनिश्चितता गर्ने
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्ने
- स्रोत र साधनको सही सदुपयोग गरी समुदायलाई प्रकोपको जोखिम वाट जोगाउने
- समन्वय र सहकार्यको माध्यम वाट श्रोत परिचालन र जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन हुने

२.३ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि :

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्दा "स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०७४" ले उल्लेख गरेका कुराहरुलाइ मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका र वडाका प्रभावित तथा सङ्कटासन्न समुदायको प्रत्यक्ष र समावेशीयुक्त सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी समावेशी,सहभागितामूलक प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिएका छन् जुन यस प्रकार छ ।

क्र.स.	क्रियाकलाप
१	▪ जोरायल गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना सम्वन्धि अभिमुखिकरण तथा योजना निर्माण सर्न्दभमा छलफल र निर्णय

२	▪ वडा स्तरमा गएर सुचना संकलन ▪ वडा स्तरिय जोखिम नक्साङकन ▪ वडा स्तरिय प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण ▪ विगतका वर्षहरुमा भएको विपद्का घटना र क्षतिको विपद्को ऐतिहासिक विश्लेषण गरिएको ▪ विपद् वाट हुने क्षतिको कारण ,असर र समाधानको उपाय को विश्लेषण ▪ जोखिम न्युनिकरण का लागी गरिएका स्थानिय प्रयास वारे छलफल विभिन्न स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ-सस्थाको विश्लेषण गरी स्थानीय आकलन तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि योजना तर्जुमा ▪ जलवायु परिवर्तन तथा प्रभाव वारे लेखाजोखा गरिएको , ▪ विभिन्न संघ-संस्थागत क्षमता विश्लेषण , ▪ जोखिम पार्श्वचित्र निर्माण ,
३	▪ जोखिम पार्श्वचित्रको प्रस्तुती र प्रमाणिकरण र विपद् जोखिम न्यूनिकरण योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन ,
४	▪ परामर्श दाताबाट मस्यौदा लेखन र मस्यौदा पेश , ▪ मस्यौदा उपर छलफल तथा सुझाव संकलन , ▪ अन्तिम रुप तथा गाउँ सभामा पेश ▪ गाउँ सभा वाट पारीत

२.४ योजनाको सिमा :

जोरायल गाउँपालिकाको "स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना" तयार गर्दा सकेसम्म सहभागितामूलक, तथ्यपरक, सर्वस्वीकार्य र कार्यान्वयन योग्य बनाउनका लागि प्रयास गरिएको छ । तर पनि यो योजना तयार गर्ने क्रममा वडा स्तरमा गइ वडा तहको जोखिम नक्साङकन, संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गरी सूचनाहरु संकलन गरिएको भएपनि समुदाय तथा वस्ती स्तरमा नै गएर सूचना संकलन गर्न सकिएको छैन । जसका कारण समुदाय स्तर वाटै समस्या पहिचान गर्न सकिएको छैन । त्यसैगरी यस योजनामा अनुमानित वजेट मात्र राखिएको छ जुन वास्तविक वजेट भन्दा भिन्न हुन सक्छ । यस योजनामा भएका क्रियाकलापहरु प्राविधिक विना गोष्ठीमा उपस्थित सहभागीहरुको आधारमा तयार गरिएको छ । यस योजनामा उल्लेख भएका क्रियाकलाप गाउँपालिकाले वार्षिक योजनामा समावेश गर्नु पर्दछ । यो योजनामा राखिएका क्रियाकलापहरु गाउँपालिकाको मात्रै श्रोत र साधन ले सवै कार्यान्वयन गर्न सक्ने अवस्था नभएकोले यसका लागि प्रदेश सरकार, संघिय सरकार र विकास साझेदारहरु तथा निजी क्षेत्रको सहयोगको आवश्यकता रहन्छ । त्यसको लागि स्रोतको खोजी गर्नु पर्ने अवस्था रहन्छ, जुन पुर्ण रुपमा उपलब्ध हुन्छ नै भन्ने ग्यारेन्टि गर्न सकिंदैन । यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकामा आवश्यक रूपमा जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्नेछ र यस योजनाको कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्तिको स्थानीय स्तरमा उपलब्धता नरहन सक्छ ।

२.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति

यो योजनालाई गाउँकार्यपालिकाको बैठक र गाउँसभा मा छलफल गरी स्वीकृत गरिएको छ । अतः यो योजनाको कार्यान्वयन को नेतृत्व जोरायल गाउँपालिकाले गर्ने छ । योजनाको कार्यान्वयन का लागी प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, विकास साझेदार निकायहरु,रेडक्रस, युनिसेफ लगायत विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, समुदाय, नीजी क्षेत्र, जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरु र सुरक्षा निकायको समन्वय र सहयोगमा कार्यान्वयन गरिनेछ । यस योजनामा समावेश भएका क्रियाकलापहरु गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्ष निर्माण गर्ने वार्षिक योजनामा समावेश र मुलप्रवाहीकरण गरी बजेट सहित कार्यान्वयन गरिनेछ । योजना कार्यान्वयन का लागी अन्य निम्न वमोजिम का रणनिति अपनाइने छ ।

- ❖ गाउँपालिकामा दक्ष तथा तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गर्दै जलवायु परिवतर्न तथा विपद् व्यस्थापनका लागि स्थानीय जनसमुदायको क्षमता विकास गरिने छ ।
- ❖ जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन कार्य गरीने छ ।

- स्थानीय स्तरका परम्परागत ज्ञान, सिप, अभ्यास र नवीनतम वैज्ञानिक ज्ञान तथा प्रविधि लाई आवश्यकता अनुसार समायोजन गरी जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापनलाइ प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- स्वीकृत योजनाले निर्धारण गरेका प्राथमिकता प्राप्त क्रियाकलाप सञ्चालनको लागि गाउँपालिकाले आफ्नो क्षमता अनुसारको बजेट विनियोजन गर्नेछ ।
- आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गरी नमूना अभ्यास तथा स्थलगत अनुसन्धानका कार्यक्रमहरु समेत गरिनेछ ।
- विपद्को जोखिमबाट विपन्न, महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बृद्धबृद्धा, बालबालिका आदि वर्गमा पर्ने बढी र फरक प्रभाव लाई मध्यनजर गरी यस योजनाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा समेत सो वर्गलाई विशिष्ट कार्यक्रमका साथै हरेक उपयुक्त कार्यक्रमहरुमा विशेष प्राथमकिता दिइने छ ।
- गाउँपालिकाको क्षमता र वार्षिक योजनामा समावेश नभएका योजनाहरुलाई प्रदेश तथा संघीय सरकारमा पठाई कार्यान्वयनका लागि पहल गरिने छ ।
- योजना कार्यान्वयन का लागी जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरु, विकास साझेदार, विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु,निजी क्षेत्र संग समन्वय र सहकार्य गरीने छ ।
- यस योजना कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन अर्ध-वार्षिक रूपमा तयार गरी सम्वन्धित निकायमा पठाइने छ ।

२.६ योजनाको अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन :

यस योजनाको अनुगमन गाउँपालिकाद्वारा संचालित योजना तथा कार्यक्रम को अनुगमन मुल्यांकन र पुनरावलोकन गर्दा संगै संगै हुनेछ । अनुगमन, मुल्याङ्कनको लागि प्रतिवेदन योजनामा भएका क्रियाकलापहरुको प्रगतीको विवरण पनि उल्लेख गरिने छ । यस योजना कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन अर्ध-वार्षिक रूपमा तयारी र प्रगतीको समिक्षा गरी आगामी ६ महिनाको कार्य योजना तयार गरिनेछ । यस योजनाको प्रत्येक वर्ष पुनरावलोकन गरिनेछ भने प्रत्यके ५ वर्षमा अद्यावधिक गरिनेछ ।

- यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि गाउँपालिका को अनुगमन समिति आफै, सम्बन्धित वडा कार्यालय साथै आवश्यकता अनुसार अलग्गै अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको गठन गरिने छ
- गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा यस उत्थालशील योजना कार्यान्वयनको समेत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने छ ।
- गाउँपालिकाको अनुगमन समितिले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र गाउँपालिकामा सिफारिस गर्नेछ ।
- यस योजना कार्यान्वयन गर्ने संघ संस्थाहरूले आफ्नो अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन आफ्नो सम्बन्धित कार्यालयका साथै गाउँपालिकामा बुझाउने छन् । अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि तय गरिएका सूचक बमोजिम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद - ३ : प्रकोप, संङ्कटासन्नता, सम्मुखता र क्षमता विश्लेषण (जोखिम विश्लेषण)

३.१ प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण :

जोरायल गाउँपालिकाको ६ वटै वडामा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधीहरु स्थानीय बुद्धी जीविहरू, ज्येष्ठ नागरिक, वालक्लव,युवा,स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनीधि तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा गरिएको VCA का आधारमा के-कस्ता प्रकोपहरू छन् र विपद्बाट हुने गरेका क्षति र सम्भावित जोखिमको आधार मानी त्यसमध्ये कुन प्रकोप मुख्य समस्याको रूपमा रहेको छ, भनेर मतदान विधिबाट वडाको प्रकोपहरुको स्तरीकरण गरिएको थियो । जुन यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ७ : प्रकोप स्तरिकरण

वडा नं.	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथौ	पांचौ	छैठौ	सातौ	आठौ	नवौ	दशौ
१	असिना	चट्याङ	महामारी	पहिरो	खडेरी	वाढी	आगलागी	बन्यजन्तु	हावाहुरी	सडक दुर्घटना
२	बन्यजन्तु	पहिरो	असिना	सडक दुर्घटना	खडेरी	चट्याङ	हावाहुरी	आगलागी		
३	पहिरो	वाढी	बन्यजन्तु	आगलागी	खडेरी	चट्याङ	वलिनालिमा किरा	असिना	हावाहुरी	
४	वाढी	पहिरो	बन्यजन्तु	तुसारो	खडेरी	हावाहुरी	आगलागी	चट्याङ	असिना	सडक दुर्घटना
५	पहिरो	आगलागी	वाढी	असिना	महामारी	खडेरी	बन्यजन्तु	हावाहुरी	चट्याङ	सडक दुर्घटना
६	पहिरो	वाढी	असिना	वलिनालिमा किरा	सडक दुर्घटना	आगलागी	चट्याङ	बन्यजन्तु	हावाहुरी	खडेरी

यस गाउँपालिकाको ६वटै वडामा समुदायसँग गरिएको छलफल वाट जोरायल गाउँपालिकामा १३ वटा प्रकोपहरु पहिचान गरिएको छ । वडाहरुमा मतदान विधि द्वारा गरिएको सवै वडाहरुका प्रकोपहरुको जम्मा अंक भार र प्राथमिकिकरण माथीको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ८ : वडाहररुमा गरिएको प्रकोप अनुसारको कुल अंक

प्रकोप	पहिरो	वाढी	असिना	बन्यजन्तु	आगलागी	खडेरी	चट्याङ	महामारी	सडक दुर्घटना	हावाहुरी	वलिनालिमा किरा	तुसारो
अङ्क	१७३	१११	९६	९०	७३	५९	४६	३८	३०	२३	१८	८
स्तर	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथौ	पांचौ	छैठौ	सातौ	आठौ	नवौ	दशौ	एघारौ	वाह्रौ

नेपालको सन्दर्भमा भुकम्प पहिलो प्रकोप हो तसर्थ जोरायल गाउँपालिकामा भूकम्पपछि दोश्रो ठुलो प्रकोपको रुपमा पहिरो रहेको छ । त्यसैगरी वाढी,असिना,वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी,चट्याङ,महामारी, सडक दुर्घटना,हावाहुरी,वालिनालिमा किरा र तुसारो क्रमस: तेश्रो, चौथौ, पांचौ,छैठौ,सातौ,आठौ, नवौ दशौ, एघारौ, वाह्रौ र तेह्रौ रहेका छन ।

३.२ जोखिम नक्साङ्कन

जोरायल गाउँपालिका बहुप्रकोप जोखिममा रहेको गाउँपालिका हो । गाउँपालिकाको वडाहरुमा गरिएको छलफलमा सहभागीहरुवाट प्रत्येक वडाहरुको निम्नानुसार प्रकोप संकटासन्नता नक्सा तयार गरिएको थियो । प्रकोपका घटना, भौतिक, आर्थिक तथा वातारणीय संकटासन्नता र सम्मुखताले विपद्को जोखिम गाउँपालिकामा बढाएको छ । यदि समयमा नै जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलन का कार्यहरु गाउँमा र संकटासन्नता र सम्मुखताको न्यूनीकरण गरीएन भने कुनै पनि विपद्को घटनाले ठुलो क्षति निम्त्याउन सक्छ । वडा अनुसारका जोखिम नक्सा ***अनुसुची १*** मा राखिएको छ ।

३.३ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा :

यस जोरायल गाउँपालिकामा विगतमा कुन प्रकोपबाट कस्तो विपत्ति तथा क्षति भएको थियो भन्ने जानकारी लिन विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा मा छलफल गरिएको थियो । यस विधिको प्रयोग गर्दा विशेष गरी ज्येष्ठ नागरिकसँग छलफल गरिएको थियो । यसबाट प्रकोपको दोहोरिने प्रवृत्ति, त्यसले पुऱ्याउने भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानवीय वा प्राकृतिक क्षति तथा प्रभावको बारेमा जानकारी लिइएको थियो । विगतको ३० वर्षको विपद्को क्षतिलाई विश्लेषण गर्ने हो भने यस गाउँपालिकामा विभिन्नप्रकारका ११२ वटा प्रकोपको घटनाबाट ९३ वटा घरहरु पुर्ण क्षति भएको छ भने १४६ जनामानिसहरुको मृत्यु भएको छ । यसैगरी हालसम्म २,५१५ घर परिवारहरु कुनै कुनै प्रकोपबाट प्रभावित भएको पाइन्छ भने करौडौको मुल्य वरावरको आर्थिक क्षति भएको देखिन्छ जुन यस प्रकार छ ।

तालिका ९ : विपद् को ऐतिहासिक समय रेखा (Historical Time Line)

प्रकोप	वडा नं.	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति	प्रभावित घरपरिवार	सूचना पुष्ट्याँई
पहिरो	१	२०६५ असोज	वडाखेत (त,म)साकिन्डाडा,बेरुपाटा,खैगाड,बेरुपाटा,खार ,सुन्लेक चडेपानि	,२ गोठ,३ घर,बिद्युत पावर हाउसमा क्षती		१० लाख ४० हजार		३६ रोपनि खेतवारी, १० हेक्टर जमिन मा रहेका सल्लाका रुख र जमिन		जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
	२	२०६४ असोज	पनापल गैरा	१ घर१ घर पूर्ण क्षति		४५ लाख		५०० रुख नष्ट	६	
		२०६४ असोज	मेलखोला	४ घर १ घर पूर्ण क्षति		७ लाख ५० हजार		७५ रोपनि जमीन	५ परिवार	
		२०६४ असोज	मिलचैराह	१ घर पूर्ण क्षति		१५ लाख			८परिवार	
		२०७४ भाद्र	बिछला ,जजना	५०० मि सडक १ खानेपनि संरचना	१ घरधुरी बिस्तापित	१ करोड २० लाख		६० रोपनि ४० रोपनि	२५ घर	
	३	२०५३ श्रावण	टाँटर	१ घर भीतकीएको		५ हजार	१ को मृत्यु		१	
		२०६२ असोज	नवलपुर,पातल,तोणेगण अवस्थिगाउ,सेला	१ खानेपनि ट्याङ्की,५०० मि पाइप,१घर भत्कीयो,४०० मि पाइप,१ घर	खनेपनि समस्या	१ लाख ७० हजार+ १ लाख ४५ हजार		४रोपनि+ ३४ रोपनि	४२	
		२०६४ श्रावण	सानिगाउ			६५ हजार		६ रोपनि	५	
		२०६५ श्रावण	सेगुनि	२ घर भत्कियो	बस्ति सर्नुपर्ने	८लख ३० हजार		२ रोपनि	२	

		२०७२ असार	नवलपुर			५ लाख		१० रोपनि	३२	
		२०७३ देखी निरन्तर	मुडाखेत		खेति लगाउन समस्या	१२ लाख		२० रोपनि	५	जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
	४	२०६५ असोज	कलमटा,छेपन्ना,पिपलकोट बगस्ति,गाणेशाल,भजना,पिपलकन्ड्य	६ घर,५ बाख्रा खोर,३ खानेपाीनिका मुहान,२ वटा सिचाई नहर कुलो,१ नउला,१ गाइगोठ,१ वट खानेपानि योजनामा क्षती	५ घर बसाइ सार्नुपर्ने	६८ लाख ५० हजार	४ जनाको मृत्यु	१८० रोपनि	२५२	
	५	२०६३ भदौ १८	चैकी,चौडीक, चैकी ,बजोर,बोहरा गाउ,पातलि गाउँ,बन्दवार ,खला, नकुरडा,अमौन,सिम,,बिसभरा, खहडाा	३घर १ गाइ गोठ, ,१मन्दीर,.१ कुलो		२१ लख २७ हजार		३७४ रोपनि जमिन २०० रुख	२४४	
		२०७० भदौ	चौकी,सेराखेत,सेलाखेत र विसभरा	.२ गाई,१ गोठ		१२ लाख		६० रोपनी	५	
	६	२०६४ भाद्र,असोज	खसरे, ग्वान्नि,पिपल तोला,उज्निनडा,खतेना,गावर, तेलपारा,चिन्तोडा, तितौले ,डाडँगाउ ,खीर्सि	८ घर ,३८५ रो. खेत,२ गाई , ३ पनिको मुहान		२ करोड ८८ लाख			५१	
		२०७५ असोज	बसौटी	१ खानेपाीनि ,१४ रो. जमिन		९ लाख			५	
वाढी	१	२०६५ बैशाख ५	वडाखेत,तोली सुन्लेक	४ वटा भैसी,८ गाई,७ बाख्रा	२ परिवार विस्तापित	५ लाख खेत, १ लाख ६० हजार अन्य	२ जना बगाएको	५० रोपनि खेत	३० घरधुरी	
	२	लगातार	कफलकट्टेश्वर,कमला नदी	२ घट्ट		२० लाख		६० रोपनि	२५ घरधुरी	
	३	२०६२ देखी निरन्तर	कोटेली देखी लस्कर,सुनिखोला देखी भाडी सम्म			२५ लाख १५ लाख		५० रोपनि ३० रोपनि	५७	
		२०७२ असार	नवलपुर	१ हल गोरु बग्नु		२५ हजार	१ मृत्यू		२	

	४	२०५६ श्रवण	धनरास,खोरडे,हाट,		३० घर बसाइ सार्नुपन	१ करोड ६५ लाख		२७५ रोपनि जमीन कटान	१००	जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
		२०६५अ सोज	गणेशाल,खैरखोला,पातल,नगानि खोला	१ वटा खानेपानि मुहान		६० लाख		७५ रोपनि	२०	
	५	२०४० देखी निरन्तर	चौडेथर,कुच्चाखोला,गुन्जेखोला सम्म			१ करोड		१०० रोपनी जमिन	३	
	६	२०६९ असोज	तितौले ,गावर ,तेलपरा,चिन्तोडा,लमौते ,बसौटी	५४० रो जमिन,४ घट्ट,१ पुल ,१२ बाखा,७ गाई		२ करोड ७२ लाख	३ मृत्यु		१६५	
असिना	१	२०४६ देखी निरनतर	वडाभरी	४० बाखा,१० गाई गोरु ,१५०० रोपनि जमिनको खेतिवालि नष्ट	१५०० घर	५० लाख			३०० घर	
	३	२०६४ कार्तिक	वडाभरी - निगलतडा,गडाखर्क,सेगुनि)			५० कुइन्टल धान उत्पादनमा कमी				
	४	२०७१	वडाभरी						७२	
		२०७३ चैत्र	बजिलेक, बगस्ति,पिपलकोट,नकु			२०० कुन्टल गहुर टमाटरमा क्षती			२५	
	५	२०५२ असोज	बोहरा गउँ, धामी गाउँ,पातली गउँ,चोखाल गउँ,चौकी,मनोहर बजार,सिमडा,बिसभरा,खहडा, नकुरडा,धुपारीअमौन,फलदा, बोकडा	५०० रो		१० लाख			३००	
		२०६१ बैशाख	अमौन ,बोकडा,चौकी,नकुरडा	१०० रो		२० लाख			१००	
		२०७४ बैशाख	हरणानी	१५० रो		२ लाख ५० हजार			२२	
	६	२०७३ चैत्र	वडाभरी	५०० रोपनिमा२५०० कुन्डल अन्नवालि नष्ट		७५ ला लाख			५३६	
वन्यजन्तु	१									

	२	सधै	वडाभरी			८० प्रतिसत सन्न वालिमा क्षती	२ जना घाइते		२ घर प्राय सबै घरधुरीमा	जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
	३	निरन्तर	लेकालि भेक			१० प्रतिसत उब्जनिमा क्षती	२ जना घाइते			
	४	प्रत्यक वर्ष	वडाभरी			१००० कुन्टल धान,गहुर फलफुलर प्रत्येक वर्ष खाखा खाने			१०००	
	५	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	५०० कुन्डल खाद्यवालिमा नोक्सान		१० लाख			२५०	
	६	२०६० देखी निरन्तर	वडभरी							
आगलागी	१	२०४७ जेठ	साकिन्डाडा,खार	४ बाखा,२ गाई,गोरु, १ घर जलेको		४ हजार ८० हजार			१ परिवार	
		२०४९ बैशाख	खडिना	२ गोरु ३ बाखा		२१ ह्जार			१	
		२०६७ बैशाक	तेली र सुगरखाल	२ घर,६ बाखा		२ लाख,४० हजार			२	
		२०७३ चैत्र	पुरान,गोल्डेन,सुनलेक,गोगनप ानि	८ घर	२ घर	८ लाख			२	
		२०७४ कार्तिक	नागानि	१ घर,६ भैसी,	२ घर	७ लाख			२	
	२	२०७१ पौष	उल्जे	१ घर जलेको		५ लाख			१	
		प्रत्येक वर्ष	वनजंगलमा २६ सय हेक्टर	२६ सय हेक्टर						
	३	२०६४ चैत्र	मुड्की	१ घर जलेको		२ लाख			१	
		२०६४ मंसिर र२०६५ पौष	कोला	१ गोठ ३ गोरु			१ घाइते		२	
		२०७१ जेठ	रनकनला	१ घर जलेको	७ दिन घर वारि	१ लाख			१	जेष्ठ

					बस्नुपरेको					नागरिक तथा जानिफकर
		२०७३ बैशाख	अलाडी	२ घर जलेको		१० लाख			१	
		२०७४ जेठ	दुधेखालि	१ घर र सोलार जलेको		१ लाख			१	
		२०७६ जेठ	सुनिखोला				१ मृत्यु	बन जंगलमा आगलागी	१	
	४	२०६० मंसिर	बगस्ति,दियाकोट	४ घर,१ गेठ,८ गाई ,५ बाख्रा,५ गोरु	४ घर जलेको	१४ लाख			४	
		२०७१ जेठ	नकु,देउथला,जिजिकोट,बगढी गाउँ	१ घर ।२ गोठ,२ भैसी ७ गाई	१ घर जलेको	१० लाख ५० हजार			३	
		२०७५ श्रवण	धनरास	९० मि सिचाइपाइप जलेको			१ जनाको र्मत्यू		५	
		२०७६ पौष	पिपलकन्य							
	५	२०७४ मंसिर	जिउनेबस्ता	१ घर		१५ लाख	१ जना घाइते		१	
		२०७४ फागुन	भम गउँ	१ घर		५ लाख			१	
	६	२०६९ जेठ	उजिन्नडा	खनेपानि पाइप ५०० मि.		१५,०००।			१३	
		२०७४ चैत्र	खसरे ,आरुवाटा,	३ घर जलेको		९ लाख ६छ अजार			३	
खडेरी	१									
	२	५ वर्ष यता	वडाभरी					पनिका मुहान सुक्ने,अन्नवालिमा ढिला,उत्पादनमा ह्रास,महामारी फैलने		
	३	२०६२ र २०६५	वडाभरी			उब्जनिमा ३० क्षती				
	४	४ वर्षको अन्तराल मा	थली,सिराड,देउथला,खैगाड,गाजरी,खैरखोला,िििपपलकन्य,बाजिलेक,अइतडा ,आंसिक वडाभरी	खनेपानि मुहान सुक्ने,सिचाइमा समस्या, खानेपानिमा समस्या		४० प्रतिसत उत्पादनम ाक्षती			५५०	जेष्ठ नागरिक

	६	२०७५	बसौटी ,पिपलतडा,गोल्छी ,ग्वान्नि,उजिल्तडा	२०० रोपनि मा लगाएको अन्नवालिमा नोक्सानि		३० लाख			१५०	तथा जानिफकर
चट्याङ	१	२०६८ चैत्रर २०७१ चैत्र	घोरडी,साकिनडाडा,गैरा,भानाकोट,खडिना,निकाने,वेरुपाटा,तिखेचुली,मणिपुर	खडिना देखी गैरा सम्मबिद्युत लाइन अबरुद्ध,२६ घरमा आ.सिक क्षती,१५ गाई गोरु मृत्यु,२ वटा भैसि,१० बाखा मरेको		१ लाख ६० हजार	२ जनाको मृत्यु,१० घाइते		३७ परिवार	
		२०७६ चैत्र	निकाने तिखेचुलि,	१ मीन्दिर मा क्षति		५० हजार				
	२	२०६९ बैशाख	कट्पत्ते	१ घरमा क्षति		२ लाख क्षती २ गोरु,भैसी,,बाखा	१ घाई अपाङ्ग		१	
		२०७३ चैत्र	डाडाखाली	१ घरमा क्षति		१ लाख	२ जनाको मृत्यु		१	
		२०७५ बैशाख	आरुगडा	१ घरमा क्षति		१ लाख	३ जना घाईते		१	
		२०७६ पौष	बजिलेक	१ घरमा क्षति		५ लाख			१	
		२०७६ पौष	गरुड	बिद्युत लाइनमा क्षती						
		प्रत्येक बर्ष	बसेनि,	टिभी बिद्युत मिटर,ट्रान्सफर्मर जल्ने						
	३	२०६४ जेठ	मुड्की				१ घइते		१	
		२०७३ जेठ	थली	सोलार र घरमा क्षती		२५ हजार	१ घइते		१	
		२०७५ फागुन	गडाखर्क	१ रागो		५० हजार	२ घइते		१	जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
	४	२०६१ बैशाख	पिपलकोट,चुचुन्ढुङगा,थली,देउथला	४ घर ,१ पराल कीन्यू		५०हजार			१	
		२०७३ जेठ	सिराड	२ घर		२० लाख			६	
		२०७५ पौष	बजिलेक	१ घर		६ लाख			१	

	५	२०७३ असोज	नबेदय , खहेडा	२५ के बि ट्रान्सफर्मर मा आगलागी		३ लाख			३५३	
महामारी	१	२०४४ भदौ	वडाखेत	४ जना को मृत्यु					४ घर	
		२०४५ पशु चौपायमा खोरेत को महामारी	खर तोलि,मणिपुर ,सुनलेक ,वडाभरी	२०० वटा गाई गोरु अपांग,५० बाखा मरेको					५० घर	
	४	२०५२ जेठ	थली						३०	
सडक दुर्घटना	१	२०५३ कार्तिक	गैरा				१७ जनाको मृत्यु			
		२०५७ चैत्र	सुगरखाल				१८ जनाको मृत्यु			
		२०५८	तिखेचुलि				३ जनाको मृत्यु			
		२०७५ पौष	घोरडि				४ जनाको मृत्यु			
		२०५८	गेल्ड्न				६ जनाको मृत्यु			
		२०७४ जेठ	गैरा				७ जना घाइते			जेष्ठ नागरिक तथा जानिफकर
		२०७५ माघ	बसन्तपुर				६ घाइते			
		२०७६ मंसिर	भनाकोट				३ घाइते			
		२०७६ पौष	घोरडि				१ मृत्यु			
	२	२०७१	कट्पत्ते				३०			

		असोज					जनाको मृत्यू			
		२०७३ पौष	रुपसकाडा				३६ जनाको मृत्यु			
		२०७५ जेठ गाडी ठक्करवाट	बुडर बजार				१ जनाको मृत्यु			
		२०७६ जेठ गाडी ठक्करवाट	बुडर बजार				१ जना घाइते			
		२०७६ असोज	केरावारी				१५जना घाइते			
		२०७४ कार्तिक	रुपसकाडा				५ जनाको मृत्यु			
		२०७६मंसिर	कट्पत्ते				१ को मृत्यु			
	३									
	४	२०६०	बजिलेक				१ जना मृत्यू	२०६०	बजिलेक	
		२०७४	गुयलि				३ जाना घईते	२०७४	गुयलि	
हावाहुरी	१	२०६९ जेठ	खार,सुन्लेक,तोली ,वडाभरी	१५घरका छाना उडाउने,१ विद्यालय,१ वडाकार्यलय१ सामुदायिक भवन,२ वटा गाउघर क्लिनिक काना उडायो		२३ लाख		५००० रुख ढलेर नष्ट		
	२	प्रत्येक वर्ष चैत्र,बैशा	बसेनि,रामपुर ,दह,मेलखोला,सेला,बुडर बजार ,रिठा	प्रत्येक वर्ष १५ -२०घरको छाना उडाउने रामपुर,रुपसकाडा,बसेनि		६ लाख		मकैवारीको क्षती	२० घर	

		ख		बिद्यालयको छाना उडनएको						
	३	२०७३ बैशाख	गडाखर्क ,शिबपुर,चनकट्ट, रावत्कट्टे	५बिदालय,१ आर्युबेद भवन,१० घर		३० हजा ३लाख ५० हजार			१०	
	४	२०६९ जेठ	जीजीकोट,शान्तिगाउँ,थली,देउथला,सिराड र बाजिलेक	१८ घरको छाना,२१ बिद्यालयको छाना उडाएको	९ बिद्यालयमा पठनपाठन अबरुद्ध	३० लाख बिस हजार	२ जनाको मृत्यु		२०	
	५	२०७४ फागुन	खहडा	१ बिद्यालय		३ लाख				
		२०७४ फागुन	चैकी र हरणानी	१ बिद्यालय ,बिद्य’शत पावर हाउस१,४ बिद्युत पोल		७ लाख			वडापुरै	
		२०७५ जेठ	नकुरडा,खतेडा	१० पोल,बिद्युत पावरहावस,		५ लाख			वडपुरै	
	६	२०६९ फागुन	ख्सरे, खतेना,दह,कफलताडी ,डाडागउ,सिरोडा,शिशिर्शि,जडेपानि	६ बिद्यालय,वडाकार्यलय १,घर १०,गउँघर क्लिनिक१ छाना उडाउने		८ लाख		५०० रुख ढलेको		
		२०७४ जेठ	ख्सरे,निरौलि,	मन्दिर २,वडाभवन १,घर ३,क्लव भवन १,बिद्यालय १को छाना उडाएको		४ लाख				
वालिनालिमा किरा	६	निरन्तर २०६०	वडाभरी							
तुसारो	४	प्रत्येक वर्ष पुष र माघ	सिलङ्गी वाग,हाट,भजना,पिपलकोट,धनरास,खैरखोला			तरकारी रफलफुल उत्पादनमा क्षती			४५०	

३.४ वडाको संकटासन्न विश्लेषण

स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिकाले निर्दिष्ट गरेको संकटासन्नता स्तरिकरण विधिअनुसार तोकिएका सूचक हरुलाइ आधार मानी विपद्को ऐतिहासीक समयरेखा को सूचना वाट आएका क्षतिको विश्लेषण गरी देहाय वमोजिम वडाहरुको संकटासन्नता विश्लेषण गरिएको छ । यसरी अंकभारको आधारमा उच्च, मध्यम र न्यून गरी तिन तहमा संकटासन्नता स्तरीकरण गरिएको छ । जोरायल गाउँपालिकाको ६ वटै वडाहरु मध्यम जोखिममा रहेको पाइएको छ ।

तालिका १० : वडा अनुसार संकटासन्नता स्तरिकरण

वडा नं.	मानविय क्षति	प्रभावित परिवार	घरको क्षति	आर्थिक क्षति	खेतीयोग्य भूमी र वन	सामाजिक क्षति	विगतमा भएकाविपद्का घट्नाक्रम	बालीलगाउने बाभित्रयाउने समयमाआएको परिवर्तन	तापक्रममाआए को परिवर्तन	जोखिमले भविष्यमापार्न सक्ने असर	श्रोतको उपलब्धता तथा पहुंच	संस्थागत क्षमता	जनसंख्याको विश्लेषण	स्थानायज्ञान, सीप, क्षमता र प्रविधी	जम्मा	स्तर
१	६	३	२	३	२	१	३	३	२	२	३	२	२	१	३५	मध्यम
२	६	३	१	३	२	१	३	३	२	२	३	२	२	१	३४	मध्यम
३	४	३	२	३	२	१	३	३	२	२	३	२	२	१	३३	मध्यम
४	६	३	२	३	२	१	३	३	२	२	३	२	२	१	३५	मध्यम
५	२	३	१	३	२	१	३	३	२	३	३	२	२	१	३१	मध्यम
६	४	३	२	३	३	१	३	३	२	२	३	२	२	१	३४	मध्यम

स्पष्टिकरण :

क्र.स.	अङ्कभार	स्तर
१	३८ भन्दा माथी अङ्कभार	उच्च सङ्कटासन्न
२	२४ देखि ३८ सम्म अङ्कभार	मध्यम सङ्कटासन्न
३	२३ भन्दा कम अङ्कभार	न्युन सङ्कटासन्न

३.५ पात्रोहरु (प्रकोपपात्रो, मौसम पात्रो र वाली र पात्रो)

वडाबाट संकलन गरिएको सूचना तथा गाउँपालिका स्तरमा गरिएको छलफलका आधारमा प्रकोप पात्रो,मौसमी पात्रो र वालि पात्रो तयार गरिएको छ । विभिन्न प्रकोपले कुन कुन महिनामा मानिसहरु बढी संकटासन्न हुन्छन भन्ने प्रकोप पात्रो ले देखाउँदछ । त्यसैगरी मौसमी पात्रोको विश्लेषण वाट करिव ३० वर्ष र अहिले मौषममा आएको परिवर्तन लाइ देखाउछ । वालि पात्रोले वालिहरु लगाउने र भित्राउने समयमा आएको परिवर्तन लाइ देखाउछ । पात्रो हरुको विश्लेषण वाट विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा पूर्वतयारी, अल्पीकरण र रोकथाम र जलवायु अनुकुलनका के कस्ता कार्यक्रम कहिल गर्ने भनेर योजना बनाउन सहयोग पुग्दछ यसै कुन मौसममा कुन प्रकारको खेती लगाउने भन्नेमा समेत सहयोगी हुन्छ ।

तालिका ११ : प्रकोप पात्रो

महिना प्रकोप	३० वर्ष	बैसाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र
पहिरो	पहीले												
	अहिले												
वाढी	पहीले												
	अहिले												
वन्यजन्तु	पहीले												
	अहिले												
असिना	पहीले												
	अहिले												
हावाहुरी	पहीले												
	अहिले												
आगलागी	पहीले												
	अहिले												
खडेरी	पहीले												
	अहिले												
म्हामारी	पहीले												
	अहिले												
चट्याङ	पहीले												
	अहिले												
सडक दुर्घटना	पहीले												
	अहिले												
तुसारो	पहीले												
	अहिले												

तालिका १२ : मौषम पात्रो

महिना मैषम	३० वर्ष	बौसाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्वीन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र
मनसुन वर्षा	पहीले												
	अहिले												
हिउंदे वर्षा	पहीले												
	अहिले												
गर्मी समय	पहीले												
	अहिले												
जाडो समय	पहीले												
	अहिले												

तालिका १३ : वाली पात्रो

महिना वाली	३० वर्ष	बैसाख	जेठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्वीन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र
धान रोप्ने	पहीले												
	अहिले												
धान भित्रयाउने	पहीले												
	अहिले												
आलु रोप्ने	पहीले												
	अहिले												
आलु भित्रयाउने	पहीले												
	अहिले												
मकै रोप्ने	पहीले												
	अहिले												
मकै भित्राउने	पहीले												
	अहिले												
गहुं छर्ने	पहीले												
	अहिले												
गहुँ भित्राउने	पहीले												
	अहिले												
विरुवाको फुल र फल लाग्ने समय	पहीले												
	अहिले												

पात्रो हरुमा छलफलका क्रममा विगत ३० वर्ष देखि हालसम्म ठुलो परिवर्तन नदेखिए पनि सहभागीहरुको अनुभव तथा विश्लेषण का आधारमा निम्न परिवर्तन अनुभव गर्न गर्न सकिन्छ ।

❖ गर्मीको समय पहिला भन्दा वृद्धि भइरहेको र एक्कासी गर्मी वढ्ने गरेको छ ।
❖ मनसुनी वर्षा र हिउदे वर्षा हुने समयमा पनि परिर्वतन आएको छलफलवाट निश्कर्ष निस्केको थियो ।
❖ वर्षा हुने समय पनि पहिलाको तुलनामा कहिले वढि र कहिले कम हुने गरेको ।
❖ मुख्य जलवायु उत्पन्न प्रकोपह खडेरी, पहिरो र असिना,हिमपात पर्ने समयमा परिवर्तन देखिएको छ ।
❖ साथैअन्य प्रकोपहरू पनि पहिलेभन्दा बढी र दोहरीएको देखिन्छ ।
❖ खडेरी पनि पहिलेको तुलनामा धेरै वढि समय हुने गरेको छ ।
❖ चट्याङ्ग अहिले जुनसुकै बेलामा पर्ने र नोक्सान वढी गरेको छ ।
❖ जाडो हुने समयावधिमा ठुलो परिवर्तन नरहे तापनि जाडोपनको मात्रा घटेको महसुस गरिएको छ ।
❖ त्यसै गरी हावाहुरी हुने समयमा पनि वृद्धि भएको पाईन्छ ।
❖ खडेरीले तथा हावहुरीले गर्दा आगलागी को प्रकोपलाई बढावा दिएको देखिन्छ ।
❖ वालि लगाउने समय पारम्पारिक रूपमै चलिआए पनि हाल यसको पाक्ने समय तथा लगाउने समयमा निरन्तरता रहेको पाइँदैन ।

३.६ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण

गाउँपालिकाका वडाहरुमा विपद् वाट हुने क्षतिको कारण र असर विश्लेषण गर्न का लागि वृक्ष विश्लेषण विधिको माध्यमबाट कारण र असर का साथै संभावित समाधाानका उपायहरु छुट्याउन लगाइएको थियो । यस गाउँपालिकामा हुने गरेका बहुप्रकोपहरु विपद्मा परिणत हुनुमा समुदायमा भएको ज्ञानको कमी, श्रोतको अभाव, भूवनावट, जलवायुको कारण रहेको छलफलका क्रममा पाइएको थियो ।जसले गर्दा जनधनको क्षति, प्राकृतिक श्रोत नोक्सान हुने गरेको र हुने सम्भावना रहेको छ । विपद् वाट हुने क्षतिको कारणहरु,यसका असर र संभावित समाधानका उपायहरु वारे ११ वटा प्रकोपको समुदायसंग छलफलगर्दा निम्नअनुसार विश्लेषण रहेको छ ।

तालिका १४ : प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण

क्र. सं.	विपद् को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरु
१	भूकम्प वाट हुने क्षति	• कमजोर घर संरचना • जनचेतनाको कमी • पूर्वतयारीको कमी • भूकम्प प्रतिरोधि घर बनाउने निति नहुनु • ठूला र अग्ला घर बनाउने होडवाजि ,देखासिकी • कमजोर र गुणस्तरहिन समाग्रिको प्रयोग हुनु • दक्ष कामदारको कमी	▪ मनिस कोमृत्यु अंगभंग ▪ घरवास बिहिन ▪ ,गरीवि,खान बस्नको अभाव ▪ पशु चौपायाको मृत्यु ▪ माहामारी ▪ मानसिक चिनता	• भुकम्प प्रतिरोधि संरचना निर्माण गर्ने • जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने • पूर्वतयारी गर्ने • घर निर्माण निति तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने • बलियो होचो घर बनाउने,देखासिकी न गर्ने • भू बनावट हेरेर घर संरचना बनाउने • गुणस्तरीय समाग्रिको प्रयोग गर्ने • दक्ष कमदार लार्ई काम गर्न लगाउने तथा कामदारलार्ई तालिम दिने
२	पहिरो वाट हुने क्षति	• अत्याधिक वर्षा हुनु • बनजंगल विनास • अव्यवस्थित सडक निर्माण • भिरालो जमिनमा खेति • भिरालो जमिनमा घर संरचना निर्माण गर्नु	• मानविय क्षति • आर्थीक क्षति र भौतिक संरचा भत्कनु • पशु चौपायाको चरन क्षेत्र मासिनु • बाटोघाटो र खानेपानिका मुहानहरु मसिनु • खेतियोग्य जमिन मासिनु	• बृक्षारोपण गर्ने • जथाभावि सडक न खन्ने • भौतिक संरचना निर्माण गर्दा जमिनको भु वनावट र भौगोलिक बनावट हेरेर निर्माण गर्ने • तटवन्ध लगाउने • खुला चरिचरान क्षेत्र बन्द गर्ने • पानिको उचित ढलनिकास गर्नु
३	वाढी वाट हुने क्षति	• अत्याधिक वर्षा हुनु • आगलागी हुनु • नचेतनाको कमी • बन जंगल बिनास हुनु	• नदी खोला छेउ किनारमा रहेका खेति योग्य जमिन र घर संरचना बगाउनु • पशु चौपाया बगाउनु • मानविय क्षति गर्नु • कुलो नहर हरु बगाउनु	• नदी खोला कटान सम्भावित क्षेत्रमा बृक्षारोपण गर्ने • जनचेतना जगाउने • तटवन्ध लगाउने • बनजंगलको संरक्षण गर्ने • जथाभावि खोला नदी किनार वाट ढुङ्गा गिट्टी निकासी पैठारीमा रोक लगाउने • खोला किनारमा ढुङ्ग को वाल लगाउने
४	असिना वाट हुने क्षति	• लेकालि र चिसो को करण • जलवायु र मौसम परिवर्तनका कारण • बढी उचाईका कारण • भौगोलिक अवस्था • परम्परा गत खेति प्रणाली	• अन्न वालि ,तरकारी वालि र फलफुल वालिमा हनि नोक्सानि गरी भोकमारी हुन सक्छ • मानवीय र पशु चौपयामा क्षति	• परम्परागत विधि अपनाउने (उल्टो बन्चरो राख्ने,छारो उजेल्ने,तान्त्रिक मत्र फुकाउने,उल्टो तावा राख्ने आदि) • प्रकृतिक तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने • जलवायु परिवर्तन थेग्ने वालि संरक्षण र लगाउने • असिना सहने वालि लगाउने • अन्न भण्डारण • .वाली चक्रमा परिवर्तन • .छिटो पाक्ने बाली रोपनीको खेती गर्ने

				• तरकारी खेतीमा बलियो टनेल प्रयोग गर्ने • पोलिहाउस बलियो बनाउने • .बिउ जोगाउने
५	वन्यजन्तु वाट हुने मानविय तथा वालिहरुको क्षति	• वनजंगल विनास • ,बन्यजन्तुलाई जंगलमा आहारको कमी • स्थानीय जारे कुकुर लोप हुनु र नपाल्नु • .जथाभावी बसोबास • . अत्यधीक बनमाराको बृद्धि • जंगलि जनावरण बासस्थान अतिक्रमण हुनु • जंगलि जनावर भगाउने पुराना उपाय छोडनु	• फलफूल नोक्सान वालवालिकालाई तर्साउने • मानिसहरुलाई आक्रमण • अन्नबाली नास • घरका छाना भत्काउनु • रोग फैलने • आयआर्जन घट्ने • चौपायमाथि आक्रमण • डरत्रास •	• कुकुर पाल्ने • ठूलो ध्वनी निकाल्ने संयँत्र बनाउने • भयाउने(पुतला) राख्ने • जंगल विनास रोक्ने. • चौकीदारको ब्यबस्था गर्ने • .वन क्षेत्रको घेरवार गर्ने • बनमारा हटाउने आभियान चलाउन
६	आगलागी वाट हुने क्षति	• जनचेतनाको कमी • बनजंगलको बिचमा घर बस्ति भएकोले • खुला चरी चरानको कारण • बालबच्चाको लापरर्वाहीका कारण • जथाभावी आगो प्रयोग • हावाहुरी • लापरवाही	• घर गोठ जल्ने • पशु चौपाया जल्ने • सम्पति जल्ने • मानिस मर्ने	• . खरको छाना हटाउने • सलाई,लाईटर टाढा राख्ने • .घास दाउरा घर भन्दा टाढा राख्ने • .सुरक्षित चुलो निर्माण • . जथाभावी वनमा आगो नलगाउने • .वालवालीकाबाट सलाई लाइटर टाढा राख्ने • . आगलागी बारे चेतना मूलक कार्यक्रम गर्ने • जंगलमा अग्नी रेख निर्माण गर्ने • .अगेनो निभाउने(छाप्ने) • .घना बस्ती भएको ठाउमा पोखरी बनाउने • .भुरोट/विडीका ठूटा जथाभावी नफाल्ने • विद्युतिय उपकरण ठिकठाक राख्ने
७	खडेरी वाट हुने क्षति	• जलवायु परिवर्तन • समयमा पानि नपर्नु • जथाभावी जंगल फडानी	• अनिकाल • अन्न किन्नु पर्ने • स्वास्थ्यमा असर • पानिका मुल सुक्ने • सिचाई कुलो सुक्ने	• .खडेरी सहन सक्ने बिउ प्रयोग गर्ने • .सिचाई कुला निर्माण बिस्तार गर्ने • .जंगल फडानी नगर्ने • कृतिम सिचाई,णली/सिचाई पोखरी निर्माण गरी सिचाई गर्ने • .आकासेपानी संकलन गर्ने • .बृक्षारोपण गर्ने • .बन फडानी रोक्ने • .अन्न भण्डार गर्ने
८	चट्याङ वाट हुने क्षति	• बिद्युत लाइन र वाइरिङमा अर्थीङ नगरिनु • गाउ बस्ति नजीक अग्ला सल्लका रुखहरु भएको जंगल हुनु • लेकालि र अग्ला डाँडाहरुमा मानव बस्ति र संरचना हुनु • प्राकृतिक कारण • जलवायु परिवर्तन	• पशु चौपाया मर्ने • घरको क्षतिहुनु • विद्युतलाईनमा नोक्सान • मानिसको मृत्यु • संचार अबरोध • टावर अबरुद्ध	• बिद्युत लाइन र वाइरिङमा अर्थीङ गरेर बिद्युत जडान गर्ने • बिद्युत पोल नजिक घर संरचना निर्माण न गर्ने • आकाश गड्याङगुडुङ गर्दा बत्ति बन्द गर्ने • परम्परागत घरमा सिउडि रोप्ने,जमुना को काठको प्रयोग गर्ने • घरमा तथा सार्वजनिक स्थलमा अर्थिङ

		• घरमा अर्थिङ नगर्नु • जनचेतना अभाव • सल्लाको जंगल		गर्ने • .घर नजिक ठूला रुख हटाउने • डाडामा बस्ती नबसाल्ने • चट्याङ पर्ने समयमा विद्युतिय सामग्रीको प्रयोग नगर्ने • विद्यालयमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रविधि जडान गर्ने
९	महामारी वाट हुने क्षति	• दुषित तथा बासी सडे गलेको .खाना खानु • पानी दुषितहुनु र दुषित पानी पिउनु • सरुवा रोग फैलनु • जन चेतनाको कमी	• झाडा पखाला, हैजा जस्ता रोगको सक्रमण फैलिनु • मानिस तथा जनावरको मृत्यू हुने, • गरीवी को दर वढ्नु वालीरोपनीमा विभिन्न रोग लाग्नु	• खानेपानीको मुहान को सरसफाइ गर्ने • व्यक्तिगत सरसफाइ गर्ने • पानी सुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने • सरसफाईको लागि जनचेतना फैलाउने • रोग विरुद्धका खोप लगाउने • सावुन पानीले वारम्वार हात धुने • स्वास्थ्य संस्था जाने • संक्रमितको नजिक नजाने
१०	सडक दुर्घटना वाट हुने क्षति	• स्तरिय सडक नहुनु • सडकमा खाल्टाखुल्टी हुनु • उमेर नपुगी सवारी साधन चलाउनु • सडक सांघुरो हुनु • टृफिक नियमको उलंघन • मा.प.से.गरी सवारी साधन चलाउनु • बालबालिकालाई सडकतिर खेल्न छाडनु • पार्किङ्ग व्यवस्थित नहुनु • सडक अधिकार क्षेत्र मिच्नु • तिब्र गतिमा सवारी चलाउनु • पुराना सवारी साधनको प्रयोग । • गाडीको क्षमता भन्दा बढि यात्रुहरु वोक्नु	• मानिसको मृत्यु • अंगभंग हुनु	• सडक नियमित मर्मत सम्भार गर्ने • ट्राफिक नियम पालना गर्ने • जनचेतना कार्यकम सञ्चालन गर्ने • मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाउने • बालबालिकाहरुलाई सडकमा खेल्न जान नदिने • समय समयमा चालकहरुलाई ट्राफिक नियमको बारेमा सचेतना कार्यक्रम दिलाउने । • चौक तथा घुमाउरो बाटाहरुमा ट्राफिक चिन्ह तथा संकेत राख्नु । • सडक निर्माण गर्दा सडक मापदण्ड को पालना गर्नु
११	हावाहुरी वाट हुने क्षति	• कमजोर घरका छाना • जस्ताले छाएका विद्यालय • भौगोलीक वनावट • मौसम परिवर्तन • डाडामा बिद्यालय स्थापना • घर नजिक ठुला रुख	• मानविय क्षती • आगलागी हुन सक्ने • घरको छाना उडाउने • वालवालिकालाई चोटपटक लाग्ने • फलफुल खेतीमा नोक्सान • विद्यालयको छाना उडाउने • रुखविरुवा ढाल्ने • वालीरोपनी ढलेर नोक्सान • संचारमा बाद्या अवरोद्य	• डाडामा बस्ती नबसाल्ने • पुराना र बुढा रुख हटाउने • घरकोछानाबलियो बनाउने • सुरक्षित र पक्कि घर बनाउने • बृक्षारोपण गर्ने • समथर र गहिरो ठाउँमा घर निर्माण गर्ने
१२	वालिनालिमा किरा	• कम गुणस्तरको विउविजन प्रयोग • जलवायू परिवर्तन	• अन्नवाली मा नोक्सान • कृषि उत्पादन घट्नु	• धान काटेपछि ठुटाहरु जलाउने, • ठुटा डुव्नेगरी पानी पटाउने • वेर्नाको पातको टुप्पामा रहेका

	वाट हुने क्षति			फुलहरुलाइ पातको टुप्पो चुडेर नष्ट गर्ने • जैविक विषादी प्रयोग गर्ने
१३	तुसारो वाट हुने क्षति	• जलबायु परिबर्तन • पहाडी वनौट • परम्परागत खेति प्रणाली • वालि चक्रमा परिवर्तन गर्न नसक्नु	• फलफुल नोक्सान, • वाली नोक्सान • खानेपानी पाइपमा पानी जाम • सडक दुर्घटना • बृक्षहरुलाई दम बढ्ने/मर्ने • गाई बस्तुको चरिचरण बन्द • घास/दाउरामा समस्या	• वालीचक्र परिवर्तन • .न्यानोको ब्यबस्था गर्ने • .अन्न संचित गर्ने • पशु आहार भण्डारण गर्ने • टनेल खेति गर्ने

३.७ संस्थागत विश्लेषण रोटी चित्र (भेन डायग्राम)

विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम तथा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयन गर्नका लागी हाम्रो जस्तो मुलुकमा सवैको साथ र सहयोगको आवश्यकता हुन्छ । यसका लागि गाउँपालिकाले प्रदेश तथा संघिय सरकार, जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा रहेका तल उल्लेखित सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-संस्था, विकास साझेदार हरु संग समन्वय र सहयोग लिइ योजना कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

३.८ संस्थागत विश्लेषण :

यस जोरायल गाउँपालिकामा विपद् को पूर्वतयारी, रोकथाम र अल्पिकरण र विपद्को समयमा गरिने प्रतिकार्य तथा पुर्वतयारी , विपद् पश्चात्को पुनर्स्थापना, जिविकोपार्जन र पुनर्निर्माण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका का लागी सहयोग पुऱ्याउन विभिन्न निकाय तथा संघ सस्थाहरुको भुमिका महत्वपुर्ण हुन्छ । जलवायु परिवर्तन र विपद् जोखिम व्यवस्थापनका

सवालमा आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय सहयोगका लागी मुख्य रुपमा सहयोग गर्ने निकाय, संघसंस्था र विकास साझेदारहरुको विवरण देहाय वमोजिम रहेको छ । यसका अतिरिक्त गाउँपालिकामा रहेका सरोकारवालला र उनिहरु वाट विपद् व्यवस्थापनमा हुनसक्ने सहयोग ***अनुसुची ३*** मा राखिएको छ ।

तलिका १५: संस्थागत विवरण

क्र.स.	**कार्यालय /संघसंस्था**	**भौगोलिक दुरी**	**विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुनसक्ने सहयोग**	**संपर्क नं.**
वडा तहमा				
१	वडा कार्यालय		भौतिक पूर्वाधार तथा विकास निर्माणमा विपद् जोखिम न्युनिकरण लाइ मुलप्रवाहिकरण,सचेतना कार्यक्रम संचालन,राहत वितरया	
२	विद्यालयहरु		उद्धार कार्यमा सहभागिता, जनचेतना अभिवृद्धि कार्यमा सहयोग,आश्रयस्थल	
३	स्वास्थ्य चौकि		स्वास्थ्य उपचार , औषधि भण्डारण ,प्रेषण	
४	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका		महिला मानव स्वास्थ्य समस्या समाधानमा सहयोग	
५	नेपाल रेडक्रस उपशाखा		प्राथमिक उपचार, भूकम्प लगायतका प्रकोप सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम, राहत सामाग्रीका लागी समन्वय	
६	सामुदायीक वनहरु		जोखिम न्यूनिकरणका कार्यक्रम जस्तै वृक्षरोपण लगायत, नगद,काठ तथा अन्य सहयोग	
७	प्रहरी चौकि		सुरक्षा प्रदान,खोज उद्धार	
८	आमा समुह		विपद् सम्बन्धी जनचेतना , सक्रिय सहभागिता, प्रचारप्रसार	
९	युवा क्लव		विपद् सम्बन्धी जनचेतना, ,न्युनिकरण कृयाकलाप मा सहभागीता , खोज उद्धारमा सहयोग	
१०	वाल क्लव		विपद् सम्बन्धी जनचेतना, ,न्युनिकरण कृयाकलाप मा सहभागीता ,	
११	स्थानिय व्यावसायी		राहत सामाग्री सहयोग	
गाउँपालिका तथा जिल्ला तहमा				
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय		सहकार्य , खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा टोलि परिचालन,सामाग्री प्रदान तथा खोज,उद्धार व्यवस्थापन	
२	जिल्ला समन्वय समिति		समन्वय, अनुगमन	
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
४	नेपालि सेना		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
५	सशस्त्र प्रहरी वल		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
६	इलाका प्रहरी कार्यालय रावतकट्टे, वुढर, प्रहरी चौकि		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		प्राथमिक उपचार, भूकम्प लगायतका प्रकोप सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम, राहत सामाग्रीको व्यवस्था	
८	खानेपानी तथा सरसफाइडिभिजन कार्यलय		खानेपानी आयोजना निर्माण,मर्मत सम्भार तथा प्राविधिक सहयोग	
९	कृषि ज्ञान केन्द्र		कृषि सेवा तालिम, बालीरोपनी विकास,	

			बिउ .बिजन वितरण, जिविकोपार्जन रअनुदान तथा अनुकुलनका कार्यक्रम	
१०	जिल्ला वन कार्यालय		वृक्षरोपण, नर्सरी व्यवस्थापन तथा तालिम ,विरुवा वितरण ,राहतमा काठ वितरण र प्राविधिक सहयोग	
११	जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय		सिँचाइ नहर,कुलो ,पोखरी निर्माण तथा आयो जनाका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग	
१२	भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय कार्यालय		बाढी, पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रणका लागि एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन	
१३	जिल्ला अस्पताल		घाइतेको स्वास्थ्य उपचार ,एम्वुलेन्स व्यवस्थापन ,औषधि भण्डारण,प्रेषण	
१४	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्यकर्मी परिचालन,समन्वय	
१५	शिक्षा समन्वय इकाइ		समन्वय,	
१६	उद्योग वाणिज्य संघ		राहत संकलन,वितरण	
१७	युनिसेफ		योजना निर्माणमा सहयोग,विपद् व्यवस्थापन,वाल संरक्षण, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाई क्षेत्रमा सहयोग,आपतकालिन मानविय सहयोग	
१८	यु.एन.एफ.पि.ए.		महिला र किशोर,किशोरी का लागी न्युनिकरण र आपतकालिन मानविय सहयोग	
१९	गै.स.स.		सुचना प्रवाहमा सहयोग, आर्थिक तथा सामाग्री सहयोग र जनशक्ति परिचालन, आयआर्जनका क्रियाकलाप र्सचालन	
२०	नेपाल पत्रकार महासंघ		सुचना संकलन, समाचार निर्माण, प्रसारण,	
२१	वैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु		बचत तथा ऋण प्रदान , राहत सहयोग	

३.९ श्रोत सामाग्रीको विश्लेषण

यस गाउँपालिकामा विभिन्न समुहहरु, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, सहकारी संस्था, सुरक्षा निकाय, लगायतका संस्थाहरुलाई श्रोत को रुपमा लिइएको छ । यसका अतिरिक्त गाउँपालिका भित्रका खुल्ला क्षेत्रहरू, पानीको स्रोतहरु तथा मुहान, गाउँपालिका क्षेत्रका सिकर्मी तथा डकर्मीहरू ,तालिम प्राप्त पौडीबाज, तालिम प्राप्त स्वयंसेवक, महिला स्वास्थ्य स्वयसेविका, स्वास्थ्यकर्मी,तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक, शिक्षक, कर्मचारी, भौतिक संरचना ,विपद् जोखिम न्युनिकरण र प्रतिकार्यका सामाग्री आदी हरु पनि विपद् व्यवस्थापनका श्रोतहरु हुन ।

यस गाउँरपालिकामा गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति गठन भएको छ । यसले समुदायलाई विपद्सँग सामना गर्ने क्षमता विकासमा कार्य गर्नेछ । यसले विपद् जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन का लागी समुदाय र मानव श्रोतलाइ क्षमता अभिवृद्धि गरी उनिहरुको ज्ञान, सिप र क्षमताको विकास गर्नु जरुरी छ । यसका साथै विपद् व्यवस्थापन को कार्यलाइ प्रभावकारी वनाउन विपद् कोषको स्थापना गर्नु जरुरी छ । गाउँपालिकामा भएको श्रोतहरु देहाय वमोजिम छन ।

तालिका १६ : श्रोत सामाग्री

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	वडा नं.	सङ्ख्या (कति)
भौतिक स्रोत			
पुल	वडखेत झो ।पु ,वडखेत , खार झो .पु	१	२
	कमला नदी झो.पु,उल्जे रत्रिवेणी झो.पु त्रिवेणी	२	२
	ठूलिगाड,कुमरम,सैगडा	४	७
	चौकी,बोगडा,दुवारी,नकुरडा,बोहरा गाउँ	५	५
	गावर,लमौते,जारिम घाट,शिर्शि	६	८
	चनकट्टे,गडाखर्क,कोला,सेगुनि,रावतकट्टे,बेलटुक्रा,आरा,गोगनि गाड	३	८
भूकम्प प्रतिरोधी विद्यालय भवन	रामपुर म.बि,बुडर	२	२
	खैगाड,विनोडा,चुचुन्ढुङ्गा,छेपन्ना,	४	७
	नबोदय मा.बि,माहाकालि मा.बि,जनप्रयि आ.वि,महेन्द्र आ.वि	५	६
	खसरे,गुनड,बसौटी,निरौलि	६	४
पक्कीबाँध			
खुलाचउर	गैरा,मणिपुर, सुन्लेक	१	४
	बुडर	२	२
	बगस्ति,खैगाड,हाट,	४	६
	पोखरा	५	१
	गावर,खसरे,निरौलि,दह,लमौते	६	५
पूर्वसूचनाप्रणाली			
लाइफज्याकेट	वडाकार्यालय	६	३
	वडाकार्यालय	३	१२
डुङ्गा			
डोरी	वडाकर्यालय मणीपुर	१	१ रोल
	वडाकर्यालय	४	१ रोल
	वडाकर्यालय	५	२ रोल
	वडाकर्यालय	६	१ रोल
	वडाकर्यालय	३	२ रोल
अग्नीनियन्त्रण सामाग्री सेट			
फाएर वल			
खोज तथाउद्धारका	वडाकार्यालय मणीपुर	१	२

सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि)	वडाकार्यालय बुडर	२	५
	वडाकार्यालय	४	१२
	वडाकार्यालय	५	८
	वडाकार्यालय	६	४
	वडाकार्यालय	३	१ सेट
भत्केका संरचनाहरु हटाउने, काटने सामाग्रीहरु	वडाकार्यालय	६	१
ीत्रपाल	वडाकार्यालय मणीपुर	१	२
	वडाकार्यालय २ बुडर	२	३
	वडाकार्यालय	४	३
	वडाकार्यालय	५	२
	वडाकार्यालय	६	२
कम्वल			
हाइजीनकिट			
वेवीकिट			
डिग्नीटीकिट			
सेल्टर किट			
अपांगताभएकाव्यक्तिको लागि सामाग्रीहरु (वैशाखी, ह्विल चेयर, चस्मा, सेतो छडी, इयर फोन आदि)	वडाकार्यालय २ बुडर	२	२
सेफ्टी हेल्मेट	वडाकार्यालय मणीपुर	१	७
	वडाकार्यालय बुडर	२	३
	वडाकार्यालय	४	४
	वडाकार्यालय	५	१०
	वडाकार्यालय	६	१५
	वडाकार्यालय	३	१०
स्टेचर	स्वास्थ्यचौकी मणिपुर		२
	स्वास्थ्यचौकी बुडर		३
एम्वुलेन्स	चन्कट्टे	३	१
दमकल			

पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	वडाकार्यालय मणीपुर	१	१ सेट
	वडाकार्यालय बुडर	२	२ सेट
	वडाकार्यालय	४	१ सेट
	वडाकार्यालय	६	१ सेट
	वडाकार्यालय	५	१ सेट
	वडाकार्यालय	३	१ सेट
अक्वागार्ड, पियुष			
पानीफिल्टर गर्ने मेशिन			
सिकर्मी	सुन्लेक,गैरा ,बेरुपाटा,खडिना,गोगनपानी	१	६ जना
	बुडर	२	२
	वडाभरी	४	३०
	वडाभरी	६	५०
	नकुरडा,खतेडा,चौकी	५	५
	वडाभरी	३	२५
डकर्मी	सुन्लेक,गैरा ,बेरुपाटा,खडिना,गोगनपमनी	१	५
	बुडर	२	२
	वडाभरी	४	५०
	वडाभरी	६	५०
	बोकडा,अमौन,चोखालगउँ	५	५
	वडाभरी	३	३०
मानवीय स्रोत			
भूकम्पप्रतिरोधी घर वनाउन सक्ने दक्षमिस्त्री	बुडर	२	१
	वडाभरी	६	१०
	मनोहर बजार,सिस्मोडा,बोकडा	५	४
आधारभूतखोज तथाउद्धार तालिमप्राप्तजनशक्ति	वडाभरी	४	६
	वडाभरी	३	५
जिल्लाविपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति			
पौडीबाज	तितौले,गावर,तेलपरा,लमौते,खसरे	६	२०
	वडाभरी	५	८

प्राथमिकउपचार तालिमप्राप्त			
ग्रामिण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता(म.स्वा.स्वयंसेविका)	खार,तोली,मणीपुर,बेरुपाटा,गैरा,घोरडी,सुन्लेक,नागानि,खैगाड ,	१	१४
	वडाभरी	२	६
	वडाभरी	४	२०
	वडाभरी	६	१०
	वडाभरी	५	१२
	वडाभरी	३	१४
मनोसामाजिक परामर्शदाता			
आरआरटी			
अग्नीनियन्त्रक			
तारजालीवुन्न सक्ने	बुडर	२	२
	बगस्ति,नकु,गाणेशाल,कुमरा	४	२०
	गवर,तेलपरा,लमौते,उमरा,शिर्षखेत,खसरे	६	१०
	ववनकट्टे,सिस्मोडा	५	४
	वडाभरी	३	२५
अस्थायीआवास निर्माण तालिम प्राप्त जनशक्ति	बुडर	२	२
शवव्यवस्थापन गर्न सक्ने जनशक्ति			
विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धितालिमदिन सक्ने जनशक्ति	खसरे,गावर	६	२
सामाजिक स्रोत			
सुरक्षित आवास सामुदायिक घर	डिलासैनि सा.ब घर,रानिबन सा.ब घर बुडर	२	२
	बगस्ति ,पिपलकोट,भजना,खैगाड	४	५
	खसरे,बसौटी,गुनड,डाडागउँ,	६	४
	सेगुनि,ठुल्ढुङा,गडाखर्क,ओभ्ध्हागाउँ,लस्कर,सुनिखोला	३	६
आश्रय लिन सक्ने मठ, मन्दिर	खसरे,बसौटी,गुनड,डाडागउँ,निरौली,दह, ग्वानि	६	७

आश्रय लिन सक्ने सार्वजनिक घर			
पानीआपूर्ती गर्ने टयांकर			
आर्थिक स्रोत			
ठुलाव्यापार व्यवसाय खाद्यान्न	गैरा	१	२
	बुडर	२	२
	हाट,सिलगींवाग,	४	४
	सिमोडा	५	२
	चन्कट्टे	३	२
वडाको विपद् व्यवस्थापन कोष			
महिलाबचत समूह	खार,तोली,मणीपुर,बेरुपाटा,गैरा,घोरडी,सुन्लेक,नागानि,खैगाड ,	१	९
	वडाभरी	४	१०
	वडाभरी	२	८
	वडभरी	६	१३
	वडाभरी	५	१३
	वडाभरी	३	१५
समूहको कोष रु			
सहकारी	बरपिपल बचत तथा ऋण सहकारी गैरा ,जैविक विविधता संरक्षण कृषि सहकारी गैरा,ज्वतिपुन्ज महिला बहुउद्देशियय सहकारी गैरा ,घण्टेश्वर बहुउद्देश्यिय स.स गैरा	१	४
	जेरायल बचत तथा ऋण सहकारी ,मिलचैराह,छहरा बचत तथा ऋण स.सं बुडर ,बिनय बहुउद्देश्यिय स. बाजिलेक	२	३
	लक्ष्मी सरस्वति बहुउद्देश्यिय स सिलंगिवाग,पिनाकेश्वर महिला बचत तथा ऋण स ,सीलंगिवाग	४	२
	महिला सहकारी खसरे	६	२
	महिला बचत तथा ऋण सहकारी,गड्सेरीगाड लघविद्युत सहकारी,मालिका बचत तथा ऋण सहकारी गड्सेरा	५	३
	नमुना महिला ब.स ,गरिमा बचत तथा ऋण सहकारी रावत्कट्टे	३	२
बैङ्क तथा वित्तीय संस्था	बेद विकास बैकं .बुडर,किसान माईक्रोफाइनान्स. बुडर,कालिका लघुवित्त . बुडर,एन आइ सि बैंक. बुडर,फरवाड माइक्रोफाइनान्स .बुडर,एन आर एन लघुवित्त .बुडर	२	६
	कृषिविकास बैंक रावत्कट्टे	३	१

प्राकृतिक स्रोत			
खेतीयोग्यभूमि	वडाभरी	६	१४३७८रोपनि
	वडाभरी	५	२०००० रोपनि
बांस भएको वस्ती	सुन्लेक,बेरुपाटा	१	२
	चौड,मिलचौराह,बसेनि	२	३
	खलङ्गा	४	१
	गुनड,बसौटी,निरौलि,वागखोर,दह,लमौते,गावर,तितौले	६	१५
	चौकी र खहडा	५	२
	बेलटुक्रा,बरम,ओझ्फागाउँ	३	३
कुवा	खार,तोलि,मणीपुर,गैरा,खडेना,	१	६
	दह,डोवरा,रिठा	२	३
	काफलि,बगस्ति,देउथला	४	५
	गुनड,सिरोडा,ग्वानि,दह,बसौटी,निरौलि	६	२०
तारजालीको लागि आवश्यक पर्नेढुंगाको श्रोत	सुन्लेक,वडखेत,खडिना,खार,तोली	१	
	रुपसकाँडा,चौड,धारापानि,बिछ्ल	२	४
	बगस्ति,हाट,वाजिलेक,देउथला,खैरखोला,काफलि,गणेशाल, कुमरा,सैगडा,विनोडा ,खैगाड,	४	१२
	तितौले,गावर,तेलपरा,लमौते,खसरे	६	६
	चौकी,खहडा,हरणानि	५	३
	रावत्कट्टे,चन्कट्टे,बरम,		वडाभरी
ताल तथा पोखरी (निजी र सार्वजनिक)	निजि पोखरी ,बेरुपाटा,नागानि,गैरा,चपरचानि,खार,तुसे, मणिपुर,खैगाड	१	७
	छतिवन ताल ,रंगेनि ताल बुडर	२	२
वनजङ्गल (हेक्टर वा रोपनी)	वडाभरी	६	४००० हेक्टर
	वडाभरी	५	५० हेक्टर

३.१० परम्परागत ज्ञान र सीप विश्लेषण

गाउँपालिकाको वडाहरुमा गरिएको छलफलका आधारमा समुदायमा विपद्को सामना गर्न परम्परागत रूपमा अपनाइएका विधिहरूको यहा उललेख गरिएको छ । यसले विपद्को समना गर्न भविष्यमा अपनाउनु पर्ने विधिको पहिचान गरी स्थानीय ज्ञान र सीपको प्रबर्द्धन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

तालिका १७ : जोखिम न्यूनीकरणकालागि गरिएका स्थानिय प्रयासहरु

क्र.स	प्रकोप	जोखिम न्यूनीकरणकालागि गरिएका प्रयासहरु
१	**भुकम्प**	घरबनाउदा काठको नस राख्ने,गारो चौडा (२ हात)बनाउने,घर लिपपोत गर्ने, घरबाट वाहिर निस्कने जमिन र ढोका कम सतहमा राख्ने,घरको जगमा ठूलो र फराकिलो ढुङ्गा राख्ने, हाचो घर बनाउने , घर अगाडी आगन राख्ने
२	**पहिरो**	भल काट्ने ,बृक्षारोपण गर्ने ,वाल पर्खाल लगाउने ,गरा बनाएर खेति

		गर्ने,तटबन्धन,ढलनिकासे,,वाल लगाउने,भिरालो ठाउको ढुङ्गा ननिकाल्ने , बाँस,उत्तिस,खचाट,सल्लो,ओखर लगाउने
३	**वाढी**	तटवन्ध गर्ने ,सम्भावित क्षेत्रमा अमलिसो ,बास ,निगला आदि रोप्ने , ढुङ्गा ,वालुवा जथाभावि निकासी पैठारी रोक्ने ,ढुङ्गा को वाल लगाउने ,बृक्षा रोपण
४	**असिना**	स्थानिय रैथाने वाली लगाउने, टनेल खेति गर्ने, परम्परागत विधि अपनाउने (उल्टो बन्चरो राख्ने,छारो उजेल्ने,तान्त्रिक मत्र फुकाउने,उल्टो तावा राख्ने आदि) प्रकृतिक तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने,जलवायु परिवर्तन थेग्ने वालि संरक्षण र लगाउने,हसिना सहने वालि लगाउने
५	**वन्यजन्तु**	लखेट्ने, कुकुर पाल्ने,आवाज लगाउने,ग्वाला लगाउने,पुतला राख्ने,गुलेली हान्ने,पटका पट्काउने ।
६	**आगलागी**	जनचेतना मुलक कार्य गर्ने ,अग्निरेखा रेखा कोर्ने ,जंगल सरसफाई ,आगो निभाउने,टिनको छाना लगाउने, सलाई लाईटर वालवालिकाबाट टाढा राख्ने,काम सकिएपछि अगेनो निभाउन। जथाभावी धुम्रपान नगर्ने,खर,घाँस,स्याउला घर भन्दा टाढा राख्ने,
७	**खडेरी**	सिचाई कूलो निर्माण,अन्न भण्डार गर्ने, अन्न बचत भकारी निर्माण गरी भकारीबाट पिडितलाई अन्न दिने, रैथाने वाली लगाउने
८	**चट्याङ**	• बिद्युत लाइन र वाइरिङमा अर्थीङ गरेर बिद्युत जडान गर्ने ,बिद्युत पोल नजिक घर संरचना निर्माण न गर्ने,आकाश गड्याङगुडुङ गर्दा बत्ति बन्द गन,परम्परागत घरमा सिउडि रोप्ने,जमुना को काठको प्रयोग गर्ने,सार्बजनिक भवनमा अर्थिङ गर्ने,
९	**महामारी**	खानेपानीको मुहान को सरसफाइ गर्ने,व्यक्तिगत सरसफाइ गन,,पानी सुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने,सरसफाईको लागि जनचेतना फैलाउने,रोग विरुद्धका खोप लगाउन,स्वास्थ्य संस्था जान,संक्रमितको नजिक नजाने
१०	**सडक दुर्घटना**	ट्राफिक नियम पालना गर्ने,जनचेतना जगाउने,मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाउने,बालबालिकाहरुलाई सडकमा खेल्न जान नदिने
११	**हावाहुरी**	घर, विद्यालयको छाना बलियो वनाउने, छानामा ताड हाल्ने, छानामा गह्रौङ्गो ढुङ्गा,काठ राख्ने
१२	**वालीनालिमा किरा**	रैथाने विउविजनको प्रयोग ,स्थानिय जैविक विषादी को प्रयोग गर्ने
१३	**तुसारो**	टनेल बनाउने,तरकारीमा छारो हाल्नेवालीचक्र परिवर्तन,न्यानोको व्यबस्था गर्ने,.अन्न संचित गन,पशु आहार भण्डारण गर्ने

३.११ जलवायू परिवर्तनको प्रभाव विश्लेषण

जोरायल गाउँपालिकमा जलवायु परिवर्तनका कारण वन, कृषि तथा जलश्रोत आदि क्षेत्रमा परेको प्रभाव र कारण हरुको विश्लेक्षण गरीएको छ । विगतका ३० वर्ष देखि हाल सम्मको अवस्था लाइ हेर्दा सामान्य रुपमा गर्मी बढ्दै गएको पानी पर्ने क्रम पनि कम हुदै गएको तथा मनसुन वर्षा र हिउँदे वर्षा को समयमा पनि परिर्वन हुदै गएको, अल्प तथा खण्ड वृष्टि,सुख्खा पर्नु तथा खडेरीको क्रम बढ्दै जान थालेको, बाली लगाउने समय पनि केही पछाडी धकेलिदै गएको जस्ता जानकारी समुदाय स्तरबाट को छलफलको क्रममा आएको थियो । समुदाय संग गरिएको छलफलका आधारमा जलवायु परिवर्तन को प्रभाव निम्न तालिकामा विश्लेषण गरिएको थियो ।

तालिका १८ : जलवायू परिवर्तनेल गर्दा ल्याएका प्रभावहरु

क्षेत्र	३० वर्ष अगाडिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानकाउपाय
कृषि तथा खाद्य	▪ माटोको उर्वरा शक्ति मलिलो थियो ▪ कम्पोष्ट मलको प्रयोग गरिन्थ्यो ▪ हावापानी अनुकुल	▪ माटोको उर्वरा शक्ति घटेको ▪ समयमा पानि नपर्ने ▪ बाली छिटो पाक्ने ▪ रोगकिराको प्रकोप बढी भएको ▪ उर्वराशक्तीमा ह्रास ▪ अर्गानिक खेतीमा कमी	▪ रशायनिक मलको प्रयोग ▪ जलवायू परिर्वतन	▪ माटो परिक्षण गने ▪ विभिन्न जैविक मल तथा विषदिको प्रयोगमा जोड दिने ▪ कम्पोष्ट मल प्रयोग गर्नु ▪ आधुनिक खेति प्रणाली

	थियो ▪ पशु रोग मा कमी	▪ अन्नको अभाव ▪ अतिवृष्टि, अनावृष्टि, अल्पवृष्टिले उत्पादनमा घटेको ▪ घाँसपातमा कमी ▪ उत्पादनमा कमी हुँदा महंगी बढेको ▪ पशु रोगमा वृद्धि		विस्तार गर्ने ▪ सिचाई कुलो तथा नहरको व्यवस्था गर्ने ▪ जलवायु अनुकुल विउविजनको प्रयोग ▪ रेथाने प्रजातिको विउविजनको संरक्षण गर्नु पर्नेर लगाउने
बन, जैविक विविधता तथा जलाधार	▪ घना वनजंगल ▪ खोला नालाहरुमा पानिको मात्रा धेरै ▪ प्रसस्त जडिवुटी ▪ वन्यजन्तु धेरै भएको ▪ घास दाउराको प्रचुरता ▪	▪ वनजंगल विनाश ▪ कतिपय वनस्पति लोप ▪ पानिका मुहान सुकेको ▪ खोला नालामा पानि घटेको ▪ खडेरी, अतिवृष्टि,अनावृष्टि ▪ वन्यजन्तु लोप हुँदै गएको ▪ जडिबुटी नोक्सानी ▪ नयाँ बिरुवाहरु नउम्रने भएको ▪ प्राकृतिक श्रृंखला परिवर्तन भएको ▪ हिमालय पग्लिएर नांगा डाँडा हुनसक्ने ▪ जडिबुटी हराउने ▪ तापक्रम बृद्धि भई उच्च पहाडमा हुने बाली, स्याउ फल्न नसक्ने ▪ मनसुन ढिलोचाँडो हुने	▪ जथाभावी वन फडानी ▪ जथाभावी खोलाहरुमा उत्खन्न ▪ वनयजन्तुको भोरी सिकारी	▪ वनजंगलको संरक्षण गर्ने ▪ वृक्षारोपण गर्ने ▪ पानिका मुहानहरुको संरक्षण गर्ने ▪ जलाधारहरुको संरक्षण गर्ने ▪ वन्यजन्तुको संरक्षण गर्ने
जलश्रोत तथा उर्जा	▪ पानीका मुहान र श्रोत प्रससतै रहेको ▪ समयमा मनसुन वर्षा ▪ विद्युत लाईन नभएको ▪ सोलार नभएको	▪ पानीका मुहान सुक्दै र घट्दै गएको ▪ नदी ,खोलामा पानी घट्दै गएको ▪ लघु जलविद्युत रहेको ▪ सोलार प्रणाली जडान भएको ▪ मुहानहरु सुक्दै जाने ▪ हिमपात कम हुँदै गएको ▪ हिमालय पग्लिएर बाढी पहिरो जाने ▪ पानीको सतह घटेको	▪ पानीका मुहान संरक्षण नहुनु ▪ नदी,खोला अतिक्रमण ▪ नदी,खोलानजिक वस्ति विस्तार ▪ जथाभावि नदी,खोलाजन्य पदार्थको उत्खनन	▪ पानीका मुहान संरक्षण ▪ जथाभावि नदी,खोलाजन्य पदार्थको उत्खनन नियन्त्रण ▪ नदी खोला किनारमा वृक्षारोपण ▪ पानीका मुहान क्षेत्रमा वृक्षारोपण ▪ वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन ▪ सिंचाइ पोखरी निर्माण
ग्रामिण र शहरी वसोवास	▪ जनसंख्या कम ▪ पातलो वस्ती ▪ ग्रामिण जनजिवन ▪ वसाइ सराइ कम ▪ वजार क्षेत्र थोरै ▪	▪ वसाइ सराइ तिव्र ▪ वातावरण दुषित हुने ▪ कोलाहल बढी भएको ▪ विकृती, विसंगतीमा वृद्धि भएको ▪ पानीको आपूर्तीमा कमी ▪ खाद्यान्न उत्पादन कम	▪ वजार क्षेत्रमा वसोवासको आकर्षण ▪ जनसंख्या वृद्धि	▪ वजार क्षेत्रलाइ व्यवस्थित गर्ने ▪ भु–उपयोगको निति वनाइ लागु गर्ने ▪ ग्रामिण क्षेत्रहरुमा पुर्वाधार निर्माण

		▪ उत्पादनशिल जमिनको कमी	▪ अव्यवस्थित वसोवासका कारण विपद् जोखिम वढ्ने	▪ स्थानीय स्तरमा रोजगारी को सृजना
पर्यटन, एवं प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदा	▪ पर्यटकिय स्थानको पहिचान हुन नसकेको ▪ स्थानिय कला संस्कृति रहेको ▪ आफ्नो कला संस्कृतिमा गौरव ▪ कला संस्कृति को संरक्षण	▪ पर्यटकियस्थल व्यवस्थित हुन थालेको ▪ स्थानिय कला संस्किृति लोप हुन हुदै गएको ▪ पर्यटकमा कमी ▪ प्राकृतिक सम्पदाको ह्रास ▪ ताल, तलैयाहरु सुक्दै जाने ▪ छहरा हराउने	▪ बाह्यसंस्कृतको प्रभाव ▪ पर्याटकिय क्षेत्रमा पुर्वाधार को अभाव	▪ स्थानिय कला संस्कृतिको संरक्षण ▪ पर्यटकिय स्थलको स्तरोन्नती ▪ प्रकृतिक र सास्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने
मानव स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाइ तथा महामारी	▪ माहामारी बढि ▪ स्वास्थ्य केन्द्रहरुको कमि ▪ स्वास्थ्य कर्मिहरुको कमि ▪ सरसफाईमा कमि ▪ पानि ल्याउन टाढा जानु पर्ने ▪ नसर्ने रोगहरु क्म	▪ माहामारी घटेको ▪ खानेपानिको उपलब्धता ▪ स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विस्तार ▪ मानव आयु बढेको ▪ भाइरल रोगहरु फैलने गरेको ▪ बिभिन्न नयाँ रोगहरुको बृद्धि ▪ पानी दुषित हुने ▪ मुहान सुक्ने ▪ पानीको अभाव ▪	▪ ज्नसंख्या वृद्धि ▪ आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा पशुच ▪ सरसफाई मा चेतना अभिवृद्धि ▪ फोहरमैला वृद्धि ▪ कृषि जन्य उत्पादनमा विषदी को प्रयोग	▪ स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता कायम गर्ने ▪ सुद्ध खानेपानिको आपूर्ति गर्ने ▪ फोहरमैला व्यवस्थापन ▪ सरसफाइ चेतना अभिवृद्धि
उधोग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार	▪ भैतिक पुर्वाधार कम ▪ उद्योग धन्दाहरु नभएको ▪ यातायातको सुविधा नभएको	▪ पर्याप्त मौतिक पुर्वाधार को कमी ▪ साना घरेलु उद्योग केहि मात्रामा संचालन ▪ यातायातमा पशुच बृद्धि ▪ वातावरण प्रदुषण ▪ वाढी पहिरोले यात्रामा जोखिम ▪ कच्चा पदार्थको अभाव ▪ बायु प्रदुषण भई रोग देखिने।	▪ श्रोत र साधनको कमी ▪ लगानीको वातावरण नभएको ▪ भौगोलिक विकटता ▪ उत्पादन लागत वढि ▪ वजारको समस्या	▪ पसर्वाधार निर्माणमा जोड ▪ उद्योग स्थापनाका लागी प्रोत्साहन ▪ घरेलु तथा लघु उद्योगहरुको स्थापना ▪ यातायातको पशुच नपुगेका वडाहरुमा सडक र यातायात पुऱ्याउने
विपद् र विपद्का सवाल	▪ विपद् वाट धेरै क्षती	▪ धनजनको क्षति ▪ विपद् का घटना वृद्धि	▪ अव्यवस्थित वसोवास	▪ भुकम्प प्रतिरोधि घर र संरचना निर्माण

	▪ महामारीको प्रकोप वढि ▪ जलवायु अनुकुलन ▪ वन्यजन्तुको प्रकोप कम ▪	▪ अव्यवस्थित वसोवासका कारण वाढी पहिरो ले ल्याउने विपद् का घटना वृद्धि ▪ गरिवि वृद्धि	▪ भवन मापदण्डको पालना नहुनु ▪ विपद् व्यवस्थापनमा कम लगानी ▪ जथामावी सडक निर्माण	▪ वृक्षारोपण ▪ विपद् जोखिम न्युनिकरण का लागी योजना निर्माण र कार्यन्वयन ▪ सडक मापदण्डको पालना ▪ विपद् व्यवस्थापनमा लगानी गर्ने ▪ वन जंगल संरक्षण गर्ने

३.१२ जिविकोपार्जन विश्लेषण :

वडाहरुमा गरिएको छलफल र विश्लेषण बमोजिम प्रकोपहरूले यस गाउँपालिकामा जीविकोपार्जनका श्रोतहरुमा असर पुऱ्याउने देखिन्छ । प्रकोपको असरहरु कृषि ,वनजङ्गल, पशुपालन, जमिन र खानेपानी,सिंचाइ आदी क्षेत्रमा पर्ने देखिन्छ । साथै जलवायु परिवर्तनको असर सवै स्थान र समुदायमा एकै किसिमले पर्दैन । असरसँग जुध्न नसक्ने निम्न वर्गमा यसको असर वढि पर्ने देखिन्छ । पहिरो, बाढी,वन्यजन्तु चट्याङ,खडेरी, असिना, हावाहुरी तथा महामारीको प्रकोपले विशेष गरी वृद्धवृद्धा,वालवालिका ,अपाङ्ग,एकल महिला, दलित, विपन्न वर्गलाई बढी मात्रामा असर पार्ने देखिन्छ । वडाहरुमा भएका जिविकोपार्जन का सिपहरुको विश्लेषण गर्दा असर संग जुध्ने श्रोत निकै कम देखिन्छ । त्यसैले गाउँपालिकाले प्राथमिकताका साथ जिविकोपार्जनका श्रोतहरु र क्षमता वढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका १९ : जिविकोपार्जन सिपहरु

श्रोतहरु	क्षेत्रहरु	सूचना
मानविय श्रोत	जिविकोपार्जनकालागि ज्ञान, सीप र दक्षता भएका व्यक्तिहरु	• **वडा नं. १ :** घर बनाउने दक्ष मिस्त्री वडाभरी २० जना,कृषि अगुवा ८ जना,जेटीए ५ जना,समान्य कृषक १०० जना,काठ मिस्त्री १० जना,अदक्ष कामदार २०० जना • **वडा नं. २ :** घर वनाउने मिस्त्री ७,प्राविधिक कृषि १, पशु १ ,१ जनाओभसियर,कालिगड ५,काठ बनाउने मिस्त्री ५,अगुवा कृषक ३, • **वडा न. ३ :** घरनिर्माण मिस्त्री २५ जना,फर्निचर निर्माण मिस्त्री १५ जना,सिपमुलक काम गर्ने मिस्त्री ३० जना,सिलाइकटाइ गर्ने २० जना,कृषि प्राविधिक ६ जना,अगुवा कृषक ९ जना,प्रविधिक काम गर्ने १०जना,कुटोकोदालो बनाउने १० जना,सिचाइ निर्माण गर्ने ६ जना • **वडा नं. ४ :** घर निर्माणको लागी दक्ष मिस्त्री ३५ जना,कृषिप्रविधिक २५ जना ,ग्रामिण पशु कार्यकर्ता ३ जना,स्वास्थय कर्मी १६ जना , ,विद्युत सम्वन्धि कम गर्ने १२,छाला जुत्ता निमाण गर्ने २ जना • **वडा नं. ५ :** दक्ष मिस्त्री २५ जना,कृषि प्रविधिक ७ जना ,स्वास्थ्य कर्मी ५ जना ,सिकर्मी ४० जना,पशु प्राविधिक ६ जना,प्राविधिक सब ओभरसियर ५ जना • **वडा नं. ६ :** कृषि प्रविधिक १५ जना ,पशु प्राविधिक ४जना,सब ओभरसियर ५ जना,घर निर्माण मिस्त्री ७० जना, काठ मिस्त्री ४० जना ,डकर्मी ३० जना
भौतिक श्रोत	बाटोघाटो, विजुली, सिंचाई,	• **वडा नं. १ :** घोरडी मणीपुर जोरायल कच्चि,गोल्डेन खार तोली

	खानेपानी, संचार आदिको अवस्था, यातायातको अवस्था	कच्चिक,बेरुवाटा गैरा कच्चि ,गैरा मुडभरा कच्चि,साकीन्डाडा सडक कच्चि,सुगरखाल कच्चि,किल्लौडा सडक कच्चि सडक,सुगरखाल गैरा पक्कि सडक, खार,वडाखेत,सुन्लेक,तोलीमा सिंचाइ पुगेको , खडिना,गोगनपानि,गैरा,मणीपुरमा विजुली भएको ,१० वटा खानेपानी आयोजना • **वडा नं. २ :** वाटो १८ वटा,५ वटा टोलमा बिजुली नपुगेको , ४ वटा सिचाई नहर कुलो रहेको ,खानेपानि सहजता रहेपनि गुणस्तर र शुद्धता नभएको ,यातायात सबैठमउमा पुग्न नसकेको • **वडा न. ३ :** ग्रामिण बस्तिमा पुग्नको लागी ६ वटा ग्रामिण कच्चि सडक रहेको, ६० प्रतिसत घरधुरीमा मात्र खानेपानी पुगेको,यातायातको अवस्था १ वटा सडक १२ महिना नै चल्छ भने वाकी सिजनल रहेको ,७० प्रतिशत परिवारमा बिद्युत पहुचको अवस्था छ । ५० वटा सिंचाइ कुलो मा २ वटा पक्कि र अन्य कच्चि कुलो रहेका छन । • **वडा नं. ४ :** मोटर वाटो १२ वटा, बिद्युत ४० प्रतिसत परिवारमा पुगेको,सिचाइ कुलो ९ वटा,संचार सेवा पुगेको २ वटा स्काइर नमस्ते को टावर रहेको ७५ प्रतिशत परिवारमा खानेपानि पुगेको, १२ महिनामा ३ महिना वाहेक अन्य समयमा यातायात सुचारु ,जसमा १ वटा सडक १२ महिना नै संचालन भइरहने, १ वटा पक्कि पुल रहेको • **वडा नं. ५ :** सडक २ वटा ,खानेपानि २३ वटा,लघुविद्युत २ वटा ,सिचाइकुलो पक्कि ४ ,कच्चि २८ वटा रहेको ,संचार सेवा ९५ प्रतिसत मा पुगेको र वर्षातको समयमा सेवा अवरुद्ध हुने • **वडा नं. ६ :** घोरेटो वाटो २० वटा,साना लघुविद्युत ४ वटा ,३० वटा कच्चि कुलो ,१६ वटा खानेपानि आयोजना ,वटा स्काइ टेलिकम टावर २ वटा ,कच्चि सडक ११ वटा
आर्थिक श्रोत	बचत समुहहरु, बैंक, सहकारीको अवस्था, बजारको अवस्था, उधोग, पर्यटनको अवस्था, रोजगारीको अवस्था, पेन्सन, रेमिटान्स	• **वडा नं. १ :** १० वटा बचत समुह,४ वटा सहकारी मा १ सहकारी निष्क्रिय,६ वटा स्थानिय वजार हरु गैरा,घोरडी,बसन्तपुर,गोगनपानि,खडिना,गोल्डेन रहेका, ज्वलावान,घण्ेश्वर मन्दिर पर्यटकिय क्षेत्र रहेका, कृषि ,पशुपालन व्यावसायमा संलग्नता, ,पेन्सन वाला ५ जना,रेमिटान्स को ब्यवस्था रहेको • **वडा नं. २ :** बचत समुह ९ वटा,सहकारी ६ वटा,बजार २ वटा ,१ वटा झरना ,२ वटा ताल रहेको, कृषि पशुपालन ,ब्यापार ब्यवसायवाट रोजगारी,४ वटा बैक तथा बित्तय संस्था ,५ जनाको रेमिटान्स • **वडा न. ३ :** १ वटा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था रहेको,१ वटा कृषि विकास बैंक,३ वटा साना साना मुख्य वजार,पर्यटकीय हिसावले भिमछेदन शिला ,जलादेबी मन्दिर आदि रहेका छन,वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा २५ जना विदेश रहेका र ६२५ भारतमा रहेका ,पेन्सन वाला ब्यक्तिहरु ४० जना रहेका ,सरकारी स्तरमा पनि यस वडामा जागिरे रहेका • **वडा नं. ४ :** ४ वटा सहकारी, २७ वटा बचत समुह,स्थानिय वजार ३ वटा ,खाद्य उद्योग ३ वटा ,पर्यटकीय क्षेत्र ४ वटा ,बैदेशकि रोजगारीमा भारतमा ४८५ जना र अन्य देशमा विदेश ३५ जना , ८ वटा कुखुरा फर्म • **वडा नं. ५ :** सहकारी ६ वटा ,२ वटा कुटानि पिसानि मिल,पेन्सन वाला २० जना ,भारत मा २५० र अन्य देशमा ३०

		जना रोजगारीमा • **वडा नं. ६ :** महिला विका समुह,छिमेकी बैंक,सहकारी कुटानि पिसानि मिल ३ वटा ,नाघिमल्ल दरवार ,घाडपुछा झर्ना ,ओल्लो गुनड मालिका तिर्थस्थल र पर्यटन क्षेत्र ,विदेशमा १५ जना, भारत १०० जना,शिक्षक ७०,पेन्सन वाला ५ जना
सामाजिक श्रोत	सामाजिक एकता, समुह, संजालहरु,	• **वडा नं. १ :** टोल समुह ३ वटा,कृषक समुह ९वटा,बचत समुह ११ वटा,आमा समुह १४ वटा ,पशुपालन समुह ८ वटा,वालक्लव १ वटा रहेको • **वडा नं. २ :** २० वटा टोल समुह, ५ वटा संजाल,दलित,महिला,अपाङ्ग ,वालक्लव आदि रहेको • **वडा न. ३ :** सामाजिक एकता छ, ५० वटा जति बिभिन्न समुह हरु छन ,१५ वटा स्वस्थ्य आमा समुह, ११ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह र महिला संजाल रहेका । • **वडा नं. ४ :** समाजिक एकता भएको ,महिला संजाल १ वटा,वाल संजाल १ वटा,दलित संजाल १ वटा, महिला समुह १५वटा,कृषक समुह १३ वटा, विद्यालय स्तरिय वाल क्लव १३ वटा,स्वस्थ्य संस्था ३ विद्यालय १७ सामुदायिक बन १७ वटा रहेका • **वडा नं. ५ :** समुहरु ५ वटा ,वाल क्लव १ वटा रहेको • **वडा नं. ६ :** सामाजिक एकता भएको ,महिला समुह १४ वटा,स्वास्य आमा समुह १२ वटा ,वालक्लव १ वटा,सामुदायिक बन १८ वटा,स्वस्थ संस्था ३,विद्यालय १३,हुलाक १ वडाकार्यालय १ रहेको
प्राकृतिक श्रोत	जल, जमिन, खनीज, र जंगलको अवस्था	• **वडा नं. १ :** नदी ३ वटा खार सुल्के,वडाखेत ,खेति योगय जमिन १५ हेक्टर,५हेक्टर सरकारी सर्वाजनिक ४ हेक्टर जमिन बाझो,जंगल वडाभरी रहेको • **वडा नं. २ :** २० वटा साना ठूला जलाशय,वडाभरी जंगलले भरेको २ वटा तलाउ १ झरना रहेको खेति योग्य जमिन प्रसस्त मात्रामा रहेको • **वडा न. ३ :** पनीका मुहानहरु प्रयाप्त मात्रामा रहेका , विपद् को समयमा बस्ने खुला चौर छैन ,वनंगल प्रयाप्त र सेतो कमेरो माटोको खानी रहेको । • **वडा नं. ४ :** खोति योग्य जमीन ३५ प्रतिसत रहेको ,वाझो खेतियोगय जमिन १५० रोपनी रहेको ,खुला चौर २ वटा, सामुदायिक बन १७ वटा,जंगल ५० प्रतिसत ,जलस्रोत १५ प्रतिशत रहेको • **वडा नं. ५ :** जंगल प्रसस्त १० हजार रोपनि खेति योग्य जमिन रहेको • **वडा नं. ६ :** ७ वटा साना खोला रहेका, खेतियोग्य जमिन ४० प्रतिसत ,फलाम खानी ,चुनढुगा,गेरु खानि रहेको ,जंगल ६० प्रतिशत

३.१३ प्रकोप जोखिमविश्लेषण

जोरायल गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कन वाट यस गाउँपालिका बहुप्रकोप जोखिममा रहेको देखिन्छ । भूकम्प वाहेक पहिरो, वाढी,असिना,वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी,चट्याङ,महामारी, सडक दुर्घटना,हावाहुरी,वालिनालिमा

किरा र तुसारो लगायत १२ वटा प्रकोप पहिचान गरीएको थियो । यि प्रकोपवाट सिर्जित विपद् का घटनाले जनधनको क्षति हुन सक्ने देखिन्छ । त्यसैगरी संकटासन्न स्थानहरुमा मानिसहरुको बस्ती र अन्य भौतिक संरचनाको कारण विपद्को जोखिम बढाएको छ ।

भूकम्पको जोखिमविश्लेषण :

नेपाल भुकम्पीय जोखिमका दृष्टिकोणबाट नेपाल ११ औं जोखिममा रहेको छ। निकै वर्षदेखि नेपालको पश्चिम क्षेत्रमा ठूलो भुइचालो नगएकाले यो गाउँपालिका अझै उच्च जोखिममा रहेको छ । नक्शापास गर्ने र भूकम्पप्रतिरोधी घरहरु वनाउने कार्य एकदमै न्युन रहेको र पहिले नै वनिसकेका भवनहरु भूकम्प को उच्च जोखिम मा रहेका छन । अनिवार्य नक्सापास तथा भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिहरु तयार गरी यस गाउँपलिकाले भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण कार्यमा कडाइ गर्न जरुरी छ ।

पहिरोको जोखिम विश्लेषण :

यो गाउँपालिका पहाडले घरेको र कमजोर भूगोल भएका कारण पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ । गाउँका

वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कका का आधारमा यो गाउँपालिकामा पहिरो भूकम्प पछिको दोश्रो जोखिम हो । यस गाउँपालिकाका ६ वटै वडामा पहिरोको जोखिम रहेको छ । यहाका वडा नं. १ देखि ६ नं सम्मका ६७ वटा वस्तीहरु पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् । ६७ वस्तीका ७४२ घरधुरी का ४०९३ जनसंख्या र १९२५ वालवालिका पहिरोको जोखिममा रहेको समुदायसंगको छलफलको आधारमा लिइएको छ । यस गाउँपालिकामा पहिरोबाट ४९३९ रोपनि खेतीयोग्यजमिन क्षतिहुन सक्ने देखिन्छ । गाउँपालिका क्षेत्रका २० विधालय १ स्वास्थ्य सस्थार १ खोप क्लिनिक पनि जोखिममा रहेका छन । यसैगरी ७ खानेपानी आयोजना,, ५ वटा मुहान,२२ वटा ट्याङ्की,१४१ धारा,२ वटा इन्टेक,३४६५ मिटर पाइप र ३१ वटा पसल जोखिममा छन । १२ वटा सिंचाइकुला ,२६३० मी. सडक ,१ वटा पुल २ वटा विद्युतघर तथा ५ वटा मनिदरहरु र १ वटा चर्च,१ सामुदायीक भवन पनि पहिरोका जोखिममा रहेका छन ।

वाढीको जोखिम विश्लेषण :

गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कका का आधारमा यो गाउँपालिकामा पहिरो पछिको जोखिम वाढी हो । पहिरो जस्तै गाउँपालिकाका सवै वडाहरु बाढीको जोखिममा रहेका छन । वडाहरुमा गरिएको छलफलका आधारमा यस गाउँपालिका भएर वग्ने कर्नासी, कुमरा, गड्सेरी गाड, कमला लगायत ठुला तथा साना, खोलानाला र खहरेहरुमा आउने वाढी वाट २८ वस्तीका ४४६ धरधुरीका २२१० जनसंख्या प्रभावित हुने देखिन्छ भने त्यसमध्ये ९१० वालवालिका पर्दछन । वाढीले यस क्षेत्रमा १३७८ रोपनि जमिन कटान र २ वटा विद्यालयलाइ क्षति पुऱ्याउने देखिन्छ । यसैगरी ३७ वटा खानेपानीका मुहान २०० मी. पाइप, ५ वटा वाँध र १५०० मी.का २ वटा सिंचाइ कुलोमा क्षति पुग्ने देखिन्छ । त्यसैगरी ३ घट्ट,१० वटा पसल जोखिममा छन । यस गाउँपालिकामा वाढीको जोखिमले १०० मी. सडक,,१ वटा काठेपुल,१ वटा विद्युतघर र ३ वटा मन्दिरमा पनि क्षाति हुन सक्ने देखिन्छ । अव्यवस्थित वसोवास, खोला किनार वस्ती तथा वजार,जथाभावि उत्खनन, खोला नियन्त्रण नहुदा वाढीको जोखिम वढेको छ ।

असिना को जोखिम विश्लेषण :

यस गाउँपालिकाको १,३,४ नं. वडा असिनाको प्रकोप वाट वढी प्रभावित छन । यी वडाका धेरेजसो वस्तीहरु असिनाको जोखिममा रहेका छन । असिनाले वर्षेनि यहा अन्न वालीमा नोक्सान पऱ्याउने गर्दछ । गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको सुचना संकलनका आधारमा १०७५ घरधुरीका ५१०० जनसंख्या असीना वाट हुने नोक्सानीको मारमा छन । सवै वडाहरुमा गरेर प्रत्येक वर्ष हजारै क्विन्टल धान, गहु, तरकारी तथा फलफुल जस्ता वालिहरुमा असिनाले नोक्सान पुऱ्याउने देखिन्छ ।

वन्यजन्तुको जोखिम विश्लेषण :

जोरायल गाउँपालिकामा वन्यजन्तुबाट हुने क्षती पनि अर्को प्रकोप हो । वन्य जन्तुवाट हुने जोखिम गाउँपालिकाको चौथो प्रकोप हो । वन्यजन्तुको जोखिम यस गाउँपालिकाको ६ नं. वडा वाहेक सवै वडाहरुमा रहेको छ । विगतमा यस गाउँपालिकामा वन्यजन्तुको आक्रमणबाट मानिसहरुको घाइते भएका घटनाहरु पनि छन् । भाालु, बदँल, ,वाँदर,दुम्सी, स्याल, जस्ता जंगली जनावरहरुले मानिसमाथी आक्रमण ,वस्ती , खेतवारी तथा अन्न, तरकारी,फलफूल वालिमा क्षती पुऱ्याउने गरेका छन् । समुदायसंग गरीएको छलफलका आधारमा ५ वटै वडाका २०३६ घरधुरीका १०७१६ जनसंख्या प्रभावित छन। गाउँपालिकाका ६ वटै वडा वाट लिइएको सुचनाका आधारमा वन्यजन्तु ले वर्षेनी ७८०० रोपनिको अन्न,दलहन,तरकारी तथा फलफुल वालिमा नौक्सान पुऱ्याउदछन ।

आगलागीको जोखिमविश्लेषण :

जोरायल गाउँपालिकाका केहि वस्तीहरुमा आगलागीको जोखिमापनि रहेको छ । सवै वडा हरुमा गरीएको छलफलको आधारमा गाउँपालिकाका करिव ३५ वस्तीहरु अ ागलागीको जोखिममा रहेको पाइएको छ । वनजंगल नजीक हुनु, काठका सामाग्रीहरु प्रयोग गरेर घरहरु निर्माण गर्नु र घना वस्तीहरु हुने ठाउंमाआगलागीको जोखिम रहेको छ ।

खडेरी को जोखिमविश्लेषण :

जलवायु परिवर्तन, भिरालो जमिन र अप्रयाप्त सिंचाइका कारण यो गाउँपालिका खडेरीको पनि जोखिममा रहेको छ । वषैर्नी नी खडेरीका कारण हिँउदे वालीहरुलाई ठूलो नोक्सान पुऱ्याउने गर्दछ । प्रयाप्त सिंचाईको अभावका कारण खडेरीको जोखिम वढेको छ । खडेरीको प्रकोपले यस गाउँपालिका २ वडाका ४५० घरधुरीका २२५० जनसंख्या उच्च जोखिममा रहेका छन भने १० वटा खानेपानी मुहान र ८ वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने देखिन्छ भने अन्,फलफुल तथा तरकारी मा नोक्सान र समयमा वालिनाली लगाउल नसकिने देखिन्छ ।

चट्याङको जोखिमविश्लेषण :

चट्याङ यस गाउँपालिकाको अर्को ठूलो प्रकोप हो । चट्याङ वाट गाउँपालिकाका १,२,३,४, नं. वडा वढी प्रभावित रहेका छन । विगतमा यहा चट्याङ वाट ४ जनाको मृत्यु र १८ जना घाइते भैसकेका छन भने पशु चौपाया को पनि क्षति भएको छ । चट्याङ वाट गाउँका ६७५ घरधुरीका ३१९५ जनसंख्या र ८८५ वालवालिका प्रभावित हुने देखिन्छ । त्यसै गरी ६ वटा विद्यालय,२ वटा टेलिफोन टावार,२ स्वास्थ्यचौकि,२ गाउँघर क्लिनिक १ वटा खानेपानी,१ विद्युत लाइन,१ सोलार सेट र ट्रान्सफर्मर हरु पनि जोखिममा छन ।

हावाहुरीको जोखिमविश्लेषण :

यस गाउँपालिकामा हावाहुरीले पनि क्षति पुऱ्याउदै आएको छ । विगतका वर्षहरुमा हावाहुरीले घर, विद्यालय लगायतका भौतिक संरचनाहरुलाई क्षती पुऱ्याएको पाइन्छ । हावाहुरीले यस गाउँपालिकाका ६ नं नम्वर वडा वाहेक सवै वडा प्रभावित छन । हावाहुरि का कारण गाउँका ३८० घर परिवार का ११७५ जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने देखिन्छ । हावाहुरीवाट यस गाउँपालिकाका १६ वटा विद्यालय र ७५१ वालवालिका जोखिममा रहेका छन भने ४ वटा स्वस्थ्य चौकि, २ वटा गाउँघर क्लिनिक पनि जोखिममा छन । यसका अतिरिक्त हावाहुरीले २० वटा पोलीहउस,४ वटा वालविकास केन्द्र, र प्रसारण लाइनमा क्षति हुन सक्ने देखिन्छ ।

सडकदुर्घटनाको जोखिमविश्लेषण :

सडक दुघटना यस गाउँपालिकाको अर्को जाखिम हो । गोलडेन देअि गैरा सम्म र वजिलेक,गयली अत्यधिक सडक दुर्घटना हुने क्षेत्र हुन । विगतमा यहा सडक दुघटना वाट १२३ जनको मृत्यु भैसकेको छ मने ३५ जना घाइते भएका छन ।

अन्य प्रकोपहरु :

यसैगरी यस गाउँपालिकामा महामारी, वालिनालिमा किरा र तुसारो जस्ता प्रकोपको जोखिमपनि रहेको छ । विगतमा महामारीले यहा ४ जनाको मृत्यु भैसकेको छ भने पछिल्लो समयमा आएमो विश्वव्यापी कोभिड १९ को महामारी को आतंक पनि कायमै छ र यस गाउँपालिकामा केही मात्रामा संक्रमित पनि भेटिएका छन । यसका अतिरिक्त वालिनालिमा किरा र तुसारोले पनि अन्न वालीमा नास गर्दै आएको छ ।

गाउँपालिकाको मूख्य प्रकोप र जोखिम वस्तिहरु :

यस गाउँपालिकाका ६ वटै वडाहरुमा गरिएको विपद् जोखिम नक्साङ्कनका आधारमा पहिरो,वाढी,वन्यजन्तु असिना,हावाहुरी, असिना, चट्याङ,खडेरी, हिमपात, आगलागी,रुखभिर र सडक दुर्घटना,वन्यजन्तु मूख्य प्रकोप का पहिचान गरिएका थिए । प्रकोप र वडागत जोखिम वस्ती हरुलाइ तलको तालिकामा राखिएको छ । त्यसैगरी प्रकोप अनुसार वडागत हुनसक्ने जोखिम ***अनुसुची २ मा*** राखिएको छ ।

तालिका २० : गाउँपालिकाको मूख्य प्रकोप र जोखिम वस्ति हरु

वडा नं	पहिरो	वाढी	असिना	वन्यजन्तु	आगलागी	खडेरी	चट्याङ	महामारी	सडक दुर्घटना	हावाहुरी	वलिनालिमा किरा	तुसारो
१	वडाखेत बेरुपाटा,खैगाड,साकिन्डा,खार ,सुन्लेक	वडाखेत,लिलाचौड,पतथरगडा,खार,सुन्लेक,खुचडा,	वडाभरी	वडाभरी	वडाखेत,लिलाचौड,पतथरगडा,खार,सुन्लेक,खुचडा		घोरडी,साकिनडाडा,मणिपुर, गोगनपानि,गैरा,चर्पाचानि,भानाकोट ,पुरान	वडाभरी	गेल्डेन देखी गैरा सम्म	वडाभरी पुरै(मणीपुर,खडीना,घोरडी,गैरा,भानाकोट,सुन्लेक		
२	बुडर,बिछल गउँ,मेलखोला,बस्यानि गउँ , भतेटुक्र,पत्तडार,,रिठा,छतिवन, रुपसकाँडा,धरापानि कमला आबि,जजना, उल्जे			वडाभरी			डाडाखालि,रुवसकाडा,वाजिलेक,धिमडी गाउ,गरुड,बुडर	वडाभरी		रुपसकाडा,बुडर,रामपुर,बस्यानि,धिमडी गाउँ,रिठा, कट्पत्ते,दह,		
३	नवलपुर (घ),मुड्की, गडाखर्क,उपरकोट नुवादेब, आ.बि, अवस्थिगाउँ,ठुल्दुङ्गा निगलतडा,लिडीकेकोट सेला,चन्कट्टे	कोटेली,लस्कर,सुनिखोला,भाडी, गडाखर्क	वडाभरी बरम ,दुधेखालि, ठाटीगडा, अल्याडी, कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,तणेगण,सलाडी	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अलयाडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताणेगण,सलाडी	वडाभरी माथिल्लो भेक प्राय बरम,दुधेखाली,ठाटीगडा,सलाडी	वडाभरी बरम ,दुधेखालि, ठाटीगडा, अल्याडी, कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,तणेगण,सलाडी	कोटेली,लस्कर ,सुनिखोला,भाडी, गडाखर्क	वडाभरी		सबैबिद्यालयका छाना उडाइको	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा ,ताणेगण,सलाडी	
४	कलमटा,नापानि,डुमरी,बगस्ति,चाप,भजना,गागारा बस्ति,छेपन्ना,डुब्की सिराड	पिपलकोट ,खैरखोला, भजना,गडेसाल,हाट	बगस्ति,अइतडा,सिराड,थली,चुचुनढुङ्गा, देउथला, खाइगाढ, बरम गाजरी	बन्यजन्तु	बजिलेक,थली,गाजरी, बगस्ति,अइतोडा,पोखरा,देउथला	बगस्ति,अइतडा,सिराड,थली,चुचुनढुङ्गा, देउथला, खाइगाढ, बरम गाजरी	बजिलेक,थली, गाजरी,बगस्ति ,अइतोडा,प्राय सबै तिर	वडाभरी	बजिलेक,गुयलि	बगस्ति,थली		सिलडगीवाग

५	खहडा,सिमडा,बिसभरा,पातिल गउँ,डाँडागउँ,हरडानि	फलेदा ,बोहरा गउँ		मनोहर बजार ,जिउने बस्ता,भाम गउँ,स्याला, हर्ने ,हरेणानी,नगुरडा,र वडाभरी				वडाभरी		खतेडा,खहेडा,मनोहर बजार,भुलखेत		
६	बसौटी,ग्यानि,खसरे,आरुवाटा, शिर्शि खेत ,उजगल ,कफलतडी ,घट्टेवाटो ,बेतरना,सिरोडा,जडेपानि,कस्ताडी,तितौले ,गावर,तेलपरा,चिन्तोडा,लमौते,उपरा,जारिम घाट,गुनड	खसरे,कफलतडी,तितौले ,गावर ,चिन्तोडा, तेलपरा ,लमौते ,चोटी,			जडेपनि,शिर्शि,डाडागउ,रौतडा,टुन्डडा,ग्वानिन,लम्वाडा, दङड,			वडाभरी				

परिच्छेद ४ : दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, तथा रणनीति

४.१ दिर्घकालिन सोच

जोरायल गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यलाई संस्थागत गरी विपद् उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्नु यस योजनाको दीर्घकालिन सोच हुनेछ

४.२ परिकल्पना :

विपद् तथा जलवायु उत्थानशील जोरायल गाउँपालिका ।

४.३ ध्येय

जोरायल गाउंपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायुजन्य अनुकुलन र जोखिम व्यवस्थापनका कार्य गर्न सक्ने गरी गाउँपालिको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय सरकार ,संघ,प्रदेश तथा विकास साझेदार को सहभागीतामा विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको सवाललाई संस्थागत गर्दै विकासका नियमित योजनाहरुमा मूलप्रवाहीकरण गरी विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्ने यस योजनाको मूल ध्येय रहेको छ ।

४.४ लक्ष्य

स्थानीय स्तरमा विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिमबाट उत्पन्न हुने मृत्युदर, प्रभावितहरुको संख्या, भौतिक सम्पति तथा जीविकोपार्जनमा पर्नसक्ने क्षतिलाई कमगर्दै स्थानीय विकास प्रक्रियामा विपद् जोखिमन्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रमहरुलाई मूलप्रवाहिकरण गरी उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्नु यस योजनाको लक्ष्य हुनेछ ।

४.५ उद्देश्य

यस योजनाले निर्दिष्ट गरेका उद्देश्यहरु यस प्रकार रहेका छन् :

क) गाउँपालिकामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरु, संकटासन्न वडाहरु, जोखिमको अवस्था तथा क्षमताहरु पहिचान र विश्लेषण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन को सवालहरुलाई विकास निर्माणका कार्यमा मूल प्रवाहीकरण गर्ने ।

ख) गाउँपालिकामा संचालनहुने विपद् तथाजलवायु परिवर्तन अनुकुलन का कार्यक्रमहरुमा एक रुपताल्याउनु ।

ग) गाउँपालिकाको कानुन, नीति, योजना तथा विकासनिर्माणका कार्यक्रमहरुमा सबै क्षेत्र र वर्ग (महिला , बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, एकल महिला,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, दलित, आदिवासी, जनजाति, प्रकोप प्रभावित, जलवायुजन्य प्रभावित वा सङ्कटासन्न समुदाय तथा व्यक्तिहरू तथा वर्ग को समानुपातिक र समतामुलक सहभागिता सुनिश्चित गरी विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनलाई संस्थागत गर्ने

घ) उत्थानशिल तथा सुरक्षित समुदायको निर्माण गर्नका लागि गाउँपालिकाको आवधिक र वार्षिक योजना र कार्यान्वयनमा यस योजनाले समेटेका क्रियाकलापहरुलाइ समेत मूलप्रवाहीकरण गर्नु

ङ) उपलब्ध स्थानिय श्रोत- साधन को अधिकतम उपयोग गर्दै आवश्यक पर्ने थप श्रोत- साधन को खोजी गरी संघ ,प्रदेशसरकार र सरोकारवाला निकाय तथा विकास साझेदार हरु संग समन्वय गरी विपद् प्रभावित समुदायलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु ।

४.६ रणनीति

गाउँपालिकामा गठन गरिएको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति मार्फत समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य तथा समुदायका व्यक्तिहरुलाई विपद् तथा जलवायु सम्बन्धी गतिविधिहरुमा उनिहरुको क्षमता विकास गरी योजना कार्यान्वयन गर्न देहाय वमोजिमका रणनीतिहरु अवलम्वन गरीएको छ ।

१) स्थानीय तहमा विपद् जोखिम तथा जलवायु अनुकूलन का कार्यक्रमहरुलाई स्थानीय वार्षिक तथा आवधिक विकासका योजनाहरुमा मूलप्रवाहिकरण गर्दै लैजाने ।

२) स्थानीय विपद् जोखिम लेखाजोखा तथा नक्साङ्कन वाट पहिचान भएका अति जोखिम बस्तीहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थान्तरणको लागि प्रोत्साहन गर्ने ।

३) पहिरो तथा वाढी बाट हुने मानविय तथा भौतिक क्षतिलाई रोक्नकालागि बाढीको पुर्व सूचना प्रणालीको स्थापनाकालागि समन्वयतथा सहकार्य गरी पहल गर्ने ।

४) कोभिड १९ लगायतका महामारी को सामना गर्न आवस्यक पुर्वतयारी र प्रतिकार्यका कार्यहरु योजनावद्ध ढंगले सञ्चालन गर्ने

५) योजना निर्माणका सबै प्रक्रियामा समुदायका अति जोखिममा रहेका समूह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गरी योजनाको कार्यान्वयन गर्ने ।

६) समुदायमा आधारित विपद् जोखिमन्यूनीकरणका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सीप, श्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्ने ।

७) गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नकालागि गाउँपालिका, प्रदेश, सँघ, मानवीय तथा विकास साँझेदार संस्था समेतको स्रोतको परिचालन गर्ने ।

८) योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन आदि सबै प्रक्रियामा समुदायका अति जोखिममा रहेका समूह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने ।

४.७ कार्यान्वयन कार्यनीति :

क) गाउँपालिकाद्वरा स्वीकृत "स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना" गाउँपालिकामा गठित स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति मार्फत कार्यान्वयन गरिने छ ।

ख) गाउँपालिका स्तरिय स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिले स्वीकृत योजना विषयगत शाखा, वडा कार्यालय, समुदाय,संघ र प्रदेश अन्तरगतका कार्यलय, सङ्घसंस्था, निजी क्षेत्र,विकास साझेदार एवं अन्य सरोकारवालाहरुको सहयोग तथा समन्वयमा कार्यान्वयन गर्नेछ ।

ग) यो योजना कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सीप, श्रोत र साधनको अधिकतम प्रयो गरिने छ ।

४.८ स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यक्रमहरु (क्रियाकलापहरू)

जोरायल गाउँपालिकामा पहिचान भएका प्रकोपहरुको कारणले सृजना गर्ने विपद्को प्रभावित क्षेत्र मा पार्न सक्ने प्रभावहरुलाई मध्यनजर गरी जलवायु अनुकुलन तथा विपद् जोखिम न्युनिकरण का लागी नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमताअभिवृद्धि सम्वन्धि क्रियाकलापहरु र रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका कार्यहरु सम्वन्धि क्रियाकलापहरु तय गरिएको छ । यसरी क्रियाकलाप तय गर्दा मूलभूत रूपमा मानव संसाधन तथा संस्थागत विकास योजना, भौतिकपूर्वाधार विकास, प्राक्रितिक स्रोत संरक्षण, जीविकोपाजनमा सुधार, नीतिगत क्षेत्रमा गर्नु पर्ने कार्यहरू तथा विकास कार्यमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका विधिको मूलप्रवाहीकरण गर्ने जस्ता प्रमुख क्रियाकलापलाई आधार मानिएको छ ।

४.८.१ नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमता अभिवृद्धि सम्वन्धि क्रियाकलापहरु :

विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न र विपद् उत्थानशिल समुदाय निर्माण गर्नका लागी स्थानीय स्तरमा तर्जुमा गर्नु पर्ने नितिगत प्रावधानहरु यसमा समेटिएका छन । विपद्को घटना मानव समुदायका लागि सम्वेदनशील भएकोले यस्तो अवस्था नआवोस भन्नाका लागी समुदायमा अज्ञानता हटाउन गरीने प्रचारप्रसार तथा क्षमता अभिवृद्धि क्रियाकलापहरु पनि निर्धारण गरिएको छ ।

प्राथमिकतािक्रम	प्रमुख समस्यातथा जोखिम	जोखिमन्यूनिकरणकाक्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (000)	श्रोतको व्यवस्था		समयअवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१.भूकम्प	गाउँपालिकाको घर तथा भौतिक संरचना भूकम्प प्रतिरोधी नहुदा धनजनको क्षति हुन सक्ने जोखिम	• गाउँपालिकाको नक्सापासको निति निर्माण तथा कार्यान्वयन तथा सचेतना	गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका		प्रत्येक वर्ष
		• भुकम्प वाट हुने क्षति र वच्ने उपाय वारे समुदाय स्तरमा सचेतना अभिवृद्धि	वडा कार्यालय गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	रेडक्रस, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• कमजोर तथा जोखिमयुक्त भवनहरुको तथ्यांक संकलन	गाउँपालिका	५०	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश सरकार	२०७७ देखि २०८० सम्म
		• प्रत्येक वर्ष १० जना भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण र भवन प्रवलीकरण सम्वन्धि प्रविधिक तथा मिस्त्री हरुलाई तालिम	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	विकास साझेदार	प्रत्येक वर्ष
		• खुल्ला स्थान पहिचान र प्रचार प्रसार	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	५०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०७७ भित्र
		• सुचना प्रणाली व्यवस्थापन	गाउँपालिका सुचना शाखा	५०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०७७ भित्र र प्रत्येक वर्ष
		• घर तथा संरचना निर्माण को नियमित अनुगमन	प्राविधिक शाखा	५०	गाउँपालिका		नियमित
		• प्रत्येक वडामा स्वयंसेवक कार्यदल निर्माण	गाउँपालिका.,वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	५०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०७७ भित्र
		• विपद् व्यवस्थापन कोष को स्थापना	गाउँपालिका,वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१०००	गाउँपालिका		नियमित
		• विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति,स्वयंसेवकतथा विषयथत कलस्टर लाइ तालिम तथा कृतिम अभ्यास	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	रेडक्रस,सुरक्षा निकाय	प्रत्येक वर्ष
२. पहिरो	पहिरोका कारण	• भूउपयोग नीति निर्माण र कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ भित्र

	जन,धन र प्राकृतिक क्षति हुन सक्ने	• पहिरो वाट उच्च जोखिम स्थानका वस्तीहरु स्थानान्तरण सम्वन्धि निति निर्माण र कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ देखि
		• सडक तथा भौतिक संरचना निर्माणमा मेसिन प्रयोग मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ भित्र
		• सडक तथा भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अनिवार्य वायोइन्जिनियरीङ प्रविधिलाइ लागत स्टिमेटमा समावेस	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व.२०७७ /७८ देखि
		• पहिरोको उच्च जोखिम स्थानमा नयां संरचनाहरु बनाउन रोक लगाउने नीति निर्माण तथा कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व.२०७७ /७८ देखि
		• भिरालो जमिनमा खेती गर्ने,कृषीवन प्रणाली विकास र विस्तार गर्न निति निर्माण	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व.२०७७ /७८ देखि
		• पहिरोको जोखिम न्युनिकरण का लागी समुदायमा जनचेतनामुलक कार्यक्रम	गाउँपालिका,, वडा कार्यालयहरु	२००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
३. बाढी	गाउँपालिका क्षेत्रका खोला हरुले घर तथा जमिन वगाइ जनधनको क्षति हुन सक्ने	• भूउपयोग नीति निर्माण र कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ भित्र
		• नदि खोला किनार नजीक नयां वस्ती वनाउन रोक लगाउने	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ देखि
		• नदि खोला किनारका जोखिमयुक्त वस्तीलाई स्थानान्तरण गर्ने नीति निर्माण र कार्यानवयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०७७ देखि
		• नदी खोलाजन्य पदार्थको जथाभावि उत्खननमा रोक लगाउन निति निर्माण र कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व.२०७७ /७८ देखि
		• सुचना प्रणाली व्यवस्थापन	गाउँपालिका	५०	गाउँपालिका	रेडक्रस ,संघसंस्थाहरु	२०७७ देखि
		• वाढी जोखिमपूर्ण स्थानहरुमा बाढीको व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष मनसुन पुर्व
४. असिना	असिना ले अन्नवाली, तरकारी,फलफुलको क्षति हुने	• जलवायू परितर्वन अनुकूलन सम्वन्धि समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• रैथाने र स्थानीय प्रजातीका विउ विजनहरुको संरक्षण र प्रचार प्रसार गर्ने	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• टनेल खेति विस्तार वारे अगुवा कृषकहरुलाइ तालिम	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष

		• असिना ले हानी नगर्ने वा कम हानी गर्ने विउ विजनको प्रयोग वारे कृषकहरुलाइ तालिम	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• वालि चक्रमा परिर्वतन वारे अगुवा कृषकको क्षमता अभिवृद्धि	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
५. वन्यजन्तु	वन्यजन्तु ले अन्नवाली तथा फलफुलमा नोक्सानी र मानिसलाई पनि आक्रमण गर्न सक्ने	• वन्यजन्तु नियन्त्रण का लागी परमपरागत अभ्यास लाइ निरन्तरता दिने	समुदाय	०	वडा कार्यालय		वन्यजन्तु को प्रकोप वढ्दा
		• वन्यजन्तु वाट सुरक्षित हुने उपाय वारे सचेतना कार्यक्रम	गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका	वन डिभिजन कार्यलय	प्रत्येक वर्ष
		• वन जंगल संरक्षण र घेरावार वारे चेतना	सामुदायीक वन	१००	गाउँपालिका	वन डिभिजन कार्यलय	प्रत्येक वर्ष
६. आगलागी	आगलागी का कारण मानविय,धन तथा वनजंगलको क्षति	• घना तथा आगलागीको वढीजोखिम वस्तीहरुमाा आगलागी सम्वन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष माघ मसान्त सम्म
		• भएका पानी पोखरी तथा पानीका स्रोतहरुको संरक्षण वारे सचेतना ।	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
		• आगलागीबाट हुने जनधनको क्षति तथा असर र अपनाउनेपर्न सजगता बारेमा सञ्चारमाध्यमवाट प्रचार गर्ने	गाउँपालिका सुचना शाखा	५०	गाउँपालिका	सञ्चार माध्यम	प्रत्येक वर्ष माघ देखि जेठ
		• वनजंगलमा आगलागी हुन नदिन सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नै	वनसमुह	२००	वनसमुह	डिभिजन वन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष फागुन देखि जेठ सम्म
७. खडेरी	खडेरी वाट अन्न वालीमा नोक्सान भइ खाद्य संकट	• अन्न भण्डारण र उपयोग वारे समुदायमा सचेतना अभिवृद्धि	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	प्रत्येक वर्ष वर्षको २ पटक
		• वैकल्पिक सिंचाइ प्रणलि वाारे सचेतना अभिवृद्धि	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, सिंचाइ	प्रत्येक वर्ष वर्षको २ पटक

						विकास डिभिजन कार्यालय	
		• खडेरी सहन सक्ने विउ विजन प्रयोग सम्विन्धि सचेतना कार्यक्रम	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
		• जलवायू परितर्वन अनुकूलन सम्वन्धि समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
		• रैथाने र स्थानीय प्रजातीका विउविजनहरुको संरक्षण र प्रयोगमा प्रचार प्रसार गर्ने	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
८. चट्याङ	चट्याङ्गबाट मानवीय तथा पशूचौपायामा क्षति हुने जोखिम	• प्रत्येक घरमा तथा सार्वजनिक संरचनामा विधुत जडान गर्दा अर्थिङ. गर्नुपर्ने वाध्यात्मक नीतिगत व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका	०			२०७७ देखि
		• गाउँपालिकामा भएका सम्पूर्ण घर तथा भवनमा अर्थिङ गर्न जनचेतना जगाउने	गाउँपालिका, प्राविधिक शाखा	१००	गाउँपालिका		२०७७ देखि
		• चट्याङ्ग बाट वच्ने उपायहरुको वारेमा जनचेतना अभिवृध्दि गर्ने	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• चट्याङ्ग प्रतिरोधि डिभाइस जडान	गाउँपालिका, प्राविधिक शाखा	५०	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• चट्याङ्ग बाट वच्ने उपायहरुको वारेमा विद्यालयहरुमा जनचेतना अभिवृध्दि गर्ने	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति,विद्यालय	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
९.महामारी	महामारी फैलिएर मानिसको मृत्यु तथा विरामी हुन सक्ने	• पूर्ण सरसफाइ सम्विन्धि सचेतना कार्यक्रम	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति	५००	गाउँपालिका	खनेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय संघसंस्था	निरन्तर
		• महामारी वाट वच्न स्वास्थ्य सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	५००	गाउँपालिका	स्वास्थ्य कार्यालय संघसंस्था	निरन्तर
		• महामारी नियन्त्रण र रोकथामका लागी दक्ष जनशक्ति तयारी	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	२००	गाउँपालिका	स्वास्थ्य कार्यालय	निरन्तर

						संघसंस्था	
१०. सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना का कारण मानिसको मृत्यु,घाइते	• सवारी साधन चलाउदा मादक पदार्थ सेवन सम्वन्धि नीति वनाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गर्ने	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका	यातायात कार्यालय	२०७७
		• सडक दुर्घटना वारे सचेतना अमिवृद्धि गर्ने	गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका	ट्राफिक कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
११. हावाहुरी	ह्रवाहुरी वाट घर विद्यालय तथा अन्य भौतिक संरचनाको क्षति हुने	• हावाहुरी वढी हुने स्थानमा विद्यालय तथा सार्वजनिक संरचना निर्माण गर्न अनुमति नदिने निति निर्माण र कार्यान्वयन	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका	विद्यालय	निरन्तर
		• हावाहुरीको समयमा सुरक्षित रहने वारे समुदाय तथा वालवालिका लाइ सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	गाउँपालिका,, वडा कार्यालयहरु, विद्यालय	२००	गाउँपालिका	संघसंस्था	निरन्तर
		• घर तथा सार्वजनिक स्थलका पुराना र बुढा र जोखिम युक्त रुख हटाउने	गाउँपालिका,, वडा कार्यालयहरु	२००	गाउँपालिका	वन कार्यालय	निरन्तर
		• वनजङ्गलको संरक्षण वारे सचेतना	वन समुह	१००	वनकार्यालय		निरन्तर
१२. वालिनालिमा किरा	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान	• जैविक विषदी को प्रयोग वारे अगुवा कृषक को क्षमता अभिवृद्धि	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द	प्रत्येक वर्ष
		• जैविक विषदी निर्माण वारे अगुवा कृषक लाइ तालिम	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द	प्रत्येक वर्ष
		• वालीनालिमा लाग्ने किरा र रोग वाट वचाउन वालीनाली को र जमिनको व्यवस्थापन र काटछाट वारे कृषकको क्षमता अभिवृद्धि	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द	प्रत्येक वर्ष
१३ . तुसारो	तुसारो,तरकारी फलफुल मा नोक्सान	• जलवायू परितर्वन अनुकूलन सम्वन्धि समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	५०	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
		• तुसारो सहन सक्ने प्रजातीको विकास र प्रयोग गर्ने वारे सचेतना	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
		• रैथाने र स्थानीय प्रजातीका विउ विजनहरुको संरक्षण र प्रचार प्रसार र प्रयोग वारे सचेतना	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	५०	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				**७४५०**			

४.८.२ जोखिमन्यूनीकरण : रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनकाकार्यहरु

गाउँपालिका भित्र रहेका विपद्जन्य सङ्कटासन्नता तथा जोखिम कम गर्न रोकथाम, अल्पिकरण र अनुकुलनका कार्यहरु गर्न विद्यालय वा अन्य सार्वजनिक भवनको प्रवलीकरण; प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण, नदीतटबन्ध,पहिरो नियन्त्रण, भौतिक पुर्वाधार निर्माण ,विउविजनको व्यवस्था ,प्रविधि जडान लगायतका कृयाकलापहरु यहा वजेट सहित समेटिएका छन ।

४.८.२.१ भुकम्पको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (000)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
२	मुकम्प प्रतिरोधि घर र संरचना एकदम कम हुदा मुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम	भुकम्प प्रतिरोधि घर तथा सार्वजनिक संरचना निर्माण	गाउँपालिका	२0000	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार,शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	२0८१ सम्म
१	स्वास्थ्य संस्थाका भवन जिर्ण हुदा मुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम	उच्च जोखिममा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको पहिचान प्रवलिकरण	गाउँपालिका	१0000	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार,शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	२0८१ सम्म
१	विद्यालयका भवन जिर्ण हुदा मुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम	उच जोखिममा रहेका विद्यालय हरुको पहिचान र प्रवलिकरण	गाउँपालिका	१५000	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार,शिक्षा विभाग	२0८१ सम्म
१	खुल्ला स्थानको पहिचान र संरक्षण नहुदा विपद् पश्चात सुरक्षित स्थल नहुनु	खुल्ला स्थान पहिचान संरक्षण	गाउँपालिका,वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति,	२00	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार	२0७७ देखि२0८१ सम्म
२	सार्वजनिक संरचनाहरु बालमैत्री, आपाङ्ग मैत्री, जेष्ठनागरिक मैत्री नहुनु	पालिका भित्र निमाृण हुने सार्वजनिक संरचनाहरु बालमैत्री, आपाङ्ग मैत्री, जेष्ठनागरिक मैत्री बनाउने	गाउँपालिका,, प्राविधिक शाखा	१000	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार,शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
३	सुरक्षित आवास सहित वस्ति विकास नहुनु	२ स्थानमा सुरक्षित आवास सहित वस्ति विकास	गाउँपालिका,,	२0000	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार,शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	आ.व.२0८१/८२ सम्म
	जम्मा			**७६२00**			

४.८.२.२ पहिरोको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (000)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाहृय	
२	पहिरो वाट नडा नं १ मा ६० घर र १२०० रोपनि रोपनि खेतियोग्य जमिन र अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडा नं १ को तोली गाउँमा वाल निर्माण	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८० भित्र
२	पहिरो वाट नडा नं २ मा ९० घर र २६९ रोपनी खेतियोग्य जमिन र अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडान.२ का कमलानदी विद्यालयको नजिक तटवन्धन, जोजना गाउँको वस्ती सार्ने गाउँ को वाटो मो भुक्षय नियन्त्रण का लागी ग्याविन लगाउनै	गाउँपालिका	६०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८० भित्र
२	पहिरो वाट नडा नं ३ मा ६९ घर र १०८ रोपनी खेतियोग्य जमिन र अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडा नं ३ का नवलपुर,मुडाखेत,किला,पुर्खेखोला,चनकट्टे वजार,असिउ आ.वि. र समैजी आ.वि. खर्क का पहिरो जाने क्षेत्रमा मा ग्याविन वाल तथा रिटेनिङ वाल निर्माण	गाउँपालिका	१००००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७९ देखि २०८१ भित्र
१	पहिरो वाट नडा नं ४ मा ७२ घर र ३९५ रोपनी खेतियोग्य जमिनर अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडा नं ४ को कल्मटा वस्ती सार्ने धनरास,कुमरा लगायतका गाउँमा, पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने	गाउँपालिका	६०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७९ देखि २०८० भित्र
२	पहिरो वाट नडा नं ५ मा ५१ घर र २०० रोपनी खेतियोग्य जमिन र अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडा नं ५ को वोहरा गाउँ, लगायतका क्षेत्रमा पहिरो नियन्त्रण का लागी वाल निर्माण	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८० भत्र
१	पहिरो वाट नडा नं ६ मा ४०० घर र २००० रोपनी खेतियोग्य जमिन र अन्य संरचना नोक्सान हुने	वडा नं६को गावर,तेल्परा,चिमेतडा मा पहिरो नियन्त्रण का लागी वाल निर्माण	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७९ भित्र
१	वन विनास हुदा पहिरोको जोखिम	सबै वडाका पहिरो जाने क्षेत्रमा वृक्षारोपण गर्न विरुवा वितरण र वृक्षारोपण	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधाररंरक्षण विभाग,भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२ वर्ष भित्र
१	सडक निर्माण गर्दा वायोइन्जिनियरिङ नहुदा पहिरो जाने जोखिम	सबै वडाका वाटो निर्माण गर्दा भएका पहिरो जाने क्षेत्रमा वायोइन्जिनियरीङ	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,पुर्वाधार कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				**४१०००**			

४.८.२.३ बाढीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	वाह्य	
१	वडा नं १ मा ३५ घर र २१५ रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडां नं १ का वडाखेत,लिलाचौड,पत्थरगडा,खार,सुन्लेक,खुचडा , क्षेत्रका खोलामा तटवन्धन	गाउँपालिका,वडा कार्यालय	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग, भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	वडा नं २ मा २० घर र १३० रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडा नं २ का मजर, उल्जे क्षेत्रका खोलामा तटवन्धन	गाउँपालिका	४०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	वडा नं ३ मा १५०घर र १५०रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडा नं ३ का गोमति, रावतकट्टे,कोटली,भाडी खोला र लक्ष्मी गाउँ क्षेत्रका खोलामा तटवन्धन	गाउँपालिका	४०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	वडा नं ४मा ८६ घर र १३८ रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडा नं ४ का पिलकण्डे,भजना,कुमरा,धनरास,हाट,विनोडा क्षेत्रमा तटवन्धन	गाउँपालिका	४०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	वडा नं ५ मा २५घर र ७५ रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडा नं ५ को रक्सेवाटामा तटवन्धन	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	वडा नं ६ मा १५० घर र ८०० रोपनी जमिन तथा खानेपानी, सिंचाइ लगाएतका संरचनामा क्षति हुन सक्ने	वडा नं ६ का खसरे,कफलतडी,तितौले ,गावर ,चिन्तोडा,तेलपरा ,लमौते ,चोटी क्षेत्रमा गडसेरी खोलमा तटवन्धन	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७७ देखि २०८०भित्र
१	गाउँपालिका क्षेत्रका नदी,खोलाहरुले वर्षेनि घर को क्षतिका साथै खेतियोग्य जमिन कटान गर्ने	गाउँपालिका क्षेत्रका सवै खोला किनारमा वृक्षरोपण गर्ने	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,भुजलाधारंरक्षण विभाग,भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	२०७८भित्र
१	वढी वाट पानिका मुहानमा क्षति हुन सक्ने	नदि खोला क्षेत्रका पानीका मुहानहरु संरक्षण गर्नै	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	३०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइडिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष निरन्तर
जम्मा				**२९०००**			

४.८.२.४ असीनाको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	असिना सहनसक्ने वैकल्पीक वालि हरुको खेति विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	रैथाने र छिटो पाक्ने वालिहरुको खेति विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	प्लाष्टिक टनेल खेती विस्तार तथा,अन्य सामाग्री वितरण	गाउँपालिका कृषि शाखा	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
२	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	असिना सहनसक्ने विउ विजन खरिद तथा वितरण	गाउँपालिका कृषि शाखा	५००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
३	कृषि उत्पादन असिनावाट क्षति	असिना प्रभावित किसान हरु लाइ राहत र क्षतिपुर्तिको व्यवस्था	गाउँपालिका कृषि शाखा	२०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	कृषि उत्पादन असिनावाट क्षति	वालि विमा गर्ने	गाउँपालिका कृषि शाखा		गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	२ वर्ष भित्र
			जम्मा	**९५००**			

४.८.२.५ वन्यजन्तुको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
२	वडा नं १ मा वन्यजन्तु वाट वर्षेनी ४०० क्विन्टल अन्न,फलफुल तरकारी मा नोक्सानी	वडा नं. १ का वन्यजन्तुले नोक्सान गर्ने वनक्षेत्रको घेरावार गर्ने	वन समुहवडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका /वन समुह	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	२०७८ भित्र
१	वडा नं २ मा वन्यजन्तु वाट वर्षेनी ७५० क्विन्टल वालितथा फलफुल र तरकारी मा नोक्सानी	वडा नं. २ का वन्यजन्तुले नोक्सान गर्ने वनक्षेत्रको घेरावार गर्ने	वन समुहवडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका /वन समुह	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	२०७९ भित्र
२	वडा नं ३ मा वन्यजन्तु वाट	वडा नं ३ का	वन समुहवडा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन	२०७८

	वर्षेनी ५०० क्विन्टल मकैमा नोक्सानी	,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताणेगण,सलाडीका वन क्षेत्रमा घेरावार	कार्यालय		/वन समुह	विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	भित्र
२	वडा नं ४ मा वन्यजन्तु वाट वर्षेनी ४०० क्विन्टल फलफुल खेतिपाति नाशै मा नोक्सानी	वडा नं. ४ का वन्यजन्तुले नोक्सान गर्ने वनक्षेत्रको घेरावार गर्ने	वन समुह वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका /वन समुह	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वनडिभिजन कार्यालय	२०७८ भित्र
२	वडा नं ५ मा वन्यजन्तु वाट वर्षेनी १५०० रोपनीको अन्न,फलफुल तरकारी मा नोक्सानी	वडा नं. ५को मनोहर बजार ,जिउने बस्ता,भाम गउँ,स्याला,हर्ने ,हरेणानी,नगुरडाका वन क्षेत्रमा घेरावार	वन समुहव डा कार्यालय	१०००	वनसमुह गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वनडिभिजन कार्यालय	२०७९ भित्र
२	वन्यजन्तु वाट वालिरोपनी तथा फलफुल र तरकारी मा नोक्सानी	जनावरहरुलाई तर्साउनका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु वाजा,लाइट,माइक को व्यवस्था	वन समुह,वडा कार्यालय	२५०	वनसमुह गाउँपालिका	संघ संस्था	२०७७ भित्र
३	वन्यजन्तु पानी खान वस्तिमा झरेर नोक्सानी	वन क्षेत्रमा पानी पोखरी निर्माण	वनसमुह गाउँपालिका	१०००	वनसमुह गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वनडिभिजन कार्यालय	३ वर्ष भित्र
१	वन्यजन्तु आहारा खोज्दै वस्तिमा झरेर नोक्सानी	वन क्षेत्रमा वन्यजन्तुले मन पराउने फलफुल र विरुवा रोप्ने	वन समुह,वडा कार्यालय	२००	वनसमुह गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन विभाग,वनडिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
१	वन्यजन्तु वाट अन्नवालि नास	वालि विमा गर्ने	अगुवा कृषक,गाउँपालिका कषि शाखा	१००	गाउँपालिका पालकि	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र	२ वर्ष भित्र
३	वन्यजन्तु वाट अन्नवालि नास	सवै वडामा चौकिदार को व्यवस्था गर्ने	वन समुह,वडा कार्यालय	६००	गाउँपालिका		२०७७ देखि
जम्मा				**७१५०**			

४.८.२.६ आगलागीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
४	गाउँपालिकाका घर आगलागीको जोखिम	सुधारिएको चुल्होमा सहयोग तथा विस्तार	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	वैकलिपिक उर्जा प्रवर्धन केन्द्र	निरन्तर
३	गाउँपालिकाका घर,पसल तथा सार्वजनिक संरचनाहरुमा आगलागी वाट क्षति हुन सक्ने	पानी संरक्षण पोखरीको निर्माण	गाउँपालिका,वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	३वर्ष भित्र
३	वन जंगलमा आगलागीको जोखिम	सामुदयिक वन तथा अन्य आगलागीको जोखिमपूर्ण वनहरुमा अग्निरेखा निर्माण गर्ने	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	१०००	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	संघ र प्रदेश अन्तरगत,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	२ वर्ष भित्र
२	वन जंगलमा आगलागीको जोखिम	वन डढेलो नियन्त्रण	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	३००	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	संघ र प्रदेश अन्तरगत,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
१	गाउँपालिकाका घर,पसल तथा सार्वजनिक संरचनाहरुमा आगलागीको जोखिम	दमकल व्यवस्थापन	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका		२०७८
२	याउँपालिकाका सार्वजनिक कार्यालय तथा,संरचनाहरुमा आगलागीको जोखिम	गाउँपालिकाको कार्यालय, वडाकार्यालय, विद्यालय,स्वास्थ्य संस्था जस्ता सार्वजनिक ठाउँहरुमा फायर एक्सटीङ ग्विसर राख्ने	गाउँपालिका	३००	गाउँपालिका		२०७७ भित्र
			जम्मा	**८६००**			

४.८.२.७ खडेरीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	वन विनासका कारण वनजंगल मासिदा पार्नका श्रोत घट्नु	खालि र नाङगा डाडामा वृक्षारोपण	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	५००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वनविभाग,वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
१	पर्याप्त सिंचाइ सुविधा	सवै वडाहरुमा सिंचाइ सुविधा विस्तार	गाउँपालिका, वडा	२०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,सिंचाइ	५ वर्ष

	नहुदा खडेरी पर्दा अन्नवाली सुक्नु		कार्यालय	०		विभागविभाग,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	भित्र
२	सिंचाइ कुला भत्कदा सिंचाइ नहुदा जमिन र अन्नवाली सुक्नु	गाउँपालिका क्षेत्रका सवै कुला नहरहरुको नियमित मर्मत सम्भार	गाउँपालिका,गाउँपालिका कृषि शाखा	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,सिंचाइ विभागविभाग,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष मनसुन पछि
४	वैकल्पिक सिचाइ प्रणाली नहुदा जमिन र अन्नवाली सुक्नु	सवै वडाहरुमा सिंचाइ पोखरी निर्माण	गाउँपालिका कृषि शाखा	१००००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,सिंचाइ विभागविभाग,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	४ वर्ष भित्र
२	कृषक को उत्पादन घट्नु	बेमौसमी तरकारी खेती विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
१	खडेरी का कारण अन्नवालि नास	खडेरी सहनसक्ने प्रजातिको विउविजन खरिद तथा भण्डारण वितरण ,बिउबैंक स्थापना तालिम र अनुदान दिने,	गाउँपालिका कृषि शाखा	५००	गाउँपालिका	संघ रप्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
१	खढेरी का कारण पानीका मुहानहरु सुक्नु	गाउँपालिका भित्रका सवै पानीका श्रोत तथा मुहान संरक्षण,मर्मत	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय,खानेपानी तथा सरसपःाइ डिभिजन कार्यालय	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
२	परम्परागत पोखरी नास हुदै जानु	परम्परागत पोखरी हरुको संरक्षण	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय,खानेपानी तथा सरसपःाइ डिभिजन कार्यालय	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
५	पानीको अभाव हुनु	पानी सञ्चितीकरण प्रविधि विकास र पाइप लाइन विस्तार पूर्वाधार निर्माण	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय,खानेपानी तथा सरसपःाइ डिभिजन कार्यालय	२०७७ देखि प्रत्येक वर्ष
जम्मा				**३९२००**			

४.८.२.८ चट्याङको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	विद्यालयहरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान नहुदा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने	गाउँपालिकाका सवै विद्यालय हरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान गर्ने	गाउँपालिका शिक्षा शाखा, विद्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघसस्था	२०७८ भित्र
२	घरहरुमा अर्थिङ नगर्दा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने	घर निर्माण गर्दा अनिवार्य अर्थिङ गर्न प्रोत्साहन गर्ने	गाउँपालिका ,वडा कार्यालय	०	गाउँपालिका	संघसस्था	निरन्तर

१	स्वास्थ्यसंस्थातथासार्वजनिकसंरचनाहरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान नहुदा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने	गाउँपालिकाका स्वास्थ्यचौकी लगायतका सार्वजनिक भवनहरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान गर्ने	गाउँपालिका ,गाउँ स्वास्थ्य शाखा,वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	सहरी विकास तथा भवन कार्यालय संघसस्था	निरन्तर
१	बस्ती नजिक बिजुलीका पोल, तार तथा ठूला रूखहरूको हुदा चट्याङ ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम	बस्ती नजिक रहेका बिजुलीका पोल, तार तथा ठूला रूखहरूको काट छाट तथा मर्मत गर्ने	गाउँपालिका ,वडा कार्यालय	३००	गाउँपालिका	विद्युत कार्यालय,वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वष
२	विद्युतिय पोल, तार व्यवस्थित नहुदा चट्याङ ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम	विद्युतीय लाइन तथा तारहरुलाई व्यवस्थित गर्ने	गाउँपालिका ,वडा कार्यालय	२००	गाउँपालिका	विद्युत कार्यालय,	आवस्यकता अनुसार
२	घर भित्रका विजुलिका तार व्यवस्थित नहुदा चट्याङ ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम	घर भित्रका विजुलिका तार व्यवस्थित गर्ने	समुदाय	०	वडा कार्यालय		निरन्तर
			जम्मा	**३५००**			

४.८.२.९ महामारीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	सरसफाइ को कमीले महामारी फैलने जेखिम	सवै वडाहरुमा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति	२०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	निरन्तर
२	सरसफाइ को कमी तथा विपद् पश्चात महामारी फैलने जोखिम	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	१०००	गाउँपालिका	गाउँपालिका	२०७७ देखि
१	सरसफाइ को कमी तथा विपद् पश्चात महामारी फैलने जोखिम	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा झाडापखाला, रुघाखोकी लगायत किटजन्य रोगका औषधीको बफर स्टक राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	३०००	गाउँपालिका	जनस्वास्थ्य कार्यालय,स्वास्थ्य विभाग	निरन्तर
१	सरसफाइ को कमी तथा महामारी फैलने जोखिम	विद्यालय सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालय	१०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	प्रत्येक वर्ष
१	पशुहरुमा संक्रामक रोग फैलने	पशुहरुलाइ नियमित	गाउँपालिका पशु विकास	५००	गाउँपालिका	भेटनरि अस्पताल	निरन्तर

	जोखिम	भ्याक्सिीन दिने	शाखा			तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र संघसस्था	
३	सौचालय नहुदा जथाभावि दिशा पिसाव गर्दा रोग फैलने जोखिम	गाउँपालिकाका वजार क्षेत्रमा सार्वजनिक सौचालय निर्माण	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	२ वर्ष भित्र
१	दुषित पानी पिउदा पानी जन्य रोग वढ्ने जोखिम	पानी सुद्धिकरण का विधि वारै समुदायमा सामाग्री वितरण	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका	५००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	निरन्तर
१	पानीका मूल दुषित हुदा फोहर पानी पिउदा पानी जन्य रोग वढ्ने जोखिम	खानेपानी मुहानहरुको सरसफाइ	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका	३००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	निरन्तर
२	कोभिड लगायतका महामारी तथा फ्लु को जोखिम	कोभिड लगायतका महामारी तथा फ्लु को जोखिमका वेला क्वारेन्टाइन स्थापना	वडा कार्यालय,गाउँपालिका, स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	१०००	गाउँपालिका	गाउँपालिका	आवस्यकता अनुसार
१	कोभिड लगायतका महामारी तथा फ्लु को जोखिम	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा फ्लु क्लिनिक तथा आइसोलेसन वार्ड स्थापना	वडा कार्यालय,गाउँपालिका, स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	१०००	गाउँपालिका	गाउँपालिका	२०७८ भित्र
			जम्मा जम्मा	**१२३००**			

४.८.२.१० सडक दुर्घटनाको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा

प्राथमिकता क्रम	**प्रमुख समस्या तथा जोखिम**	**जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु**	**मुख्य जिम्मेवारी**	**बजेट रु हजारमा (000)**	**श्रोतको व्यवस्था**		**समय अवधी**
					आन्तरिक	**बाह्य**	
१	सडक दुर्घटना वाट मानिुको मृत्यु तथा घाइते हुने जोखिम	गाउँपालिकाका मुख्य चोक हरुमा सडक दुर्घटना वाट वच्ने संदेश सहितका होर्डिड. वोर्डहरु राख्ने	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका		२०७७ भित्र
२	सडक दुर्घटना वाट मानिसको मृत्यु तथा घाइते हुने जोखिम	मोटर चल्ने सडकहरुको स्तरउन्नति गर्ने	गाउँपालिका	५००००	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश अन्तरगत पूर्वाधार विकास कार्यालय	२०७७ देखि
जम्मा				**५०२००**			प्रत्येक वर्ष

४.८.२.११ हावहुरीको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	जस्ताले छाएका विद्यालयहरु का छाना हावाले उडाउन सक्ने जोखिम	सवै वडाका जस्ताले वनेका विद्यालयहरुका छाना मजवुत वनाउन मर्मत	गाउँपालिका शिक्षा शाखा, विद्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघ रप्रदेशअन्तरगत शिक्षा विभाग,शिक्षा समन्वय इकाइ,संघ संस्था	२०७८ भित्र
१	जस्ताले छाएका स्वास्थ्य संस्था का छाना हावाले उडाउन सक्ने जोखिम	सवै वडाका जस्ताले वनेका स्वास्थ्य संस्था लगायतका सार्वजनिक संरचनाका छाना मजवुते वनाउन मर्मत	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था	१०००	गाउँपालिका	संघ रप्रदेशअन्तरगत स्वास्थ्यविभाग,स्वस्थ्य कार्यालय	२०७८ भित्र
२	घर तथा सार्वजनिक संरचनाका छानाहरु क्मजोर हुदा हावाहुरीले उडाउन सक्ने	घर तथा सार्वजनिक भवनहरुका छाना हावाहुरी प्रतिरोधी निर्माण गर्ने	समुदाय,वडा कार्यालय,गाउँपालिका	०	समुदाय, गाउँपालिका		२०७७ देखि
१	हावाहुरीले घर, विद्यालय,तथा सार्वजनिक भवनका छानाहरु उडाउन सक्ने र धनजनको क्षति हुन सक्ने जोखिम	हावाहुरी को जोखिम गराउने संरचना खोजी तथा अध्ययन गर्ने हटाउने	वडा कार्यालय,गाउँपालिका	२००	वडा कार्यालय,गाउँपालिका	संघ रप्रदेशअन्तरगत शिक्षा विभाग,शिक्षा समन्वय इकाइ,संघ संस्था	२०७७ भित्र
१	विद्यालयका झ्याल,ढोकाहरु कमजोर हुदा हावाहुरीको जोखिम	विद्यालयका झ्याल, ढोका वलियो गरी बनाउने र नियमित मर्मत सम्भार गर्ने	विद्यालय , गाउँपालिका शिक्षा शाखा	५००	गाउँपालिका	शिक्षा समन्वय इकाइ,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
				३७००			

४.८.२.१२ वालिनालीमा किराको जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान	वालिनालिमा लाग्ने किरा नियन्त्रणका लागी समयमै विषादी को व्यवस्थापन	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	२०७७ भित्र
२	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान	वालिनालिमा लाग्ने किरा नियन्त्रणका लागी जैविक विषादी तयारी र भण्डारण	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश अन्तरगत पूर्वाधार विकास कार्यालय	२०७७ देखि
जम्मा				२०००			प्रत्येक वर्ष

४.८.२.१३ तुसारो को जोखिम न्यूनिकरण सर्न्दभमा

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	तुसारो का कारण तरकारी, फलफुल तथा पाक्दै गरेको अन्नवाली नोक्सान	जमिन मुनि हुने र वेमौसमी खेति प्रणाली विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ प्रदेशअन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वष
			जम्मा	१०००			
कुल जम्मा वजेट				२९०८००			

परिच्छेद ५ : लागत अनुमान तथा श्रोत व्यवस्थापन :

५.१ लागत अनुमान : यस जोरायल गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना योजना अनुसार क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रम का लागी कुल वजेट २९ **करोड ८ लाख** अनुमान गरिएको छ । विगत को वर्षहरुमा गाउँपालिकाले यस क्षेत्रमा गरेको लगानी र हालको प्रतिवद्धता अनुरुप अपुग हुने श्रोत रकमको परिचालनका लागि देहाय अनुसारको रणनीति अख्तियार गरिने छ ।

- आन्तरिक आयस्रोतको दायराको खोजी र वृद्धि गर्ने
- विकास साझेदारसंग समन्वय गर्ने
- संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय गर्ने
- निजी तथा सार्वजनिक साझेदारी एवं सहकार्य गर्ने
- जनसहभागिता वृद्धि गर्ने
- वित्तीय जोखिम न्यूनिकरणका लागि पारदर्शिता तथा सुशासन सम्बन्धि व्यवस्थाहरु कार्यान्वयनका लागि विशेष श्रोत साधनको परिचालन गर्ने ।

खण्ड ख : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

योजनाको नाम : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना Disaster Prepedness and Response Plan (DPRP)

तयार गरिएको वर्ष : २०७६

योजनाको अवधि : २०७६/०७७ सम्म (प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक)

तयार गर्ने : जोरायल गाउँपालिका डोटी

सहयोग : युनिसेफ नेपाल

विषय सुची

परिच्छेद १ : परिचय,उद्देश्य

१.१ पृष्ठभूमी
१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य
१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता
१.४ सरोकारवाला संस्थाहरुको पहिचान
१.५ विषयगत क्षेत्र (Clusters) पहिचान

परिच्छेद २ : विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना

२.१ विषयगत क्षेत्र, उद्देश्य र योजना
२.१.१ समन्वय,खोज ,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.१.१ परिदृश्य
२.१.१.२ प्रतिकार्य योजना समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार
२.१.१.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : समन्वय,खोज,उद्दार र सूचना तथा सञ्चार
२.१.२. खाद्य तथा कृषी क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.२.१ परिदृश्य
२.१.२.२ प्रतिकार्य योजना विषयगत क्षेत्र खाद्य तथा कृषि
२.१.२.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र खाद्य तथा कृषि
२.१.३. गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.३.१ परिदृश्य
२.१.३.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल
२.१.३.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल
२.१.४. खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.४.१ परिदृश्य :
२.१.४.२ प्रतिकार्य योजना विषयगत क्षेत्र : खानेपानी, सरसफाइ
२.१.४.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : खानेपानी, सरसफाइ
२.१.५. स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.५.१ परिदृश्य :
२.१.५.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : स्वास्थ्य र पोषण
२.१.५.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र :स्वास्थ्य र पोषण
२.१.६. शिक्षा क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.६.१ परिदृश्य
२.१.६.२ प्रतिकार्य योजना विषयगत क्षेत्र : शिक्षा
२.१.६.३ पूर्वतयारीकाक्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : शिक्षा
२.१.७. संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको उद्देश्य
२.१.७.१ परिदृश्य :
२.१.७.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा
२.१.७.३ पूर्वतयारी का क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा

परिच्छेद ३ : व्यवस्थापन

३.१ श्रोत साधनको आंकलन
३.२ समन्वय र सहकार्य
३.३ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण
३.४ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन र सिकाइ
३.५ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक

तालिका सुची

तालिका १ : विषयगत क्षेत्र (Clusters)

तलिका २ : समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार क्षेत्र

तालिका ३ : खाद्य तथा कृषी क्षेत्र

तालिका ४ :गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल क्षेत्र

तालिका ५ :खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्र

तालिका ६ :स्वास्थ्य र पोषण

तालिका ७ : शिक्षा क्षेत्र

तालिका ८ : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्षेत्र

तालिका ९ : क्षेत्रगत प्रस्तावित अनुमानित बजेट

तालिका १० : आवस्यक सामाग्रीहरुको विवरण

परिच्छेद १ : परिचय,उद्देश्य

१.१ पृष्ठभूमी :

नेपाल वहुप्रकोप वाट सृजित विपद् को जोखिममा रहेको देश हो । प्रकोप भनेको त्यस्तो घटना वा परिस्थिति हो, जसमा क्षति र हताहत गराउने, सम्पत्ति एवम् वातावरण नष्ट गर्ने सम्भावना हुन्छ भने प्रकोपका कारण सृजित विपद्ले समाजको क्रियाकलापमा गम्भीर अवरोध उत्पन्न हुन्छ, जसले गर्दा अधिक जनधन र वातावरणीय क्षति हुन्छ । जोरायल गाउँपालिकापनि वहुप्रकोप भएको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकामा भूकम्प,,पहिरो ,वाढी,असिना,वन्यजन्तु, आगलागी, खडेरी,चट्याङ,महामारी, सडक दुर्घटना,हावाहुरी,वालिनालिमा किरा र तुसारो को प्रकोपहरु रहेका छन । यस्ता प्रकोपबाट डरलाग्दा परिघटना वा परिस्थिति सृजना भई ज्यानको नोक्सानी, घाइते, स्वास्थ्यमा असर, सम्पत्तिको क्षतिको अधिक सम्भावना रहेको पाइन्छ । प्रकोपले विपद् त्यतिबेला सृजना गर्न सक्छ जुनबेला त्यस प्रकोप को संकटासन्नता तथा सम्मुखता मा रहेका ब्यक्ति र समाज प्रभावित भई आफैं सम्हालिन सक्दैनन् ।

विपद् भनेको यस्तो भयाभह अवस्था हो जसले गर्दा एकाएक व्यक्ति र समुदायको दैनिक दिनचर्या खल्बलिन्छ र मानिसहरू पिडित हुन्छन्, जस्तो खानापिन, लत्ता कपडा, घरबास, खानेपानी,औषधोपचार, सुरक्षा जस्ता आधारभुत आवस्यकता एकाएक अवरुद्ध हुन्छन् र परिवारभित्र वा समुदायमा यी सुविधाहरू परिपूर्ति गर्ने क्षमता रहँदैन । जसबाट जनधन, वातावरणको ठूलो क्षति हुन्छ । प्रभावित समाज वा समुदाय आफैले स्रोत साधनको प्रयोग गरी सामना गर्न सक्ने क्षमता रहदैन ।

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले ,सरकार, समुदाय, व्यक्तिहरूलाई विपद्को अवस्थामा प्रभावकारीरुपले सामना गर्न सक्ने क्षमता बडाउन मद्दत गर्दछ । पूर्व तयारीभित्र आपतकालीन योजनाको निर्माण, सचेत गराउने प्रणालीको विकास र अभिलेखको व्यवस्था पर्दछ । विपद्लाई आपतकालीन व्यवस्थापन गर्न र विपद्को समयमा खोज, उद्धार, राहत जस्ता कार्य गर्नकासाथै उत्थानशील समुदायको निर्माणका लागि विपद् प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कार्यहरूमध्ये विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना एक महत्वपुर्ण पक्ष हो । यस योजनाले विपद् हुनु पहिले र विपद्को अवस्था समाप्त नभएसम्म गरिने कार्यलाइ समेटेको हुन्छ । विपद्मा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तत्काल खोजी र उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्थानीयतह, सरकारी, गैरसरकारी निकाय तथा र निजी क्षेत्रका सरोकारवालाहरूले विपद्बाट प्रभावित परिवारहरूलाई सहयोग गर्नु पर्दछ । यदि गरिएन भने त्यस समयमा धनजनको थप क्षति हुन पुग्दछ । यसरी विपद् को प्रभावमारी प्रतिकार्य योजनावद्ध तरीकाले गर्नु पर्दछ । यसका लागी क्षेत्रगत अवधारणा (cluster apporach) अनुसार गर्नु पर्दछ जस्ले गर्दा प्रतिकार्य का कार्यहरु व्यवस्थित र प्रभावकारी भइ थप क्षति लाइ रोक्न वा घटाउन सकिन्छ । जोरायल गाउँपालिकामा क्षेत्रगत अवधारण अनुसार पुर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्न ७ वटा क्षेत्र पहिचान गरीएको छ ।

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य :

जोरायल गाउँपालिकामा सम्भावित प्रकोपका घटनाबाट सृजित हुने विपद्को सामना गर्न तथा विपद्बाट हुन सक्ने जनधनको क्षति कम गर्न स्थानीय स्रोतसाधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायसंगको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी तथा जवाफदेही ढंगले मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका अन्य उद्देश्य निम्नअनुसार छन् :

- सम्भावित तथा भविष्यमा हुन सक्ने विपद् वाटको क्षति कम गर्न गाउँपालिकामा प्रभावकारी ढंगले पूर्वतयारी गर्नु,
- विपद्मा परेका व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल खोज,उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु
- विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि आधारभूत सहयोग उपलब्ध गराउनु,
- उपलब्ध साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै आवश्यक पर्ने थप साधन-स्रोतको खोज गर्न सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी विपद् प्रभावित समुदायलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता :

यो विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने कार्य जोरायल गाउँपालिका र युनिसेफ नेपालको सहकार्यमा गाउँपालिकाको आयोजनामा भएको हो । यो योजना "स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति" को समन्वयमा सहभागितामूलक बनाउन सवै विषयगत क्षेत्र तथा सुरक्षा निकायको सहभागीतामा तर्जुमा गरिएको थियो । योजना तर्जुमा निम्न प्रक्रिया अनुसार गरिएको थियो ।

- गाउँपालिकाद्वारा ७ वटा विषयगतक्षेत्र (cluster) निर्माण
- ७ वटा विषयगतक्षेत्र (cluster) को छुट्टाछुट्टै बैठक ।
- विषयगतक्षेत्र (cluster) वाट आफ्नो क्षेत्रको परिदृश्य निर्माण ।
- विषयगतक्षेत्र (cluster) वाट आफ्नो क्षेत्रको प्रकिार्य योजना निर्माण ।
- विषयगतक्षेत्र (cluster) वाट आफ्नो क्षेत्रको प्रकिार्य का लागी पूर्व तयारी योजना निर्माण ।

१.४ सरोकारवाला संस्थाहरुको पहिचानः

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना का लागी पहिचान गरिएका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरु नै यस योजनाका पनि सरोकारवाला हुन । विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा कलष्टर संग सम्वन्धित सरोकार वालाहरुले सोहि वमोजिम भुमिका निर्वाह गर्ने छन । सरोकारवालाहरुसंग भएको विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागी हुने स्रोत तथा सामाग्री ***अनुसुची*** ४ मा राखिएको छ ।

१.५ विषयगत क्षेत्र (Clusters) पहिचान :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको कार्यान्वयन का लागी जोरायल गाउँपालिकाको कार्यपालिका वैठक वाट निम्न वमोजिमको विषयगत क्षेत्र (Cluster) र नेतृत्व तोकिएको थियो । क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार विपद् प्रतिकार्य गर्दा (खोज, उद्धार र राहत) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ भने मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ

तालिका १ : विषयगत क्षेत्र (Clusters)

क सं	विषयगत क्षेत्र समिति (Cluster)	विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व	पद
१	समन्वय,खोजउद्दार र सुचना तथा सञ्चार	श्री दुर्गादत्त ओझा	गाउँपालिका अध्यक्ष
२	संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	श्री जमुना बोहरा	गाउँपालिका उपाध्यक्ष
३	खाद्य तथा कृषी	श्री केशव नेपाली	कार्यपालिका सदस्य
४	गैर खाद्य सामाग्री, आश्रय स्थल	श्री दिनेश कु.मल्ल	वडाध्यक्ष
५	खानेपानी तथा सरसफाइ	श्री नन्दराज भट्ट	वडाध्यक्ष
६	स्वास्थ्य तथा पोषण	श्री लाल ब. साउद	वडाध्यक्ष
७	शिक्षा	श्री भजन सि मल्ल	वडाध्यक्ष

परिच्छेद २ : विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना

२.१ विषयगत क्षेत्र, उद्देश्य र योजना :

विपद्को समयमा आपतकालीन प्रतिकार्य गर्न र उक्त कार्यका लागी आवस्यक पुर्वतयारी गरी प्राथमिकताका कार्यहरू समय सिमा भित्र गर्न सवै कलष्टरको विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिहरुलाई सकेसम्म कम गर्नुको साथै विपद्का घटना भै हालेमा विपद् प्रभावितलाई तत्काल उद्धार , क्षेत्रगत राहत र मानविय सहयोग उपलब्ध गराउन महत्वपुर्ण भूमिका खेल्दछ । प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्षेत्रगत उद्देश्य सहित कार्यतालिका र कलस्टर को अगुवा र सदश्यहरुको नामावली निम्नानुसार रहेको छ ।

तलिका २ : समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार क्षेत्र

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	श्री दुर्गादत्त ओझा	अध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८४७८९८८२	
२	श्री महेन्द्र सिं थापा	प्रहरी नायव निरिक्षक	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	सदस्य	९८४१९०९४०४	
३	श्री देवराज भट्ट	सचिव	नेपाल रेडक्रस उपशाखा जोरायल	सदस्य	९८६८५३३९५२	
४	श्री नरेन्द्र सिं ठगुन्ना	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९७४९११८०५१	

५	श्री हरिष खड्का	सुचना प्रविवधि अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८५४२६३१	
६	श्री कल्पना मडै	कानुनि सल्लाहाकार	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४१३४४	
७	श्री कर्ण ब. रौले	प्रहरी नायव निरिक्षक	इलका प्रहरी कार्यालय बुडर	सदस्य	९८४८७४७००३	

२.१.१ समन्वय,खोज ,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार क्षेत्रको उद्देश्य : समन्वय,खोज ,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टरको विपद् प्रतिकार्यमा सवैभन्दा महत्वपुर्ण भुमिका हुन्छ । मानव जीवन बचाउनु र सम्भावित मानविय क्षति कम गर्नु, त्यसकालागी प्रभावकारी सुचना प्रवाह र समन्वय नै यस कलष्टरको मुख्य उद्देश्य हो । त्यसका अतिरिक्त निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन ।

- ❖ प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु र सम्भावित मानविय क्षति कम गर्नु ।
- ❖ विपद्मा परेकाहरूलाई, विशेषगरी महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिएर खोज उद्धार गर्नु ।
- ❖ विपद्मा परेका समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित आश्रय स्थलमा राख्नु तथा धन सम्पती को सुरक्षा गर्नु ।
- ❖ विपद्को समयमा प्रभावित समुदायको खोज तथा उद्धारका लागि अवश्यक सामाग्रीहरुको आवस्यक व्यवस्यक व्यवस्था गर्नु ।
- ❖ IRA.MIRA विधिवाट समयमै तथ्यांक लिन र लेखाजोखा विश्लेषण गर्न कार्यदल परिचालन र समन्वय गर्नु
- ❖ सूचना व्यवस्थापन तथा पूर्व सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी वनाउनु
- ❖ विपद् प्रतिकार्यका लागी अन्य कलष्टर ,संघर प्रदेश सरकार,निकाय र सरोकारवाला हरुसंग सुचना प्रवाह तथा प्रभावकारी समन्वय गर्नु
- ❖ विपद् प्रतिकार्यको नियमित अनुगमन वाट खाडल पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्नु

२.१.१.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकामा विपद् आइ अधिकांश स्थानहरु विपद्का कारणले घरहरु भत्किई मानिसहरुको मृत्यु मानिसहरु घरबाट निस्कन नसकिरहेको, आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाभाग भएको ,चोटपटक लागेको,अन्नपात नोक्सान भएको, खेतियोग्य जमिन नोक्सान भएका परिकल्पनाका आधारमा मूख्य ४ प्रकोपको परिदृश्य निर्माण गरिएको छ ।

भुकम्प :

- ❖ ३० जनाको मृत्यु
- ❖ १२० जना घाइते
- ❖ ६० घर पुर्ण रुपमा क्षती
- ❖ २०० घर सामान्य क्षती
- ❖ ५ कि.मी सडकमा क्षती
- ❖ २० वटा सिचाइ कुलो पुर्ण क्षती
- ❖ २५ वटा खानेपानी आयोजना भत्कीनु
- ❖ सडक, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त
- ❖ आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाई
- ❖ बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु

पहिरो :

- ❖ ३ जना को मृत्य
- ❖ १० जना घाइते
- ❖ ८ कि.मी बाटो भत्किएको
- ❖ १२ वटा घर वगाएको
- ❖ २४० घरधुरी प्रभावित
- ❖ ४०० मि. सिचाइ कुलो परिएको

- २० वटा विजुली का पोलमा क्षति भइ विद्युत सेवा अवरुद्ध
- २ वटा विद्यालय भस्कीएको
- ६० रोपनी जमिन पुरिएको
- १० घरपरिवार विस्थापित
- १ वटा घट्ट पुरिएको

वाढी :

- ३ जनाको बगाएर मृत्यु
- ५०० हेक्टर जमिन कटान
- १० वटा घट्ट बगाएको
- ६ वटा घर वगाएको
- ३ वटा पसल वगाएको
- बाढी का कारण भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति

महामारी :

- ६ जनाको मृत्यु
- २० जना गम्भिर विरामी
- १३० जना संक्रमित
- ६० जना क्वारेन्टाइनमा वसेका

२.१.१.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार :

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • ३० जनाको मृत्यु • १२० जना घाइते • ५० घर पुर्ण रुपमा क्षती • २०० घर सामान्य क्षती • ५ कि.मी सडकमा क्षती • २० वटा सिचाइ कुलो पुर्ण क्षती • २५ वटा खानेपानी आयोजना भत्कीनु • सडक, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त • आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाई • बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा	• गाउँपालिकास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समितिको आकस्मिक वैठक • कलस्टर को आपतकालिन वैठक वस्ने • प्रारम्भिक जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने • सबै विषयगत क्षेत्र तथा तिनका सदस्य संग सम्पर्क र सक्रिय पार्ने • प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत सुरक्षा निकायलाई खबर र समन्वय गर्ने • खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय र टोली परिचालन खोज तथा उद्धारका कार्य गर्ने • वडा र समुदाय स्तरमा रहेका दक्ष खोज तथा उद्धार जनशक्तिलाई परिचालन गरी खोज तथा उध्दारका कार्य गर्ने • खेज उद्दार गर्दा महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिने • IRA फर्म वाट तथ्याक संकलन • वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति परिचालन समवय गर्ने • घाइतेहरुको प्राथमिक उपचार का लागी स्वास्थ्य कलष्टर संग समन्वय गर्ने • थप उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पठाउने • प्रभावितहरुलाइ सुरक्षित स्थान पहिचान गरी त्यस तर्फ लैजाने • हराएकाहरुको खोजि गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**२४ घण्टा भित्र**

• पहिरो : • ३ जना को मृत्यु • १० जना घाइते • ८ कि.मी बाटो भत्किएको • १२ वटा घर वगाएको • २४० घरधुरी प्रभाबित • ४०० मि. सिचाइ कुलो परिएको • २० वटा विजुली का पोलमा क्षति भइ विद्युत सेवा अवरुद्ध • २ वटा बिद्यालय भस्कीएको • ६० रोपनी जमिन पुरिएको • १० घरपरिवार विस्थापित • १ वटा घट्ट पुरिएका	• जिल्ला,प्रदेश तथा संघमा क्षतिको बिवरण पठाउने समन्वय गर्ने				
	• शिविर सञ्चालनमा सहयोग • प्रभावितहरुलाई थप उपचारको व्यवस्था गर्ने • हराएकाहरुको खोजि गर्ने • खोजतलास र उद्दारका लागी अस्थायी पोष्ट निर्माण गर्ने • खोजतलास र उद्दार जारी राख्ने • अन्य कलष्टर संग कर्यहरुको जानकारी र समन्वय गर्ने • मृतकहरुको शव संकलन,मुचुल्का तथा सनाखात, पोष्टामार्टम गरी आफन्तलाई बुझाउने • मृतक पशुचौपाया लयायत को दुर्गन्ध व्यवस्थापन गर्ने • IRA फर्म वाट तथ्याक संकलन जारी राख्ने • खोजतलास का क्रममा भेटिएका बहुमूल्य वस्तुहरुको सुरक्षा तथा संरक्षण गर्ने , अभिलेख राख्ने र सम्वन्धितलाइ जिम्मा लगाउने • अस्थायी आवास तथा शिविर मा प्रभावितहरुलाइ व्यवस्थापन गर्ने • राहात वितरणमा प्रभावकारी भुमिका निर्वाह गर्ने । • विपद् भएका स्थानमा आपतकालीन सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने • सञ्चार माध्यमका लागि हरेक दिन सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**४८ घण्टा भित्र**
वाढी : • ३ जनाको बगाएर मृत्यु • ५०० हेक्टर जमिन कटान • १० वटा घट्ट बगाएको • ६ वटा घर वगाएको • ३ वटा पसल वगाएको	• प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा बसोबास गराउन समन्वय गर्ने • हराएकाहरुको खोजि कार्य जारी राख्ने • बिभिन्न संघ संस्था संग समन्वय गरी प्रभावितहरुलाइ राहतको व्यबस्था गर्ने • शवहरुको व्यवस्थापन गर्ने • सवै कलष्टरको कामको अनुगमन मुल्यांकनका कार्य गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद्	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**७२ घण्टा भित्र**

● बाढी का कारण भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति			तथा जलवायु उत्थानशील समिति,		
महामारी : ● ६ जनाको मृत्यु ● २० जना गम्भिर विरामी ● १३० जना संक्रमित ● ६० जना क्वारेन्टाइनमा वसेका	• वहुक्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा (MIRA) वाट तथ्यांक लिने • प्रभावित क्षेत्रमा राहत वितरणमा समन्वय गर्ने • वास्तविक पिडितले राहत पाए नपाएको एकिन गर्ने • राहत वितरणलाई निर्विवाद बनाउन राजनीतिक दलहरू साथै सवै पक्षलाइ सहभागि गराउने • खोज तलास कार्यलाई निरन्तरता दिइराख्ने • IRA वाट सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने • गाउँपालिका तथा जिल्लामा उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्यसम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने • नपुग स्रोत तथा साधनको व्यवस्थाका लागी माथिल्लो निकाय र सरोकारवाला संग समन्वय गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**१ हप्ताभित्र**
	• विपद्को क्षतिवाट भएको क्षति र अवस्थाको विस्तृत तथ्यांक संकलन गरी आवश्यकताको पहिचान गर्ने ● प्रभावितहरुलाई राहत वितरणको अवस्थाको बारेमा जानकारी लिने ● प्रभावितहरुका समस्याका बारेमा निरन्तर जानकारी लिने ● संकलित तथ्यांक का आधारमा वृस्तृत प्रतिवेदन तयार गर्ने ● सवै कलष्टरको कामको अनुगमन मुल्यांकनका कार्य गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**१५दिन भित्र**

			समिति,		
	• शिविर सञ्चालनमा सहयोग • प्रतवेदनका आधारमा थप नपुग स्रोत तथा साधनको वयवस्थाका लागी माथिल्लो निकाय र सरोकारवाला संग समन्वय गर्ने • प्रभावितहरुलाई राहत वितरणको अवस्थाको बारेमा जानकारी लिने • प्रभावितहरुका समस्याका बारेमा निरन्तर जानकारी लिने • सरोकारवालाहरुसंग नियमित छलफल र बैठक गर्ने • सवै कलष्टरको कामको अनुगमन मुल्यांकनका कार्य गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**१ महिनभित्र**
	• शिविर सञ्चालनमा सहयोग • क्षति भएको सम्पति विवरण लिने • विस्थापितहरूको पहिचानका गरी परिचय पत्र वितरण गर्ने • पुर्नस्थापना को प्रक्रिया अगाडी वढाउने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	गाउँपालिका, गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स स्थानिय संघ र प्रदेश कार्यालयहरु,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.१.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार :

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समया अवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार क्लष्टरको वैठक प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय,जि.स.स.संघ र प्रदेश सरकार,रेडक्रस संघसंस्थाहरु, संचार माध्यम,राजतितिक दल
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,		वैठक	नियमित	
३	• गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न सरकारी र नीजी संघ संस्था संग भएका एम्वुलेन्स को लगत र फोन नम्वर राखने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,			नियमित	
४	• गाउँपालिकासंग भएका डोजर,टिप्पर लगायत का साधन तयारी अवस्थामा राख्ने	गाउँपालिका	१०००००	नियमित मर्मत सम्भार	नियमित	
५	• जेखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदायको पहिचान गर्ने	गाउँपालिका, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	५००००	सुचना संकलन गरेर	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त	
६	• जेखिमयुक्त क्षेत्रमा पुर्व सूचना प्रणाली जस्तै माइक, साइरन खरिद,उपलव्ध गराउने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	१०००००	खरिद र भण्डारण	आवस्यकता अनुसार	
७	• सुरक्षित स्थानको पहिचान र व्यवस्थापन गर्ने	गाउँपालिका, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	५००००	स्थलगत अध्ययन	नियमित	
८	• सूचना संकलनका लागि आवश्यक	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना	१००००	छपाइ	मनसुनपुर्व	

	पर्ने फाराम (जस्तै IRA,MIRA) छपाई गरेर राख्ने	तथा सञ्चार कलस्टर,				
९	• IRA,MIRA फाराम भर्ने तरिका सम्वन्धि तालिम दिने	गाउँपालिका, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	५००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष	
१०	• क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूसंग नियमित समन्वय बैठक गर्ने	गाउँपालिका, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	३००००	बैठक	प्रत्येक ३,३ महिनामा	
११	• खोज उद्धारका लागि आवश्यक पर्नेसामाग्रीहरु जस्तै प्लाष्टिक, वायर कटर, लाईफ ज्याकेट, डोरी, गैटी, वेल्चा ,कोदालो, सावेल, आरा, घिर्नी,कंक्रिट कटर,क्यारविना लाईफ ज्याकेट, हेल्मेट,वुट टयुब, स्थानीय डुङगा, रवर वोट, त्रिपाल, , आदि व्यवस्था गरी वडा स्तरमा राख्न	गाउँपालिका, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर,	५०००००	निर्णय,खरिद र भण्डारण	मनसुन पुर्व	
१२	• गाउँपालिकामा दमकल व्यवस्थापन र फायरसुट को व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका	१००००००	व्यवस्थापन ,खरिद	२०७७ भित्र	
१३	• वडा स्तरिय खोज तथा उद्धार टिम निर्माण गरी तालिम संचालन गर्ने र उनिहरुको रोस्टर वनाउने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलष्टर, वडा कार्यालय	१०००००	टिम निर्माण तथा तालिम	२०७७ भित्र	
१४	• प्राथमिक उपचार टिम तयारी अवस्था राख्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,		समन्वय	मनसुन पुर्व	
१५	• स्वयंसेवक दस्ता निर्माण र कृतिम अभ्यास गराउने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	१०००००	अभ्यास	वर्षको एकपटक	
१६	• उद्धारकर्मीहरुको रोस्टर तयार पार्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,		सम्पर्क तथा निर्माण	मनसुन पुर्व, वर्षको एकपटक	

१७	● वडा स्तरमा पौडि खेल्न सक्ने व्यक्तिहरुको सुची र फोन नम्वर राख्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,		सम्पर्क तथा निर्माण	मनसुन पुर्व, वर्षको एकपटक	
१८	● साझेदार तथा सहयोगी निकाय र उनिहरुसंग भएको श्रोत र साधनको सूची तयार गर्ने	गाउँपालिका		पत्राचार, समन्वय वैठक	मनसुन पुर्व, वर्षको एकपटक	
१९	● गाउँपालिका आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गर्ने	गाउँपालिका	२०००००	केन्द्र स्थापना	**२०७७ जेठ**	
२०	● विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोष्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न स्थानहरुमा हरूमा वितरण गर्ने	वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, गाउँपालिका तथा वडाविपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	१०००००	पम्प्लेट, पोष्टर, पर्चा तयारी, प्रकाशन र प्रसार	वर्षको एकपटक	
२१	● प्रभावित तथा विस्थापितहरूको पहिचानका लागि २००० थान परिचय पत्र छपाई गरीतयारी अवस्थामा राख्ने	गाउँपालिका तथा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	२००००	छपाइ	२०७७ जेठ	
२२	● खोज उद्दर सामाग्रीहरुको समय समयमा अध्यावधिक गर्ने	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर,	१०००००	अध्यावधिक	मनसुन पुर्व, वर्षको एकपटक	
२३	● उपकरण खरीद तथा व्यवस्थापन	गाउँपालिका	२०००००	खरिद तथा भण्डारण	२०७७ वैसाख	
२४	● अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन तथा वैठक	गाउँपालिका	५००००	वैठक	प्रत्येक ३,३महिना	
		जम्मा	**२६४५०००**			

तालिका ३ : खाद्य तथा कृषी क्षेत्र

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	श्री केशव नेपाली	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८६२८४४२	
२	श्री कमलापति भट्ट	कृषि विकास अधिकृत	कृषि विकास शाखा जोरायल	सदस्य	९८६५६५३५६५	
३	श्री मान ब. राना	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	पशु शाखा जोरायल	सदस्य	९८५८४२३१७८	
४	श्री निर्मल मडै	लेखापाल	नमुना महिला सहकारी	सदस्य	९८६८४२८७१७	
५	श्री लोक ब बोहरा	ब्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४८४०७९२०	
६	श्री राम ब. सार्की	कृषि अगुवा	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४८९८०८५५	
७	श्री बन्दना श्रेष्ट	लि.वर्ड प्रतिनिधि	लि.वर्ड	सदस्य	९८४८०१७६८६	

२.१.२ खाद्य तथा कृषी क्षेत्रको उद्देश्य : खाद्य तथा कृषी कलष्टरको विपद् प्रतिकार्यमा महत्वपुर्ण भुमिका हुन्छ । विपद्वाट प्रभावित व्यक्ति,परिवारलाई आपतकालिन अवस्थामा खाद्य सामाग्रीको व्यवस्था गरी जीवन बचाउने र मध्य तथा दिर्घकालिन रुपमा कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रलाई पुर्नस्थापना को प्रक्रियामा लैजाने यस कलष्टरको मुख्य उद्देश्य हो । त्यसका अतिरिक्त निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन ।

- विपद् प्रभावित व्यक्तिहरुका लागि समयमै तयारी खानेकुरा उपलव्ध गराउनु र पहुँच को सुनिश्चतता गर्नु ।
- विपद्मा प्रभावित खाद्यको अभाव भएका व्यक्ति तथा समुदायलाइ खाद्य सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा खाद्यान्नमा सबैको समानुपातिक पहुँच पुर्‍याउनु ।
- गर्भवती,सुत्केरी, आमाको दूध खाने बच्चा, कुपोषणमा परेका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, , अपाङ्गता भएका व्यक्ति, र समुदायलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु ।
- मृत ,घाइते तथा अवस्थामा रहेको पशुहरुको को उद्धार, व्यवस्थापन तथा उपचार गर्नु
- क्षतिग्रस्त कृषि तथा पशुपालन संग सम्वन्धित संरचनाहरुको मरम्मत तथा पुर्ननिर्माणको प्रक्रिया थालनी गर्नु
- प्रभावित पारिवारहरलाइ दीर्घकालीन आयआर्जनका गतिबिधिहरुमा संलग्न गराउन आवश्यक अनुदानका साथै ज्ञान,सीपर प्रविधि हस्तान्तरण गर्नु

२.१.२.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको खाद्य तथा कृषि कलष्टरले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हुने उक्त क्षेत्रको ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ ।

भुकम्प :

- ६० घरहरु पूर्ण रुपमा क्षति र २०० घर भत्कीएर संचित ३००० कुन्टल अन्नबाली नस्ट
- ४० वटा पशु चौपाया को मृत्यु,१५० घाइते
- २५ वटा बाखाको खोर भत्केको
- १५ वटा गाइभैसीको गोठ भत्केको
- ३ वटा पक्की नहरहरु भत्केको
- १२ वटा कच्चि कुलोहरु भत्केको
- १२० क्वीन्टल संचित बिउ नष्ट ।
-

पहिरो :

- पहिरो आएर १२० रोपनी जमिन पुरिएको
- १० वटा घर पुरिदा अन्न बालि तथा पशु चैपाया पुरिएको
- २० वटा पोलि हाउस पुरिएको
- १० वटा गाइ,भैसीको गोठ पुरीएको

- ८ वटा वाखाको खोर नष्ट
- १० वटा सिचाइ नहर र कुलो भत्किएको

वाढी :

- २०० रोपनी खेति योग्य जमिन कटान तथा १५ रोपनि बगरमा परिणत
- २० वटा पशु (भैसि,गाइ,बाखा)बगाएको
- ५ वटा वटा नहर र सिंचाइ कुलो भत्कीएको
- २००रोपनी खेतीयोग्य जमिन तथा बालीमा क्षती
- कृषी र पशु रोगव्याधी फैलिएको ।
-

महामारी :

- ५०० वटा पशु चौपायामा अज्ञात रोग फैलिएर ५० वटाको मृत्यु

२.१.२.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : खाद्य तथा कृषि

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : ● ६० घरहरु पूर्ण रुपमा क्षति र २०० घर भत्कीएर संचित ३००० कुन्टल अन्नबाली नस्ट ● ४० वटा पशु चौपाया को मृत्यु,१५० घाइते ● २५ वटा बाखाको खोर भत्केको ● १५ वटा गाइभैसीको गोठ भत्केको ● ३ वटा पक्की नहरहरु भत्केको ● १२ वटा कच्चि कुलोहरु भत्केको ● १२० क्वीन्टल संचित बिउ नष्ट ।	● खाद्य तथा कृषि क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । ● खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रारम्भिक तथ्यांक लिने ● खाद्य सामाग्री वजार तथा भण्डार भएको स्थल वाट प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानी गरी सम्वन्धित क्षेत्रमा पठाउने । ● तयारीखाना, चाउचाउ, बिस्कुट, चिउरा नमकिन आदी बितरण गर्ने । ● प्रभावितहरुलाई प्रतिपरिवार परिवार हेरी ३ देखि ५ केजी चामल दाल तरकारि नुन तेल वेसार, मसला आदि वितरण गर्ने ● पशु आहारा वितरण गर्ने	खाद्य तथा कृषि कलष्टर,	गाउँपालिका कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	कृषि ज्ञानकेन्द्र, भेटेरीनरी तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार,युनिसेफ उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, संचार माध्यम ,राजनिकि दल	**२४ घंटा भित्र**
	● प्रभावितहरुलाई चामल दाल तरकारि नुन तेल आदि वितरण गर्ने ● प्रभावित हरुले खाद्य सामाग्री पाए नपाएको सुनिश्चित गर्ने ● अस्थाई छाप्रोको व्यवस्था गर्ने,पशु चौपायालाई अन्यत्र सार्ने, घाइते पशुहरुको को उपचार उद्धार गर्ने । ● भण्डारण गरिएको खाद्यान्नको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ● खाद्यान्नको मापदण्डअनुरुप खाद्य सामग्री वितरण गने ● खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गने ● मरेका पशुचौपाया गाड्ने व्यवस्थापन गर्नै ● पशु आहारा वितरण गर्ने	खाद्य तथा कृषि कलस्टर,	गाउँपालिका कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	कृषि ज्ञानकेन्द्र, पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार,युनिसेफ उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, संचार माध्यम ,राजनिकि दल	**४८ घंटाभित्र**
पहिरो :	● खाद्यान्नको मापदण्डअनुरुप खाद्य सामग्री वितरण गने	खाद्य	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	**७२ घंटा भित्र**

• पहिरो आएर १२० रोपनी जमिन पुरिएको • १० वटा घर पुरिदा अन्न बालि तथा पशु चैपाय पुरिएको • २० वटा पोलि हाउस पुरिएको	• खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गर्ने • पशु रोगको उपचार गर्ने । सूचना प्रवाह गर्ने । विवरण संकलन गर्ने । • पशु आहारा वितरण गर्ने	तथा कृषि कलस्टर,	कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार,युनिसेफ उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, संचार माध्यम ,राजनिकि दल	
• १० वटा गाइ,भैसीको गोठ पुरीएको • ८ वटा वाखाको खोर नष्ट • १० वटा सिचाइ नहर र कुलो भत्किएको	• खाद्य क्षेत्रको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने • खाद्यान्नको मापदण्डअनुरुप खाद्य सामग्री वितरण गने • खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गने • क्षतीको विवरण संकलन, दातृ निकायसँग सहयोगको अपिल र टहरा निर्माण • पशु आहारा वितरण गर्ने	खाद्य तथा कृषि कलस्टर,	गाउँपालिका कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	कृषि ज्ञानकेन्द्र, पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार,युनिसेफ उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, संचार माध्यम ,राजनिकि दल	**१ हप्ताभित्र**
वाढी : • २०० रोपनी खेति योग्य जमिन कटान तथा १५ रोपनि बगरमा परिणत • २० वटा पशु (भैसि,गाइ,बाखा)बगाएको	• खाद्यान्नको मापदण्डअनुरुप खाद्य सामग्री वितरण गने • खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गने • पशु आहारा वितरण गर्ने • अस्थायी गोठ, खोर, टहरा निर्माण • भत्कीएका सिंचाइ कुलो, नहरहरुको अस्थायी मर्मत • पोली हाउसहरुको मर्मत तथा पुनर्निर्माण	,,	,,		**१५दिनभित्र**
• ५ वटा वटा नहर र सिंचाइ कुलो	• प्रभावित परिवारलाई विउ वितरण गर्ने • गोठ, खोर, टहरा, मर्मत तथा पुनर्निर्माण • प्राविधिक सेवाका लागि प्राविधिक परिचालन गर्ने • प्रतिवेदन तयारी गर्ने र सम्वन्धित ठाउमा पठाउने	खाद्य तथा कृषि कलस्टर,	गाउँपालिका कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद्	कृषि ज्ञानकेन्द्र, पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार, उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था,	**१ महिनभित्र**

भत्कीएको • २००रोपनी खेतीयोग्य जमिन तथा बालीमा क्षती • कृषी र पशु रोगव्याधी फैलिएको । **महामारी** : • ५०० वटा पशु चौपायामा अज्ञात रोग फैलिएर ५० वटाको मृत्यु			तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	संचार माध्यम ,राजनिकि दल	
	• भत्केका संरचना निर्माण तथा पुर्ननिर्माण बनाउने • बिउ बिजन बितरण • घाँसको बिउ वितरण गर्ने • नहर कुलोहरुको मर्मत • दुहुना पशुहरुको आहारा बितरण • प्राविधिक सेवाका लागि प्राविधिक परिचालन गर्ने • प्रभावित परिवार लाई परिवारमा पुनस्थापना गरी आर्य आर्जनका क्रियाकलापको शुरुवात गर्ने • अनुगमन तथा मुल्यांकन	खाद्य तथा कृषि कलस्टर,	गाउँपालिका कृषी शाखा पशु सेवा शाखा गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	कृषि ज्ञानकेन्द्र, पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार, उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, संचार माध्यम ,राजनिकि दल	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.२.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : खाद्य तथा कृषी

क.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समयअवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• खाद्य तथा कृषि क्लष्टरको वैठक प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	खाद्य तथा कृषी कलष्टर	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	कृषि ज्ञानकेन्द्र, पशु सेवा विकाश केन्द, प्रदेश,संघिय सरकार,युनिसेफ, रेडक्रस उद्योग वाणिज्य संघ ,संघसंस्था, वयक्तिगत दाता,संचार माध्यम ,राजनिकि दल आदी
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,	खाद्य तथा कृषी कलष्टर		वैठक	३,३महिनामा	
३	• आपतकालिन अवस्थाकालीग अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	१०००००	भण्डार गृह स्थापना	२०७७ जेठ	

४	• ७०० जनाका लागी तयारीखाना, चाउचाउ, बिस्कुट, चिउरा नमकिन आदी भण्डारण गरी राख्ने वा स्थानिय पसलसँग सम्झौता गरी राख्ने	खाद्य तथा कृषी कलष्टर	२०००० ०	भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
५	• ७०० जनाका लागी "फुड वैंक" स्थापना गरी खाद्यान्न सामाग्रीहरु जस्तै दाल, चामल, नून, तेल, मरमसला खरिद र भण्डारण गरी राख्ने वा स्थानिय व्यापारी सँग सम्झौत गरी राख्न	खाद्य तथा कृषी कलष्टर, गाउँपालिका	५०००० ०	भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
७	• विपद् को समयमा खाद्यसामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने सहयोगदाताहरुको सुची तयार गर्ने	खाद्य तथा कृषी कलष्टर,	०	समन्वय,वेठक	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
८	• खाद्यान्न वितरण कार्यदल गठन गने	खाद्य तथा कृषी कलष्टर,	०	वैठक,जिम्वेवारी वाडफाड	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
९	• स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ४०० जना ६ महिनादेखि ५ वर्ष मुनीका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाना जस्तै विस्कुट, लिटो, दुध को भन्डारण वा समयमे आपुर्तिको व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका	०	खरिद,भण्डारण,व्यापारी संग सम्झौता	प्रत्येक वर्ष मंसिर मसान्त	
१०	• ३००० पशुपक्षीका लागि चाहिने आहार, घाँसपात एवम् दाना परालको व्यवस्था	गाउँपालिका,पशुविकास शाखा	२०००० ०	खरिद,भण्डारण,व्यापारी संग सम्झौता	प्रत्येक वर्ष मंसिर मसान्त	
११	• ५००० पशुपक्षीका लागि सरुवा तथा परजिवि नियन्त्रणका लागी आवस्यक औषधी खरिद गरी भण्डारन गर्ने	गाउँपालिका,पशुविकास शाखा	२०००० ०	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक आर्थिक वर्ष को सुरुमा	
१२	• पशु चौपायाका अस्थायी छाप्राका लागि चाहिने सामानहरु, काठ, खर, त्रिपाल आदी भण्डारण गरी राख्ने	खाद्य तथा कृषी कलष्टर,गाउँपालिका	२०००० ०	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मंसिर मसान्त	
१३	• गाउँपालिकाको कुल खेतियोग्य जग्गाको १० प्रतिशत	गाउँपालिका,गाउँपालि	३००००	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक आर्थिक	

	लाइ पुग्ने मौसम अनुसारको बीउबीजन, मलखाद, औषधि, विषादी, अन्य बिउ विजन खरिद तथा भन्डारनगर्ने	का कृषि शाखा	०		वर्ष को सुरुमा	
१४	• ३००० पशुपक्षीका गोठ, खोर, टहरा, पुनर्निर्माण गर्न बाँस, डोरी, खर, प्लाष्टिक, पराल, त्रिपाल आदी को भण्डारण	गाउँपालिका,पशुविकास शाखा	२०००००	खरिद,भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
१५	• २००० मी बाँध, कूलो नहर को अस्थायी मर्मत का लागी (बास, बोरा, ढुङगा आदि को भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका कृषि शाखा	३०००००	खरिद,भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मनसुन अगाडी	
१६	• ५० वटा पोलिहाउस मर्मतकालागी सामाग्री भण्डारण	गाउँपालिका,गाउँपालिका कृषि शाखा	५०००००	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक आर्थिक वर्ष को सुरुमा	
१७	• कृषी औजार, उपहकरण खरिद । कृषी पशुपालन सम्बन्धी तालिम	गाउँपालिका,कृषि तथा पशुविकास शाखा	३०००००	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक आर्थिक वर्ष को सुरुमा	
१८	• प्रभावित परिवारलाई परिवारमा पुर्नस्थापना गरी आय आर्जनको क्रियाकलाप संचालन गर्न ५ जना जनशक्ति तथा स्रोतको ब्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका,कृषि तथा पशुविकास शाखा	२०००००	करार संझौता	प्रत्येक आर्थिक वर्ष को सुरुमा	
१९	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन	खाद्य तथा कृषी कलष्टर,	१००००	वैठक	२०७७ वैशाख	
		जम्मा	**३२,४०,०००।**			

तालिका ४ :गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल क्षेत्र

क.स	नाम	पद	कार्यालय ⁄ संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	दिनेश कुमार मल्ल	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ३	संयोजक	९८४८६३५२३१	
२	चन्द्र प्रकास मल्ल	ब्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९७४९०४३७८९	
३	गगन सिं रावत		नेपाल रेडक्रस जोरायल	सदस्य	९८६८४२८७०२	
४	महेश रोकाया	ब्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८६५६५५०८४	
५	चक्र ब. साउद	वडा सदस्य	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८६८४४५६६९	
६	यादवराज वस्थी	बि.व्य.स.	शिबपुर मा.वि	सदस्य	९८६५६४५९१८	
७	रिता कैला	अ.स.ई.	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४७१८०६७२	

२.१.३. गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल क्षेत्रको उद्देश्य : विपद्‌वाट प्रभावित मानिसका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम मानविय जीवनयापनको लागि आवस्यक पर्ने गैर खाद्य सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन गरी पिडित व्यक्ति तथा परिवारलाइ उपलव्ध गराउनु तथा सुरक्षित आश्रय स्थल को व्यवस्था गरी वसोवासको व्यवस्था गराउनु यस कलष्टरको मुख्य उद्देश्य हो । त्यसका अतिरिक्त यस कलष्टरका निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन ।

- विपद् प्रभावित व्यक्ति,परिवारहरूका लागि समयमै भाडाकुडा,लुगाफाटो,ओढ्ने ओछ्याउने आदि गैरखाद्य सामग्री उपलब्धगराउनु
- विपद् प्रभावित व्यक्ति,परिवारहरूका लागि समयमै पहिचान गरिएका स्थलहरुमा सुरक्षित आश्रयस्थलको निर्माण गरी वसोवासको व्यवस्था मिलाउनु
- विपद्का वाट घरवार विहीनहरूका निम्ति स्थायी वसोवासको समस्या समाधानको प्रयत्न गर्नु ।

२.१.३.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलस्टरले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हुने गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल को ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ ।

भुकम्प :

- १०० घरधुरी बस्न नसक्ने गरी क्षती भएको
- ६०० जनसंख्या प्रभावित भई खुल्ला चौरमा बस्नु परेको
- ८० परिवारको लत्ता कपडाहरु पुरीएको
- बिधुत सेवा अबरुद्ध, संचार अवरुद्ध, स्वास्थ्य सेवा अवरुद्ध

पहिरो :

- २० घर पुर्ण रुपमा क्षति
- २०० घर प्रभावित
- २ जना पहिरोमा परि घाईते

वाढी :

- ६ वटा घर वगाएको
- ३ वटा पसल वगाएको
- बाढी का कारण भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति
- झोलुंगेपुल २ वटा बगाएको

महामारी :

- १३० जना महामारी वाट संक्रमित

२.१.३.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • १०० घरधुरी बस्न नसक्ने गरी क्षती भएको • ६०० जनसंख्या प्रभावित भई खुल्ला चौरमा बस्नु परेको • ८० परिवारको लत्ता कपडाहरु पुरीएको • विधुत सेवा अबरुद्ध, संचार अवरुद्ध, स्वास्थ्य सेवा अवरुद्ध **पहिरो :** • २० घर पुर्ण रुपमा क्षति • २०० घर	• गैर खाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने • आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीह्रु लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) भांडाकुंडाहरु आदी कति चाहिन्छ विस्तृत तथ्यांक संकलन गर्ने • लुगाफाटा,भाडाकुडा लगाएतका सामाग्रीह्रु वजार तथा भण्डार भएको स्थल वाट प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानी गरी सम्वन्धित क्षेत्रमा पठाउने । • प्रभावित हरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने • तत्काल अति आवस्यक गैरखाद्य सामाग्री वितरण गर्ने • अस्थायी शिविर निमार्णमा आवश्यक पर्ने सामाग्री उपलब्ध गराई अस्थायी शिविर निमार्णको प्रक्रिया शुरुवात गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**२४ घंटा भित्र**
	• प्रभावितहरुलाइ भाडाकुडा प्रति परिवार डेक्चि २ थान,ताप्के १ थान, थाल ४ थान, बटुका ४ थान गिलास ४ थान, डाडु पन्यू १, १ थान , मग २ थान, वाल्टिन १ थान वितरण गर्ने • आवश्यकता अनुसार वा प्रति परिवार ३ सेटका दरले म्याट,कम्वल, टर्चलाइट वितरण गर्ने • अस्थाई सुरक्षित आवसका लागि आश्रयस्थल निर्माण सम्पन्न गरी प्रभावितहरुलाइ राख्ने • गैरखाद्य सामाग्री वितरण प्रक्रियालाई सहज र	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**४८ घंटाभित्र**

प्रभावित	सरल बनाउन नियमित अनुगमन गने				
● २ जना पहिरोमा परि घाईते **वाढी :** ● ६ वटा घर वगाएको ● ३ वटा पसल वगाएको ● बाढी का कारण भौतिक	● आवश्यक लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) २,२ सेट वितरण गर्ने ● सेनेटरी प्याड, सुत्केरी सामग्री आदी स्वास्थ्य संग संवन्धित सामानका लागी स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर संग समन्वय गर्ने ● प्रभावित हरुले सामाग्री पाए नपाएको सुनिश्चित गर्ने ● विशेष परिस्थिति अपाङ्गता भएकाहरुकालागी संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर संग समन्वय गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**७२ घंटा भित्र**
पूर्वाधारहरु जस्तै भवन, पुल, कलभर्ट सडक, विद्युत प्रशारण लाइन क्षति	● अपुग सामाग्री को व्यवस्था गर्न समन्वय गर्ने ● अस्थाई आवासस्थलको सुरक्षा र घेरावार गर्ने ● प्रभावितहरुलाइ परिचय पत्र वितरण ● कोभिड लगायतका महामारी वाट संक्रमितलाइ क्वारेन्टाइनमा राख्ने ● गाउँपालिकातथा सम्वन्धित क्लष्टर र निकाय संग समन्वय गर्ने प्रतिवेदन पेश गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ हप्ताभित्र**
● झोलुंगेपुल २ वटा बगाएको **महामारी :** ● १३० जना महामारी वाट संक्रमित	● नबिग्रेका र आसिंक क्षति भएका घरपरिवारलाई परिवारमा पुनंस्थापना गर्ने ● अति नै क्षती भएका हरुका लागी आश्रयस्थल को सुधार गर्दै लैजाने ● क्षतीको एकिन विवरण तयार गरी सहयोगको माग गर्ने ● आश्रय स्थलमा मनोरञ्जनात्मक गतिबिधि सञ्चालन गर्ने ● गाउँपालिका तथा सम्वन्धित क्लष्टर र निकाय संग समन्वय गर्ने प्रतिवेदन पेश गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१५दिनभित्र**
	● भत्केका घर तथा संरचनाको मर्मत कार्य सुरु गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय,	**१ महिनभित्र**

	• वासस्थान विहिनहरुका लागी वासस्थान निर्माण गर्ने • गाउँपालिका तथा सम्वन्धित क्लष्टर र निकाय संग समन्वय गर्ने प्रतिवेदन पेश गर्ने • सम्बन्धीत सरोकारवालासँग छलफल, सहयोग माग, दाताहरु, सहयोगी निकायहरुसँग अनुरोध गर्ने	कलष्टर	जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	
	• गाउँपालिका तथा सम्वन्धित क्लष्टर र निकाय संग समन्वय गर्ने प्रतिवेदन पेश गर्ने • स्थायी आवास निर्माणका लागि सहयोग गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु त्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.३.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल

क.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समया अवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल क्लष्टरको वैठक प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,सुरक्षा निकाय, प्रदेश,संघिय सरकार,रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ,युनिसेफ ।स्थानिय दाताहरु संघसंस्था, संचार माध्यम
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल कलष्टर		वैठक	३,३ महिनामा	
३	• आपतकालिन अवस्थाका गैरखाद्य सामाग्रीहरु भण्डार गर्न अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	१०००००	भण्डार गृह स्थापना	२०७७ जेठ	
५	• विपद् को समयमा गैरखाद्य	गाउँपालिका,गाउँपालिका		समन्वय ,वैठक	प्रत्येक वर्ष मनसुन	

	सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने सहयोगदाताहरुको सुची तयार गर्ने	विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,			अगाडी	
६	• आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीहरु लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) प्रति परिवार २,२ सेट का दरले ५० सेट भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका, गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर	१०००००	खरिद, भण्डारण	आर्थिक वर्षको सुरुमा	
७	• आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीहरु लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) प्रति परिवार २,२ सेट का दरले १०० सेट स्थानिय व्यापारी सँग सम्झौत गरी राख्ने	गाउँपालिका, गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर	२०००००	खरिद, भण्डारण	आर्थिक वर्षको सुरुमा	
८	• प्रभावितहरुलाइ भाडाकुडा प्रति परिवार डेक्चि २ थान,ताप्के १ थान, थाल ४ थान, बटुका ४ थान गिलास ४ थान, डाडु पन्यू १, १ थान , मग २ थान, वाल्टिन १ थान का दरले ५० सेट भण्डारण गरी राख्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	२०००००	खरिद, भण्डारण	आर्थिक वर्षको सुरुमा	
९	• प्रभावितहरुलाइ भाडाकुडा प्रति परिवार डेक्चि २ थान,ताप्के १ थान, थाल ४ थान, बटुका ४ थान गिलास ४ थान, डाडु पन्यू १, १ थान , मग २ थान, वाल्टिन १ थान का दरले १०० सेट स्थानिय व्यापारी सँग सम्झौत गरी राख्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	३०००००	व्यापारी संग संझौता	मनसुन पुर्व	
१०	• प्रभावित परिवार का लागी १०० थान कम्वल,१०० थान म्याट भण्डारण गने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	२०००००	भण्डारण	मनसुन पुर्व	
११	• प्रभावित परिवार का लागी १००थान कम्वल,१०० थान म्याट स्थानिय व्यापारी सँग सम्झौत गरी राख्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	२०००००	व्यापारी संग संझौता	मनसुन पुर्व	

१२	• गैर खाद्य सामाग्रीह्रु वितरण कार्यदल गठन गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर		वैठक	प्रत्येक वर्ष	
१३	• आश्रय स्थल निर्माण का लागी टेन्ट १० सेट,त्रिपाल, १०० वटा, वलियो डोरी १०० मुठा आदिको भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	३०००००	भण्डारण	मनसुन पुव	
१४	• क्वारेन्टाइन र आइसोलेसनका लागी स्थान छनौट र व्यवस्थापन	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, तथा स्वास्थ्य शाखा	३०००००	स्थान छनौट र व्यवस्थापन	महामारी को प्रारम्भिक चरणमा	
१५	• बाँस पाइने स्थान को लगत राख्ने	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर			निरन्तर	
१६	• आश्रय स्थल र अस्थायी बसोबासका का लागी सार्वजनिक स्थलहरुको पहिचान	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति			प्रत्येक वर्ष	
१७	• आश्रयस्थल व्यवस्थापन तथा समन्वय समितिको संरचना, मापदण्ड र जिम्मेवारीहरू निर्धारण गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर			२०७७ भित्र	
१८	• सुरक्षित खुलाठाउँ पहिचान र संरक्षण गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर	५००००	अनुगमन	२०७७ भित्र	
१९	• तालिम प्राप्त डकर्मी,सिकर्मी तथा अन्य आवस्यक दक्ष व्यक्तीहरुको रोष्टर निर्माण गर्ने	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलस्टर		सम्पर्क, सुची निर्माण	२०७७ भित्र	
२०	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन	गैरखाद्य सामाग्री तथा आश्रयस्थल कलष्टर		वैठक	२०७७ भित्र	
२१	• गैरखाद्य तथा नगद सहयोग गर्ने निकाय तथा संघ संस्थाको परिमाण सहितको सुची निर्माण	गाउँपालिका,गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति		वैठक	२०७७ जेठ	
		जम्मा	१९,८०,०००।			

तालिका ५ :खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्र

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	नन्दराज भट्ट	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ४	संयोजक	९८६५६२३३५६	
२	नरेश कु भट्ट	इन्जिनियर	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६५७४६४६६	
३	निर्मल कु भाट	वास टेक्नेसियन	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६९५४७१७४	
४	सुरेश चन्द	खा.पा.स.टे.	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८८४३५८२	
५	ललति साँउद	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४७४७८२२३	
६	राम दाहाल		केदार ग्रामिण विकास केन्द्र	सदस्य	९८४८४५४४१७	
७	हर्क ऐर			सदस्य		

२.१.४. खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्रको उद्देश्य : विपद् प्रभावित हरुलाइ सुरक्षित र पिउनयोग्य पानी तथा तथा सरसफाइ सामाग्री उपलव्ध गराइ पानीजन्य रोग र महामारी बाट बचाउनु यस कलष्टरको मुख्य उद्देश्य हो । त्यसका अतिरिक्त निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन ।

- विपद् प्रभावित हरुलाइ सुरक्षित र पिउनयोग्य पानी उपलव्ध गराउने
- प्रभावित क्षेत्र तथा आश्रयस्थलहरुमा पर्याप्त पानी सहित अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाइको अभावबाट हुन सक्ने माहामारी रोगलाई रोकथाम र न्यूनीकरण गर्ने ।
- पानी शुध्दीकरणकालागी सामाग्रीहरु वितरण गर्ने
- सरसफाइ सम्वन्धि जनचेतना वृद्धि गर्ने
- फोहोरमैला व्यवस्थापन को लागि आवश्यक व्यवस्था तथा चेतनाकरण गर्नु

२.१.४.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ कलस्टरले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हुने खानेपानी र सरसफाइ को क्षेत्रमा ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ ।

भुकम्प :

- १२०० जना पिउने पानी वाट वन्चित
- २० वटा खानेपानी मुहानहरुमा पुर्ण क्षती
- ६ वटा RVT भासीएको,चर्कीएको
- २००० मिटर पाइप फुट्ने,टुट्ने, च्यापिने
- ५० वटा धारा नासीएको
- १२० घरको चर्पी भत्किएका

पहिरो :

- २०० जना खानेपानी पिउन वाट वन्चित
- ५ वटा मुहान सरेको भत्किएको
- ३ वटा RVT पहिरोले वगाएको
- ६०० मिटर पाइप मा क्षति
- २० वटा धारा पुरीएको
- २५ वटा चर्पी पहिरोले वगाएको

वाढी :

- १२ वटा मुहान वाढीले वगाएको
- १० वटा पानीको मुहान दुषित हुने
- २ वटा INTAKE पुरीने ,वग्ने
- १२०० मिटर पाइप वगाएको
- ३५ वटा चर्पी पहिरोले वगाएको
- १५ वटा धारा वगाएको

महामारी :

- सुद्ध खानेपानीको अभाव तथा सरसफाइ को कमीले ५० जनाको झाडापखाला वाट मृत्यु
- ४५० जना विरामी

२.१.४.२ प्रतिकार्य योजना विषयगत क्षेत्र : खानेपानी, सरसफाइ

विपद्‌को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • १२०० जना पिउने पानी वाट वन्चित • २० वटा खानेपानी मुहानहरुमा पुर्ण क्षती • ६ वटा चक्ल भासीएको,चर्कीएको • २००० मिटर पाइप फुट्ने,टुट्ने, च्यापिने • ५० वटा धारा नासीएको • १२० घरको चर्पी भत्किएका **पहिरो :** • २०० जना खानेपानी पिउन	• खानेपानी तथा सरसफाइ क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । • गाउँपालिकास्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ समितिको वेठक वस्ने • खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक लिने • तयारी अथवा सुद्धिकरण गरिएको पिउने पानी वितरण गर्ने	खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम	**२४ घण्टा भित्र**
	• पानी सुद्धिकरण का सामान पियुष, वाटरगार्ड, क्लोरीन झोल वितरण गर्ने • सरसफाइ का लागी हाईजिन किट उपलब्ध गराउने । • आश्रय स्थलहरुमा महिला, पुरुषको छुट्टाछुट्टै अस्थायी चर्पीहरु निर्माण गर्ने • आश्रय स्थलहरुमा सौचालय सरसफाइका लागी हार्पिक,फिनेल,व्रस,वाल्टिन,मग वितरण गर्ने • वैकल्पिक पानीका मुहान र श्रोतहरुको खोजी गर्नै	खानेपानी, सरसफाइ कलस्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम	**४८ घंटाभित्र**

<table>
<tr>
<td rowspan="3">वाट वन्चित
• ५ वटा मुहान सरेको भत्किएको
• ३ वटा च्ख्
पहिरोले वगाएको
• ६०० मिटर पाइप मा क्षति
• २० वटा धारा पुरीएको
• २५ वटा चर्पी पहिरोले वगाएको
वाढी :
• १२ वटा मुहान वाढीले वगाएको
• १० वटा पानीको मुहान दुषित हुने
• २ वटा क्ष्ल्ब्भ्
पुरीने ,वग्ने
• १२०० मिटर पाइप वगाएको
• ३५ वटा चर्पी पहिरोले वगाएको
• १५ वटा धारा वगाएको
महामारी :
• सुद्ध खानेपानीको अभाव तथा सरसफाइ को कमीले ५० जनाको</td>
<td>• प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानीको आपुर्ति गर्ने
• सामान्य टुटफुट पाइपहरुको मर्मत र जडान गर्ने
• नियमित खानेपानी आपूर्तीका लागि प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>• टुटफुट पाइपहरुको मर्मत र जडान गर्ने
• पानी का मुहान मर्मत गर्ने
• नियमित खानेपानी आपूर्तीका लागि प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक परिचालन लाइ निरन्तरता दिने
• खानेपानी सुद्धिकरण तथा सरसफाई सम्वन्धि जनचेतना फैलाउन
• कोभिड,झाडापखाला लगायतका महामारी रोकथाम गर्नका लागि खानेपानी शुदिकरणको बिधि तथा सरसफाइ सँग सम्बन्धित विषयमा निरन्तर जनचेतना फैलाउने
• महामारी फैलिएमा स्वास्थ्य कलस्टर संग समन्वय गरी उपचारको व्यवस्था मिलाउने
• आश्रयस्थलको फोहरमैला र फोहर पानीको व्यवस्थापन गर्ने</td>
<td>खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर</td>
<td>गाउँपालिका
गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति</td>
<td>प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम</td>
<td>७२ घंटा भित्र</td>
</tr>
<tr>
<td>• आश्रयस्थलको फोहरमैला र फोहर पानीको व्यवस्थापन गर्ने
• झाडापखाला लगायतका महामारी रोकथाम गर्नका लागि खानेपानी शुदिकरणको बिधि तथा सरसफाइ सँग सम्बन्धित विषयमा निरन्तर जनचेतना फैलाउने
• खानेपानि शुदिकरण बिधि र सरसफाई सचेतना</td>
<td>खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर</td>
<td>गाउँपालिका
गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,</td>
<td>प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम</td>
<td>१ हप्ताभित्र</td>
</tr>
</table>

झाडापखाला वाट मृत्यु • ४५० जना विरामी	सम्वन्धि प्रचार सामाग्री वितरण गर्ने • वितरण गरिएका सरसफाइ सामाग्री को उपलब्धता प्रयोग र सरसफाइको अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको वयवस्था गर्ने • हालसम्मको प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पडाउने		गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति		
	• खानेपानीको नियमित आपुर्ति गर्ने • वितरण गरिएका सरसफाइ सामाग्री को उपलब्धता प्रयोग र सरसफाइको अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको वयवस्था गर्ने • वितरण गरिएका सरसफाइ सामाग्री को उपलब्धता प्रयोग र सरसफाइको अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको वयवस्था गर्ने • झाडापखाला लगायतका महामारी रोकथाम गर्नका लागि खानेपानी शुदिकरणको बिधि तथा सरसफाइ सँग सम्बन्धित विषयमा निरन्तर जनचेतना फैलाउने कार्यलाइनिरन्तरता दिने • पुराना र आसिंक क्षतिभएका चर्पीहरू मर्मत गर्ने कार्य सुरु गर्ने • हालसम्मको प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने	खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम	**१५दिनभित्र**
	• पुराना र आसिंक क्षतिभएका चर्पीहरू मर्मत गर्ने कार्य लाइ निरन्तरता दिने	खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद्	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी	**१ महिनभित्र**

	• क्षतिग्रस्त खानेपानी संरचनाहरुको मर्मत सम्भार गर्ने • हालसम्मको प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने		तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम	
	• क्षतिग्रस्त खानेपानी संरचनाहरुको पुर्ननिर्माण गर्ने • पुराना र पुर्णक्षतिभएका चर्पीहरू निर्माण र पुर्ननिर्माण गर्ने • समग्र प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने	खानेपानी, सरसफाइ कलष्टर	गाउँपालिका गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस, संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.४.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : खानेपानी, सरसफाइ

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समयअवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• खानेपानी तथा सरसफाइ क्लष्टरको वैठक सामान्यतया प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलस्टर	३0000	वैठक	३,३ महिनामा	प्रदेश,संघिय सरकार,खानेपानी डिभिजन कार्यालय युनिसेफ,रेडक्रस,
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने,	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर		वैठक	३,३ महिनामा	

	सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,					संघसंस्था, संचार माध्यम
३	• गाउँपालिकामा रहेका मौजुदा सामग्रीहरूको अभिलेखिकरण र सुनिश्चत गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर,गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति		तथ्यांक अद्यावधिक गरेर	प्रत्येक वर्ष	
४	• खानेपानी तथा सरसफाई कोष स्थापना गर्ने	गाउँपालिका	५०००००	कोष स्थापना	२०७७ भित्र	
५	• थप सामाग्रीका लागी सप्लायर्स संग आपतकालिन अवस्थामा माग गर्नका लागि सम्झौता गर्ने	गाउँपालिका		संझौता	प्रत्येक आर्थिक वर्षको सुरुमा	
६	• आपतकालिन अवस्थामा खानेपानी वितरणकोलागि तयारी पानी वोतल वा जारको पानी संकलन गरी राख्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर	१०००००	तत्काल आपुर्ति	विपद् घटना लगत्तै	
७	• आपत्कालिन अवस्थाका लागि आवश्यक खानेपानी शुद्धिकरणका समाग्री, पियुष, क्लोरीन झोल, जस्ता वस्तु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	१०००००	भण्डारण	प्रत्येक वर्ष	
८	• १००० लिटर क्षमताको ६ वटा पानी टंकी खरिद गरी भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका	१२००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ असार	
९	• फोहरमैला व्यवस्थापन कालागी ६ वटा ठुला कन्टेनर खरिद र भण्डारण	गाउँपालिका	२०००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ असार	
१०	• २०० वटा डस्टविनहरु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका	१०००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ असार	
११	• ३०० सेट हाईजिन किट खरिद गरी भण्डारण गर्ने वा सहयोगको सुनिश्चितता गर्नै	गाउँपालिका	२०००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ फागुन	

१२	• २० वटा अस्थायी शौचालय निमार्णका लागि आवश्यक सामाग्री टवाईलेट प्यान पलाष्टिक खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	गाउँपालिका	२०००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ कार्तिक	
१३	• चर्पी का लागी १०० सेट वाल्टिन,मग र व्रस भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका	५००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ कार्तिक	
१४	• ३०० वोत्तल हर्पिक वा फिनेल भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका	५००००	खरिद, भण्डारण	प्रत्येक वर्ष	
१५	• भत्केका खानेपानी संरचना ममर्तका लागि र पानी आपुर्तिकालागी २००० मिटर पाइप र फिटिङ सामग्री भण्डारण गरी राख्ने	गाउँपालिका	४०००००	खरिद, भण्डारण	प्रत्येक वर्ष	
१६	• खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान र समन्वय	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति		पहिचान,समन्वय	निरन्तर	
१७	• निकाय तथा संस्थाहरूसँग भएको खानेपानी ,सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति		पहिचान,पत्राचार,समन्वय	निरन्तर	
१८	• खानेपानी, सरससफाइ तथा स्वच्छता प्रबर्द्धन सम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति		पहिचान,समन्वय	निरन्तर	
१९	• खानेपानी तथा सरसफाइ सम्वन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर, गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति	२०००००	प्रचार प्रसार, तालिम,अभिमुखिकरण	निरन्तर	
२०	• विद्यालय तथा समुदायमा रहेका वालक्लव मार्फत सरसफाइ क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ कलस्टर, गाउँपालिका तथा वडा	२०००००	तालिम,अभिमुखिकरण, सरसफाइ अभियान	निरन्तर	

		WASH समिति, विद्यालय				
२१	• वडा तथा गाउँपालिकास्तरीय WASH समिति लाइ सकृय पार्ने	गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति,	२०००००	तालिम,अभिमुखिकरण, वेठक,कार्ययोजना निर्माण र कार्यन्वयन	निरन्तर	
२२	• खानेपानि शुद्धिकरण बिधि र सरसफाई सचेतना सम्वन्धि प्रचार सामाग्री छाप्ने	गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति,	१०००००	सामाग्री तयारी र छपाइ	२०७७ भित्र	
२३	• वैकल्पिक पानीका मुहान र श्रोतहरुको पहिचान गरी संरक्षण गर्ने	गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति,प्राविधिक शाखा	१०००००	श्रोत को खोजि	निरन्तर	
२४	• खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुलाइ तालिम दिने	गाउँपालिका तथा वडा WASH समिति,प्राविधिक शाखा	२०००००	श्रोत को खोजि	निरन्तर	
२५	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन गर्नै	खानेपानी तथा सरसफाइ कलष्टर,		वैठक	२०७७ कार्तिक	
		जम्मा	**३०,५०,०००।**			

तालिका ६ :स्वास्थ्य र पोषण

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	लाल ब. साउद	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ६	संयोजक	९८६४५४५५६०	
२	गोविन्द विष्ट	स्वास्थ्य संयोजक	स्वास्थ्य शाखा जोरायल	सदस्य	९८६८८८०५५५	
३	मिना खत्री	संयम सेवक	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सदस्य	९८६८८८२२४०	
४	नन्द ब. देउवा	स्वास्थ्य इन्चार्ज	प्राथामिक स्वस्थ्य केन्द्र चनकट्टे	सदस्य	९८६८४४४०३१	
५	लिला मगर	अ.न.मी.	स्वास्थ्य शाखा जोरायल	सदस्य	९८६५६६१९८९	
६	इन्द्रा जोशी	मनोसामाजिक बिमर्शकर्ता		सदस्य	९८६८४४०१३४	
७	रामपति चौधरी	बैद्य	आयुर्बेद	सदस्य	९८६५७८४४८५	

२.१.५. स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रको उद्देश्य : आपतकालीन अवस्था उत्पन्न भएको समयमा विशेषगरी अत्यधिक जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी आवश्यकता पूरा गरी जिवन वचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहनेछ। त्यसका अतिरिक्त निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन।

- प्रभावितहरुलाइ प्राथमिक उपचार तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलव्ध गराउने तथा थप उपचारका लगी अर्को निकायमा पठाउने
- बालबालीकाहरुका लागि खोप भिटामिन ए को वितरण/जुकाको औषधि तथा पोषण सेवा उपलव्ध गराउने
- हैजा तथा अन्य महामारी फैलिए वा फैलन नदिन प्रभावकारी रोकथाम तथा जनचेतना फैलाउने
- कुपोषणबाट प्रभावित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक र विरामीलाई पोषणयुक्त पुरक खानाको व्यवस्था गरी स्वस्थ वनाउने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरहरुको संचालन गर्ने

२.१.५.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको स्वास्थ्य र पोषण कलस्टरले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हुने स्वास्थ्य र पोषण को क्षेत्रमा ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ।

भुकम्प :

- ३० जना को मृत्यु
- १२० जना घाइते
- १ वटा स्वास्थ्य संस्था पुर्ण रुपमा ध्वस्त
- २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा मा आसिंक क्षति
- २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य सेवा र सामाग्री वितरण ठप्प
- २०० जनामा महामारी फैलिएको
- खोप कार्यक्रममा वाधा
- ३ वटा गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिकमा अवरोध
- नियमित उपचार सेवामा अवरोध
- बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु

पहिरो :

- २५ घाइते भएका

- १ स्वास्थ्य संस्था मा क्षति
- बाटो अवरोध
- औषधी उपचारमा अवरोध
- खानेपानी दुषित भइ १०० जनामा झाडापखालाको प्रकोप
- सञ्चारमा अवरोध
- ४० जना बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु

वाढी :

- ५ जाको मृत्यु
- ४० जना घाइते
- खानेपानी दुषित भइ १५० जनामा महामारी फैलिएको
- औषधी ढुवानीमा बाधा
- नियमित खोप तथा गाउँघर क्लिनिकमा अवरोध
- १०० जना बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु

महामारी :

- ४८ जना कोभिडवाट संक्रमित
- पानी प्रदुषितहुदा २०० जना विरामी

२.१.५.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : स्वास्थ्य र पोषण

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • ३० जना को मृत्यु • १२० जना घाइते • १ वटा स्वास्थ्य संस्था पुर्ण रुपमा ध्वस्त • २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा मा आसिंक क्षति • २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य सेवा र सामाग्री वितरण ठप्प • २०० जनामा महामारी फैलिएको • खोप कार्यक्रममा वाधा • ३ वटा गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिकमा अवरोध • नियमित उपचार सेवामा अवरोध	• स्वास्थ्य तथा पोषण क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । • स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक लिने • RRT मिटिङ ,जिम्मेवारी बाँडफाँड • RRT टोली परिचालन गरेर घाइतेहरुको तत्काल प्राथमिक उपचार गर्ने ▪ घाइते हरुको वर्गीकरण,प्राथमिक उपचार तथा प्रेषण गर्ने • सिकिस्त घाइतेहरुलाई एम्वुलेन्स मा अस्पताल सम्म पुरयाउने • गर्भवती र सुत्केरी महिला, वालवालिकालाई आवश्यक पर्ने पोषण लगायतका सामाग्रीहरुको विस्तृत तथ्यांक संकलन गर्ने • प्रसुती अवस्थाको आमा,सुत्केरी र नवजात शिशुको व्यवस्थापन गर्ने • गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको वच्चालाइ RUTF,RUSF दिने • रक्तदान गर्ने दाताहरु संग सम्पर्क गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	२४ घंटा भित्र
	• दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा शवको पोष्टमार्टम तथा शव व्यवस्थापन मा सहयोग गर्ने • गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार	४८ घंटाभित्र

• बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु **पहिरो :** • २५ घाइते भएका • १ स्वास्थ्य संस्था मा क्षति • बाटो अवरोध • औषधी उपचारमा अवरोध • खानेपानी दुषित भइ १०० जनामा झाडापखालाको प्रकोप • सञ्चारमा अवरोध • ४० जना बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु **वाढी :** • ५ जाको मृत्यु • ४० जना घाइते • खानेपानी दुषित भइ	वच्चालाइ RUTF,RUSF वितरण लाइ निरन्तरता दिने • औषधी तथा उपकरण माग गर्ने • स्थानिय सामाग्री वा टेन्ट लगायतका सामाग्री वाट प्राथमिक उपचार कक्ष स्थापना गर्ने • अस्थायी प्राथमिक उपचार कक्ष वाट सेवा सन्चालन गर्ने • प्रभावित हरुले आधारभुत स्वास्थ्य सेवा पाए नपाएको अनुगमन र सुनिश्चित गर्ने		गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	
	• प्रभावित क्षेत्रमा नियमित खोप र गर्भवती जाँच सेवा सञ्चालन गर्ने • ६ महिनादेखि ५ वर्ष मुनीका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाना जस्तै विस्कुट, लिटो, दुध वितरण गर्ने • अस्थायी प्राथमिक उपचार कक्ष वाट सेवा सन्चालन लाइ निरन्तरता दिने • दीर्घ रोगीहरुले नियमित खाने औषधीहरु उपलव्ध गराउने • प्रभावित क्षेत्रमा मनोसामाजिक मनोविमर्श सेवा संचालन गर्ने । • आमा तथा नव शिशुको मृत्यु रोक्न गर्भवति महिलालाई सुत्केरी सामग्री उपलब्ध गराउने र शिविरमै प्रसुति गराउँदा साहयक व्यवस्था गर्ने, जटिल प्रवृत्तिको केसलाई अन्य जिल्ला अस्पतालमा सिफारिस गर्ने • प्रभावित समुदायका महिला तथा कशोरीहरुका लागि स्यानीटरी प्याड वितरण तथा विशेष	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	**७२ घंटा भित्र**

१५० जनामा महामारी फैलिएको • औषधी ढुवानीमा बाधा • नियमित खोप तथा गाउँघर क्लिनिकमा अवरोध • १०० जना बालबालिका, महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति मुख्य रूपमा प्रभावित हुनु **महामारी :** • ४८ जना कोभिडवाट संक्रमित • पानी प्रदुषितहुदा २०० जना विरामी	प्रजनन् स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नै • गर्भवति तथा कुपोषित महिला, वालवालिका र जेष्ठनागरिकको लागिविस्कुट, लिटो, दुध वितरण गर्ने • MISP सेवा प्रवाह गर्ने • उपचार तथा पुनस्थापनाको व्यवस्था मिलाउने • स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने				
	• अस्थायी प्राथमिक उपचार कक्ष वाट सेवा सन्चालन लाइ निरन्तरता दिने • उपचार तथा पुनस्थापनाको व्यवस्था मिलाउने • सहयोगदाताहरुसंग समन्वय गरी सहयोगका लागि समन्वय गर्ने • स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम लाइ निरन्तरता दिनै • प्रदान गरिएको स्वास्थ्यसेवा ,औषधि,पोषण ,जनशक्ति तथा उपकरण हरुको उपलब्धता,प्रयोग को अनुगमन गर्ने र अपुग जनशक्ति तथा सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ हप्ताभित्र**
	• आधारभुत स्वास्थ्य सेवा निरन्तर गर्ने र औषधि हरु उपलब्ध गराउने । • उपचार तथा पुनस्थापना कार्य लाइ निरन्तरता दिने • स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम लाइ निरन्तरता दिनै • ध्वस्त भएका संरचनाहरुको तथ्यांक संकलन गरी आवश्यक आर्थिक र प्राविधिक कार्यको आंकलन गरी पुनस्थापनाको योजना तयारी गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	**१५दिनभित्र**

	। ● सामान्य क्षति भएको स्वास्थ्य संस्थाहरु मा बैकल्पिक व्यबस्था गरी उपचार सुरु गर्नै ● गर्मवति तथा कुपोषित महिला, वालवालिका र जेष्ठनागरिकको लागिविस्कुट, लिटो, दुध वितरण लाइ निरन्तरता दिने				
	● सामान्य क्षति भएको स्वास्थ्य संस्थाहरु लाइ मर्मत सम्भार गरी सेवा सञ्चालन गर्ने ● स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम लाइ निरन्तरता दिनै ● प्रदान गरिएको स्वास्थ्यसेवा ,औषधि,पोषण ,जनशर्क्ति तथा उपकरण हरुको उपलव्धता,प्रयोग को अनुगमन गर्ने र अपुग जनशक्ति तथा सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने कार्यलाइ निरन्तरता दिने ● हालसम्मको प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ महिनभित्र**
	● आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निरन्तर गर्ने र औषधीहरु र स्वास्थ्यसेवा निरन्तर उपलव्ध गराउने ● हालसम्मको समग्र प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने ● ध्वस्त संरचनाहरुको पुननिर्माणको थालनी गर्ने । ● थप आबश्यक स्रोत साधनको पहिचान गरी सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्थाहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.५.३ पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र :स्वास्थ्य र पोषण

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समयअवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• स्वास्थ्य तथा पोषण क्लष्टरको वैठक सामान्यतया प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	जिल्ला अस्पताल, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,संघ,प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि क्लिनिक संघसंस्था, संचार माध्यम
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर		वैठक	३,३ महिनामा	
३	• स्वास्थ्य र पोषणको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्था संग समन्वय,संजालिकरण तथा सहयोग हुनसक्ने श्रोत तथा सामाग्रीहरुको उपलव्धताको सुनिश्चितता गर्नै	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर, गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा		समन्वय ,वैठक	२,२ महिनामा	
४	• गाउँपालिकाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा रहेका मौजुदा स्वास्थ्य सामग्रीहरूको नियमित अभिलेखिकरण र सुनिश्चत गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर, गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा		अनुगमन,सम्पर्क	२,२ महिनामा	
५	• थप स्वास्थ्य सामाग्रीका लागी मेडिकल तथा सप्लायर्स संग आपतकालिन अवस्थामा माग गर्नका लागि सम्झौता गर्ने	गाउँपालिका	३०००००	सम्झौता	प्रत्येक वर्ष	
६	• अति आवश्यक तथा जिवन वचाउने औषधीहरु, प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरु स्वास्थ्य संस्थाहरुमा बफर स्टक राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था	२०००००	भण्डारण	प्रत्येक वर्ष मंसिर	
७	• गाउँपालिका क्षेत्रका सबै निजि क्लिनिक तथा मेडिकल हरुको सुची तथा आपतकालिन अवस्थामा उपलव्ध हुने सेवा र सामाग्रीहरुको यकिन गर्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर		वैठक, अनुगमन	निरन्तर	

८	• आपतकालिन अवस्था का लागी १०० सेट सुत्केरी सुत्केरी सामग्री, ५०० प्याकेट प्याड तथा आवस्यक परिवार नियोजनका साधन खरिद गरी भण्डारण गरी राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	खरिद , भण्डारण	२०७७ जेठ,प्रत्येक वर्ष	
	• स्वास्थ्य संस्थामा फ्लु क्लिनिक स्थापना	स्वास्थ्य शाखा	२०००००		निरन्तर	
९	• खोप सेवाका लागि जनशक्ति र खोपको व्यवस्था	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर, स्वास्थ्य संस्था	१०००००	व्यवस्थापन	निरन्तर	
१०	• आपतकालीन अवस्थाको लागि एक वडा २ थानका दरले १२ वटा प्राथमिक उपचार बाकस को व्यवस्था गने	गाउँपालिका	३०००००	खरिद	प्रत्येक वर्ष	
११	• ३०० जना सुत्केरी र गर्भवती महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने पोषणयुक्त खाना विस्कुट, लिटो, आदी भण्डारण गर्ने वा स्थानिय व्यापारी संग संझौता गर्ने,दुधका लागी डेरि वा किसान संग समन्वय र संझौता गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर,	२०००००	खाद्य तथा कृषि कलस्टर संगको समन्वय	आवस्यकता अनुसार	
१२	• ECM समिति गठन गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर,	५००००	वैठक ,समन्वय	२०७७ असार	
१३	• RRT को नियमित वैठक वस्ने र योजना निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर,	३००००	वैठक ,समन्वय	प्रत्येक २,२ महिनामा	
१४	• RRT लाइ तालिम दिने	स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर,	१०००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष	
१५	• आपतकालिन रक्तदान गर्ने दाताहरु को सम्पर्क नं. सहितको सुची तयार गरी राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा		सम्पर्क	३,३ महिनामा	

		पोषण कलस्टर,रेडक्रस				
१६	• आपतकालिन अवस्थाका लागी कम्तिमा १ स्वास्थ्य संस्था ५ स्ट्रेचरका व्यवस्था र भण्डारण	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	खरिद, भण्डारण	२०७७ भित्र	
१७	• गाउँपालिकाक्षेत्र भित्रका एम्वुलेन्स र आपतकालिन प्रयोगका लागी स्थानिय गाडी हरुको सम्पर्क नं हरु नियमित अद्यावधिक गर्ने र एम्बुलेन्सलाई तयारी अवस्थामा राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर		समन्वय	६,६ महिनामा	
१८	• आपतकालिन अवस्थामा स्वास्थ्य र पोषण सम्वन्धि जनचेतना अभिवृद्धिका लागि सूचना प्रचारप्रसार सामाग्री तयार गरी राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	१०००००	तयारी , छपाइ	२०७७ पौष भित्र	
१९	• २०० गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको वच्चालाइ ३ महिनालाइ पुग्ने UTRF,RUSF को मौज्दात राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था		स्वास्थ्य विभागको सहयोगमा	प्रत्येक वर्ष	
२०	• ३ वटा स्थानका लागी अस्थायी उपचार केन्द्र स्थापनाका लागी आवस्यक सामाग्री भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	खरिद ,भण्डारण	२०७७ माघ मसान्त	
२१	• दीर्घ रोगीहरुले नियमित खाने आवस्यक औषधीहरु भण्डारण गरी राख्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	खरिद ,भण्डारण	तथ्यांक का आधारमा आवस्यकता अनुसार	
२२	• प्रभावित क्षेत्रमा मनोसामाजिक मनोविमर्श सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्यकर्मीहरुलाइ तालिम दिने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	१०००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष	

२३	• मनोसामाजिक मनोविमर्शकर्ताहरुको फोन नं. सहितको रोष्टर तयार गर्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर		पहिचान, संपर्क	२०७७ असार,प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक	
२४	• प्रभावित समुदायका महिला तथा किशोर , किशोरीहरुका लागि प्रजनन् स्वास्थ्य सेवा प्रदान तथा चेतना अभिवृद्धि गर्न सामाग्रीहरुको व्यवस्था	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	तयारी , छपाइ	२०७७ असोज भित्र	
२५	• MISP सेवा प्रवाह गर्न आवस्यक जनशक्ति तथा श्रोतको व्यवस्था	गाउँपालिका, गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा	३०००००	जनशक्ति र श्रोत व्यवस्था	आवस्यक्ता अनुसार	
२६	• स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	२०००००	तालिम ,अभिमुखिकरण	प्रत्येकवर्ष	
२७	• स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धि सचेतना कार्यक्रम संचार माध्यम तथा रेडियोमा प्रचारप्रसार	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर	५००००	तालिम ,अभिमुखिकरण	निरन्तर	
२८	• उच्च जोखिमयुक्त स्वास्थ्य संस्थाहरुको पहिचान र विपद् पश्चात सामान्य मर्मत का लागी सामाग्रीको व्यवस्थापन	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, प्राविधिक शाखा	५००००००	तालिम ,अभिमुखिकरण	निरन्तर	
२९	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर		वैठक	२०७७ कार्तिक	
		जम्मा	**८२६००००**			

तालिका ७ : शिक्षा क्षेत्र

क.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	भजन सि मल्ल	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका १	संयोजक	९८४८७१८८८८	
२	तेज ब.खत्री	शिक्षा अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८५८४२७२८९	
३	पम्पा थापा	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४७७७९	
४	टेक ब. नेपाली	अध्यक्ष	शिक्षक महासंघ	सदस्य	९८६५६३५८०५	
५	ध्वज ब. देउवा	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ५	सदस्य	९८६४६३५८४०	
६	सोहन ओझा	अध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका पालिका स्तरिय	सदस्य	९८६८५४१३६५	
७	हेमा कपड्याल	प्रशासन सहायक	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६३०५३५	

२.१.६. शिक्षा क्षेत्रको उद्देश्य : विद्यालयमा अध्ययनरत विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी हरुकोा पढ्न पाउने अधिकारको सुनिश्चितता गरी आपत्कालीन समयमा पनि गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हो । त्यसका अतिरिक्त निम्न उद्देश्य हरु रहेका छन ।

- आपतकालिन अवस्थामा पनि बालबालिकाको शिक्षा प्रप्त गर्ने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्ने
- अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center)संचालनको लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु, किताव, कपीहरु र स्टेशनरीको व्यवस्था गर्नु
- विपद् को घटना पश्चात पनि बालबालिकाको पठनपाठनलाई सुरक्षित तवरले सुचारु गर्नु
- विपद् को आपतकालिन अवस्थाको सामना गर्न विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावकलाई सक्षम वनाउनु
- विधार्थीहरुलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श सेवा प्रदान गरी मनेसामाजिक रुपमा सक्षम वनाउनु
- विद्यालयहरुमा विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको मर्मत तथा पुननिर्माण प्रक्रिया सुरु गर्नु

२.१.६.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको स्वास्थ्य र शिक्षा कलस्टरले यस गाउंपालिका क्षेत्रमा हुने शिक्षा को क्षेत्रमा ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ ।

भुकम्प :

- ५ वटा विद्यालय भवन ध्वस्त
- १० वटा वालविकासकेन्द्रमा क्षेती
- १० जना विद्यार्थीको मृत्यू
- १५० जना विद्यार्थी घाईते
- २ जना शिक्षकको मृत्यु
- २ वटा ICT ल्याव मा क्षति
- २ वटा पुस्तकालय ध्वस्त
- १५ वटा विद्यालयमा आंसीक क्षती
- १ वटा सामुदायीक सिकाइ केन्द्रमा क्षती
- ६ वटा शौचालय ध्वस्त
- ७ वटा विद्यालयका खानेपानि ध्वस्त

पहिरो :

- ५ वटा विद्यालय पुरिएको

- १० विद्यालयमा आसिंक क्षती
- ४ वटा विद्यालयको खानेपानि ट्याङकी ध्वस्त
- २ वटा विद्यालय जाने बाटो बन्द
- १० वटा सौचालय मा क्षति

वाढी :

- १ वटा विद्यालय पुर्ण क्षतिग्रस्त
- १ वटा विद्यालय का खेलमैदान क्षतिग्रस्त

महामारी :

- १२५ जना विद्यार्थी कोरोना वाट संक्रमित
- २०० जना विद्यार्थी दुषित खानेपानीका कारण विरामी

२.१.६.२ प्रतिकार्य योजना विषयगत क्षेत्र : शिक्षा

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • ५ वटा विद्यालय भवन ध्वस्त • १० वटा वालविकासकेन्द्रमा क्षेती • १० जना विद्यार्थीको मृत्यू • १५० जना विद्यार्थी घाईते • २ जना शिक्षकको मृत्यु • २ वटा क्ष्म्र्यत ल्याव मा क्षति • २ वटा पुस्तकालय ध्वस्त • १५ वटा विद्यालयमा आंसीक क्षती • १ वटा सामुदायीक सिकाइ केन्द्रमा	• शिक्षा क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । • शिक्षा क्षेत्रको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक लिने • घाइते विधार्थी, शिक्षक तथा कर्मचारीललाई स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर संगको समन्वयमा प्राथमिक उपचार गर्ने • प्राथमिक उपचार पश्चात अस्पताल पठाउने • शिक्षक, कर्मचारी तथा ठुला विद्याथीहरुलाइ उद्दार कार्यमा परिचालन गर्ने • घटना स्थलमा पुगी क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने जस्तै कति विधालय आंशिक वा पूर्ण क्षति भयो, कति विधार्थी घाइते या मृत्यु भयो आदि • क्षति वारे सुचना,समन्वय तथा खोज उद्दार समिति संग समन्वय गर्ने • केही समय विद्यालय वन्द गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**२४ घंटा भित्र**
	• प्रारम्भिक सर्वेक्षणका आधारमा प्रतिवेदन तथा कार्य योजना तयार पार्ने • अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) निर्माण का लागी स्थान छनोट गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु	**४८ घंटाभित्र**

क्षती • ६ वटा शौचालय ध्वस्त				संघसंस्था, संचार माध्यम	
• ७ वटा विद्यालयका खानेपानि ध्वस्त **पहिरो :** • ५ वटा विद्यालय पुरिएको • १० विद्यालयमा आसिंक क्षती	• अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) निर्माण सुरु गर्ने • विद्यार्थीहरूलाई पाठ्य पुस्तक, पोशाक, शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्री को व्यवस्थापन गर्ने • वालवालिकालाई विद्यालय आउन प्रेरित गरी ल्याउने वातावरण तयार गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँ शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**७२ घंटा भित्र**
• ४ वटा विद्यालयको खानेपानि ट्याङकी ध्वस्त • २ वटा विद्यालय जाने बाटो बन्द • १० वटा सौचालय मा क्षति **वाढी :** • १ वटा विद्यालय पुर्ण क्षतिग्रस्त	• अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) निमार्ण सम्पन्न गरी खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था गर्ने, यी संरचना निर्माण गर्दा अपांग मैत्री, महिला मैत्री संरचना तयार गर्ने • शिक्षकहरुलाई तालिम दिने र शिक्षकको व्यवस्था गर्ने • मनेसामाजिक असर परेका विद्यार्थीलाइ मनेसामाजिक मनोविमर्श प्रदान गर्ने • शुरुका दिनमा वालवालिकाको भयलाई कम गर्न मनोरंजनात्मक र खेलकुद जस्ता कार्यक्रम संचालन गने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ हप्ताभित्र**
• १ वटा विद्यालय का खेलमैदान क्षतिग्रस्त **महामारी :**	• विद्यार्थीहरूलाई पाठ्य पुस्तक, पोशाक, शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्री वितरण गर्ने • अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) मा पठनपाठन सुरुगर्ने • अस्थायी सिकाई केन्द्रमा दिवा खाजा वितरण गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु	**१५दिनभित्र**

• १२५ जना विद्यार्थी कोरोना वाट संक्रमित • २०० जना विद्यार्थी दुषित खानेपानीका कारण विरामी	• कलस्टरको वैठक वसी प्रगति समिक्षा गर्ने • भत्किएका तथा नस्टभएका संरचना र सामाग्री हटाउने, व्यवस्थापन गर्ने • वितरण गरिएका शैक्षिक सामाग्री को उपलब्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने			संघसंस्था, संचार माध्यम	
	• अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) मा पठनपाठनलाइ निरन्तरता दिने • आवस्यक थप सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने • सामान्य मर्मत गरेर सञ्चालन गर्न सकिने विद्यालयहरु सञ्चालन गर्ने • वितरण गरिएका शैक्षिक सामाग्री को उपलब्धता प्रयोग र पठनपाठन तथा विद्यालय सन्चालनको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ महिनभित्र**
	• अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) मा पठनपाठनलाइ निरन्तरता दिने • गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्ने • हालसम्मको समग्र प्रतिकार्यको समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धित निकायमा पठाउने • क्षति भएका विद्यालय पुर्ननिर्माण को प्रक्रिया अगाडी वढाउने • अनुगमन गर्ने	शिक्षा कलस्टर	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.६.३ पूर्व तयारीका क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : शिक्षा

क.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समयअवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• शिक्षा क्लष्टरको वैठक सामान्यतया प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	शिक्षा कलस्टर	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ कार्यालय, संघ र प्रदेश सरकार युनिसेफ,रेडक्रस,निजि विद्यालयहरु संघसंस्था, संचार माध्यम
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,	शिक्षा कलस्टर		वैठक	३,३ महिनामा	
३	• विपद्को उच्च जोखिममा रहेका विद्यालयहरुको नक्साङ्कन गर्ने	शिक्षा शाखा,विद्यालयहरु गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	१०००००	विधिको प्रयोग,छलफल	प्रत्येक वर्ष	
४	• शिक्षाको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्था संग समन्वय,संजालिकरण तथा सहयोग हुनसक्ने श्रोत तथा सामाग्रीहरुको उपलव्धताको सुनिश्चितता गर्नै	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा		समन्वय ,वैठक	३,३ महिनामा	
५	• प्रत्येक विद्यालयहरुमा १ वाकसका दरले प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति , शिक्षा कलस्टर	२०००००	खरिद तथा निकासा	२०७७ असार	
६	• शिक्षक विद्यार्थी हरुलाइ प्राथमिक उपचार सम्वन्धि तालिम दिने	गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति , रेडक्रस	१०००००	तालिम	२०७७ असार,प्रत्येक वर्ष	
७	• दक्ष मनोसामाजिक मनोविमर्शकर्ताहरको सुर्ची तथा सम्पर्क नं. राख्ने र अद्यावधिक गर्ने	शिक्षा कलस्टर		सम्पर्क,सुचि निर्माण	प्रत्येक ६,६ महिना	
८	• शिक्षकहरुका लागि मनोसामाजिक	शिक्षा कलस्टर	२०००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष	

	मनोविमर्श तालिम					
९	• विपद्को समयमा सर्म्पक गर्न सवै सम्वन्धित कार्यालयहरुको फोन नं र सर्म्पक व्यक्तिको फोन नं संकलन गरी राख्ने,अद्यावधिक गर्ने	शिक्षा कलस्टर		सुचि निर्माण	प्रत्येक ६,६ महिनामा	
१०	• प्रत्येक विद्यालयहरुमा शैक्षिक सामाग्रीहरु जस्तै २० सेट इसिडी किट, स्टुडेन्ट किट, १०० सेट किताव ,कापी, कलम, पेन्सिल इरेजरहरु पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	५०००००	खरिद ,भण्डारण	प्रत्येक वर्ष २०७७ चेत्र	
११	• अस्थायी सिकाई केन्द्रमा दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागी व्यवस्था गर्ने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	५०००००	खरिद,भण्डारण,पसल संग सम्झौता	प्रत्येक वर्ष २०७७ चेत्र	
१२	• ५ वटा अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) का लागी आवस्यक पर्ने सामाग्री पोल, त्रिपाल टेन्ट कारपेट वोर्ड आदी खरिद गरी भण्डारण गर्ने भण्डारण गर्ने	गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	१००००००	खरिद ,भण्डारण	मनसुन पुर्व	
१३	• ५ वटा अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) उपलब्ध गराउने संघसंस्था संग समन्वय गर्ने र उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्नै	गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	१००००००	समन्वय	मनसुन पुर्व	
१४	• अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) मा छात्रछात्रा,अपांग मैत्री, खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था गर्न सामाग्री भण्डारण	गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	३०००००	समन्वय	मनसुन पुर्व	
१५	• त्रिपाल, गैटी, वेल्चा,कोदाली तसला टोकरी ,Heating Plate,Hexablade, आदि सामाग्री प्रत्येक विद्यालयमा भण्डारण गरी राख्ने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा	३०००००	खरिद,भण्डारण	२०७७ चैत्र	

१६	• दक्ष ज्यामी,तथा प्राविधिकहरुको नाम र संपर्क नं. राख्ने , अद्यावधिक गर्ने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,वडा कार्यालय		पहिचान,सम्पर्क रसुचि निर्माण	प्रत्येक वर्ष	
१७	• शिक्षकहरुलाई आपतकालिन अवस्थामा गरीने कार्य वारे तालिम दिने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,वडा कार्यालय	५०००००	तालिम	२०७७ मंसिर	
१८	• मा.वि. तहका विद्यालयका वालवालिका लाई खोजतथा उद्धारको तालिम संचालन गर्ने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,वडा कार्यालय	२०००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष मनसुन पुर्व	
१९	• विद्याालयहरुमा वर्षको २ पटक विद्यार्थी हरुलाइ कृतिम घटना अभ्यास र विपद् को समयमा वच्ने उपाय वारे तालिम दिने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,वडा कार्यालय,रेडक्रस	२०००००	तालिम	६,६ महिनामा	
२०	• जुनियर रेडक्रस सर्कल लाइ सकृय र क्षमता वृद्धि गर्नै	विद्यालय,रेडक्रस	१०००००	तालिम	वर्षको १ पटक	
२१	• विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शि.अ.संघ तथा लाई विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी प्रशिक्षण दिने	शिक्षा कलस्टर, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,वडा कार्यालय,रेडक्रस	३०००००	तालिम	वर्षको १ पटक	
२२	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन	शिक्षा कलस्टर,		प्रत्येक वर्ष	प्रत्येक वर्ष	
		जम्मा	**५५३००००**			

तालिका ८ : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्षेत्र

क.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	जमुना बोहरा	उपाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८४१८४७९	
२	लक्ष्मण पुनमगर	एम आइ एस अपरेटर	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६४६२०३३२	
३	खगिता बि क	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६३११०४७८	
४	कृष्णराज भट्ट	रोजगार संयोजक	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४७१९१	
५	दिपा सउद	अध्यक्ष	नमुना महिला सहकारी	सदस्य	९८६८५५४३८६	
६	अल्का मल्ल	उपाध्यक्ष	वालक्लव पालिका स्तरिय	सदस्य	९८४७१०५४०४	
७	तुलसी पाण्डे		महिला वालवालिका शाखा	सदस्य	९८६८४४९०४	

२.१.७. संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको उद्देश्य : महिला, वालवालिका, किशोर किशोरी,अपाङ्गता, अशक्त जेष्ठ नागरिकलगायत जोखिममा पर्न सक्ने समूहलाई हुनसक्ने हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभाव र हेलावाट संरक्षण र सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभुति गराउनु यस कलस्टरको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। त्यसैगरी अन्य उद्देश्यहरु निम्न रहेका छन ।

- जोखिममा परेका महिला, वालवालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिक लाइ सेवा प्रदान तथा व्यवस्थापन गर्नु
- आपत्कालिन परिस्थितीबाट उत्पन्न हिंसा, उत्पीडन, शोषण, दुर्व्यबहार तथा हेलाका जोखिमहरू वाट प्रभाबित मानिसहरूको संरक्षण गरी अल्पकालिन पुर्नस्गापना केन्द्रमा लैजानु
- यौन दुर्व्यबहार तथा हिंसाका बिरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिबेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी सुरक्षित गराउनु
- अप्ठेरोमा परेकाहरुलाइ सिफारीस प्रणली अन्तरगत सिफारिस गरी सहयोग पुऱ्याउनु
- बालबालिका, महिला, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरु लाई खानपान,ओषधिउपचार,सुरक्षित आश्रय आदीका लागी सम्वन्धित कलस्टर संग समन्वय गरी उपलब्ध गराउनु
- मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिककलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श प्रदान गर्नु
- विछोडिएका हरुकोआफन्तको खोजी गर्ने र पारिवारीक पुनर्मिलन गराउनु

२.१.७.१ परिदृश्य : जोरायल गाउँपालिकाको स्वास्थ्य र संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टरले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा हुने शिक्षा को क्षेत्रमा ४ वटा प्रकोपले गर्ने क्षतिको परिदृश्य निर्माण गरीएको छ ।

भुकम्प :

- १० जना महिलाको मृत्यु
- २ बालक र १ बालिका को मृत्यु ।
- १४ बालबालिका अनाथ भए ।
- ७ महिला अपांग भए ।
- ६ किशोरी यौनशोषणमा परे ।
- ५ ज्येष्ठ नागरिक को मृत्यु ।
- अनाथ तथा अपाङ्गहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि,
- ५जना वालवालिका वेचविखनमा परेका
- ४० जनामा सम्भावित मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेको
- यौन शोषण हिंसा, दुर्व्यावहार, भेदभाव, असुरक्षा वढ्ने
- विशेषगरी वृद्ध वृद्धा, अपांग, महिला र बालबालिकाहरु विपद्‌बाट बढि प्रभावित रहेको अवस्था,

पहिरो :

- ४ जना महिलाको पहिरोमापरी मृत्यु ।
- १२ घरपरिवार विस्थापित ।
- १३ जना वालवालिका घाइते
- ४ जना अपांग भए ।
- पहिरोमा पुरिएर श्रीमान् बित्दा एक महिला बिधवा भइन् ।
- सामाजिक, आर्थिकरुपले कमजोर पछाडी पारिएका वर्गहरु मा भएका पीडितहरुलाइ बस्ने, खाने समस्या

वाढी :

- ४ जनाको मृत्यु एक बालक बाढीमा बग्यो ।
- ३ जना घाइते ।
- दुई परिवार घरवारविहिन भए ।
- बाढीमा बढेर एक अपांग भए ।
- अनाथ तथा अपाङ्गहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि,
- ५ विपन्न परिवारमा भोकमरी
- १० जनामासम्भावित मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर
- यौन शोषण हिंसा, दुर्व्यावहार, भेदभाव, असुरक्षा वढ्ने
- वृद्धवृद्धा,एकल महिलाकालागि स्याहारसुसार, बस्ने, खाने तथा अपाङ्गहरुको लागि हेरचाह, खाने, लाउने कुराहरुमा समस्या,

महामारी :

- महामारीले १२० घरपरिवार प्रभावित
- महामारीका कारण ९ जना महिला, ८जना जेष्ठ नागरिक,२ जना वालवालिकाको मृत्यु
- कोभिडवाट १६ महिला,२५ पुरुष,५जना एकल महिला,७ जना जेष्ठ नागरिक र ४जना अपाङगता भएका व्यक्ति प्रभावित

२.१.७.२ प्रतिकार्य योजना विषयगतक्षेत्र : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा

विपद्को संभवित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समयअवधि
			आन्तरिक	बाह्य (सहयोगी)	
भुकम्प : • १० जना महिलाको मृत्यु • २ बालक र १ बालिका को मृत्यु । • १४ बालबालिका अनाथ भए । • ७ महिला अपांग भए । • ६ किशोरी यौनशोषणमा परे । • ५ ज्येष्ठ नागरिक को मृत्यु । • अनाथ तथा अपाङ्गहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि, • ५जना वालवालिका वेचविखनमा परेका • ४० जनामा सम्भावित मानसिक आघात ९तचबगबब० तथा मनोवैज्ञानिक असर परेको • यौन शोषण हिंसा, दुर्व्यावहार, भेदभाव,	• संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्लष्टरको आकस्मिक वैठक वस्ने र जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । • प्रभावित गर्भवती, सुत्केरी, वालवालिका, जेष्ठनागरिक, अपांगताभएका व्यक्तिहरुको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने • विपद्मा परेका वालवालिका, गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको खोज,उद्धारको लागि समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार कलस्टर र सुरक्षा निकाय संग समन्वय गर्ने • घाइते वालवालिका, गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको उपचारका लागी स्वास्थ्य तथ पोषण कलस्टर संग समन्वय गर्ने • सिकिस्त घाइतेलाई अस्पतालमा पुर्‍याउन सहयोग गर्ने । • विपद्मा परेका वालवालिका, गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकहरुलाइ गैरखाद्य तथा आश्रयस्थल कलस्टरको सहयोगमा सुरक्षित स्थल तिर लैजाने • खाद्य तथा कृषि कलस्टर संगको समन्वयमा तयारी खाना ,पानी वितरण गर्ने • स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर संगको समन्वयमा गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको वच्चालाइ RUTF,RUSF दिन सहयोग गर्ने	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिका महिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल सेफ हाउस	**२४ घंटा भित्र**

असुरक्षा वढ्ने • विशेषगरी वृद्ध वृद्धा, अपांग, महिला र बालबालिकाहरु विपद्बाट बढि प्रभावित रहेको अवस्था, **पहिरो :** • ४ जना महिलाको पहिरोमापरी मृत्यु । • १२ घरपरिवार विस्थापित । • १३ जना वालवालिका घाइते • ४ जना अपांग भए । • पहिरोमा पुरिएर श्रीमान् बित्दा एक महिला बिधवा भइन् । • सामाजिक, आर्थिकरुपले कमजोर पछाडी पारिएका वर्गहरु मा भएका पीडितहरुलाइ बस्ने, खाने समस्या **वाढी :** • ४ जनाको मृत्यु एक बालक बाढीमा बग्यो					
	• स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टर संगको समन्वयमा ६ महिनादेखि ५ वर्ष मुनीका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाना जस्तै विस्कुट, लिटो, दुध वितरणमा सहयोग गर्ने • गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा वितरण गने • वालसंरक्षण समिति,गाउँपालिकानीसमुह,लैंगीक हिंसा विरुद्धको समिति आमा समुह,वालक्लव,युवाक्लव,महिला समुह,महिला सहकारी तथा गाउँपालिकामा भएका अन्य संजालहरुलाइ विपद् प्रतिकार्यका लागी परिचालन • मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिककलाई मनोसामाजिक मनेविमर्श दिने, तालिम प्राप्त मनोविमर्शकर्ता समक्ष सिफारिश गर्ने । • पिडित र प्रभावितहरुको संरक्षणको जिम्मा लिने • संरक्षण र सुरक्षाको उच्च जोखिममा रहेका वालवालिका,महिला,किशोरीलाइ पुर्नस्थापना गृह वा प्रहरीको महिला वालवालिका सेल मा पठाउने । • आफन्तको खोजी गर्ने र पारिवारीक पुनर्मिलन गराउने • वितरण गरिएका राहत सामाग्री को लक्षित वर्गग सम्मको उपलब्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्न समन्वय गर्ने •	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल सेफ हाउस	**४८ घंटाभित्र**

। • ३ जना घाइते । • दुई परिवार घरवारविहिन भए । • बाढीमा बढेर एक अपांग भए । • अनाथ तथा अपाङ्गहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि, • ५ विपन्न परिवारमा भोकमरी • १० जनामासम्भावित मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर • यौन शोषण हिंसा, दुर्व्यावहार, भेदभाव, असुरक्षा वढ्ने • वृद्धवृद्धा,एकल महिलाकालागि स्याहारसुसार, बस्ने, खाने तथा अपाङ्गहरुको लागि हेरचाह, खाने, लाउने कुराहरुमा समस्या,	• प्रभावित अपांगता भएकाहरुलाइ सहायक सामग्री उपलब्ध गराउने • हिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना जगाउने • हिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण हुन नदिन गिाउँपालिकाानी समुह परिचालन गर्ने • प्रहरी को समन्वयमा गिाउँपालिकाानी राख्ने • प्रभावित परिवारको लागि डिग्नीटी किट वितरण गर्ने • वितरण गरिएका राहत सामाग्री को लक्षित वर्गग सम्मको उपलव्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्न समन्वय लाइ निरन्तरता • प्रभावित क्षेत्रमा लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन • लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रमसंचार माध्यम तथा रेडियोमा प्रचारप्रसार • मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिककलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श लाइ निरन्तरता	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल सेफ हाउस	**७२ घंटा भित्र**
महामारी : • महामारीले १२० घरपरिवार प्रभावित • महामारीका कारण ९ जना महिला, ८जना	• स्वास्थ्य तथा पोषण कलस्टरको समन्वयमा नवजातशिशु, सुत्केरी आमा, गर्भवती, महिनावारी हुने महिला, नियमित औषधि सेवन गर्नुपर्ने अबस्थाका वृद्धवृद्धा.हरुलाई आबश्यक ओषधि वितरणमा सहयोग गर्ने • अल्पकालिन अस्थायी सेवा तथा परामर्श केन्द्रहरुको	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग	**१ हप्ताभित्र**

जेष्ठ नागरिक,२ जना वालवालिकाको मृत्यु • कोभिडवाट १६ महिला,२५ पुरुष,५जना एकल महिला,७ जना जेष्ठ नागरिक र ४जना अपाङगता भएका व्यक्ति प्रभावित • सम्भावित मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेको	स्थापना गरी सेवा सञ्चालन गर्ने • वितरण गरिएका राहत सामाग्री को लक्षित वर्ग सम्मको उपलब्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्न समन्वय लाइ निरन्तरता दिने • प्रभावित क्षेत्रमा लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन • मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श लाइ निरन्तरता		जलवायु उत्थानशील समिति,	संजाल सेफ हाउस	
	• वितरण गरिएका राहत सामाग्री को लक्षित वर्ग सम्मको उपलब्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्न समन्वय लाइ निरन्तरता दिने • हिंसा र शोषणमा परेका महिलालाइ कानुनी सहायता प्रदान गर्ने • प्रभावित परिवारका बालबालिका,महिला, जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई नगद हस्तान्तरण गर्ने • मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श लाइ निरन्तरता • अस्थायी आश्रयस्थलमा लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल सेफ हाउस	**१५दिनभित्र**

	सञ्चालन • पुर्नस्थापना गृह वा प्रहरीको महिला वालवालिका सेल रहेका लाइ पारिवारिक पुनर्मिलन,				
	• वितरण गरिएका राहत सामाग्री को लक्षित वर्ग सम्मको उपलब्धता प्रयोग र अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अपुग सामाग्रीको व्यवस्था गर्न समन्वय लाइ निरन्तरता • जन्म,मृत्यु बिधवा दर्ता गर्न सिफारिश गर्ने • किशोरी र एकल महिलाहरुलाई आयआर्जन सम्बन्धी तालिम दिने • प्रभावित क्षेत्रमा लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन • प्रभावितहरुलाइ पारिवारिक पुनर्मिलन, पुनर्स्थापना लाइ निरन्तरता	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल सेफ हाउस	**१ महिनभित्र**
	• पीडित तथा प्रभावितहरुलाई व्यवसायमूलक तालिम सञ्चालन गरी आयआर्जनका व्यावसायमा संलग्न गराउने • प्रभावित क्षेत्रमा लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन • विपद् वाट अपांगता भएकाहरुलाइ परिचयपत्र वितरणका लागी सिफारीस	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	गाउँपालिका, गाउँपालिकामहिला वालवालिका शाखा,पंजिकरण शाखा, गाउँपालिका तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति, कृषि,पशु शाखा	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएन्एफ्पिए ,महिला संजाल,अपांग संजाल संघसंस्था	**१ देखि ३ महिनाभित्र**

२.१.७.३ पूर्वतयारी का क्रियाकलापहरु विषयगत क्षेत्र : संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका क्रियाकलापहरु	मुख्यजिम्मेवारी	वजेट	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (सामानखरिद, ढुवानी, भण्डारण, वैठक, तालिमआदि	समयअवधि	श्रोत र सहयोग का लागी वाह्य सहयोगी
१	• संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा क्लष्टरको वैठक सामान्यतया प्रत्येक ३, ३ महिनामा वस्ने	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	३००००	वैठक	३,३ महिनामा	संघ,प्रदेश सरकार,जिल्ला प्रशासन, जिल्ला प्रहरी कार्यालय,जिल्लाअस्पताल युनिसेफ, यूएनएफपिए महिला अधिकार मञ्च,महिला संजाल,अपांग संजाल संघसंस्था
२	• समितिका सदस्यहरुको नाम र फोन राख्ने, सदस्यको जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने,	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर		वैठक	३,३ महिनामा	
३	• महिला, वालवालिका,, फरक क्षमता भएकाहरुका लागि मनोसामाजिक परामर्श दिन सक्ने दक्ष जनशक्ति तयार गरी सुचि निर्माण	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	तलिम,सम्पर्क,सुचि निर्माण	प्रत्येक वर्ष	
४	• संरक्षण र सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्था संग समन्वय,संजालिकरण तथा सहयोग हुनसक्ने श्रोत तथा सामाग्रीहरुको उपलव्धताको सुनिश्चितता गर्ने	सामाजिक शाखा संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर		समन्वय ,वैठक	३,३ महिनामा	
५	• आपतकालका लागी कारिब १०० जना तथा गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा को भण्डारण वा व्यवस्थापन	सामाजिक शाखा संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	खरिद, भण्डारण,पसल संग संझौता	२०७७ असोज	
६	• ३० जना अपांगता भएका व्यक्तिहरुकालागी सहायक सामाग्री खरिद तथा भण्डारण वा सहयोगको	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा	२०००००	खरिद, पसल संग संझौता	२०७७ भदौ	

	सुनिश्चितता	कलस्टर				
७	• २०० थान डिग्निटी किट संकलन र भण्डारण	सामाजिक शाखा संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर,युएनएफपिए		युएनएफपिएको सहयोग	२०७७ भदौ	
८	• विपद् को वेला हिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण हुन नदिन गिाउँपालिकाानी समुह गठन तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	समुह गठन, तालिम	२०७७ जेठ, प्रत्यैक वर्ष	
९	• वाल संरक्षण समिति,गिाउँपालिकाानीसमुह,लैंगीक हिंसा विरुद्धको समिति आमा समुह,वालक्लव,युवाक्लव,महिला समुह,महिला सहकारी तथा गाउँपालिकामा भएका अन्य संजालहरु को गठन पुर्नगठन र क्षमता अभिवृद्धि	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	समुह गठन, तालिम	२०७७ भित्र	
१०	• अल्पकालिन अस्थायी सेवा तथा परामर्श केन्द्रहरुको स्थापना क लागी सामग्री व्यवस्था तथा जनशक्ति व्यवस्थापन	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	खरिद,भण्डतरण, तालिम	२०७७ असार	
११	• बालअधिकार संरक्षण सम्बन्धमा सरो कारवालाहरू लाई तालिम	सामाजिक शाखा, संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	, तालिम	वर्षमा एकपटक	
१२	• संरक्षण,समन्वय,: पुनःस्थापना कानूनी उपचार सेवा, स्वास्थ्य उपचार सेवा आदिकालागी सिफारिस प्रणलि ((Refaral System) स्थापना	सामाजिक शाखा	१०००००	सयंन्त्र स्थापना	२०७७ भित्र	
१३	• मानविय कार्यमा संलग्न संघसंस्थाहरु	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा	१०००००	कलस्टरहरुको वैठक	२०७७ जेठ	

	व्यक्तिहरुकालागि आचार संहिता निर्माण र अभिमुखिकरण	कलस्टर				
१४	• लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध जनचेतना जगाउने सामाग्री को व्यवस्थापन	सामाजिक शाखा	१०००००	तयारी,छपाइ	२०७७ भित्र	
१५	• लैंगीकहिंसा, वेचविखन, यौन दुर्व्यवहार, शोषण विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम संचार माध्यम तथा रेडियोमा प्रचारप्रसार	सामाजिक शाखा	२००००	सन्देश प्रशारण	निरन्तर	
१६	• अल्पकालिन पुर्नस्थापना केन्द्रको स्थापना	सामाजिक शाखा	३०००००	स्थापना	२०७७ भित्र	
१७	• प्रतिरक्षात्मक तालिम सञ्चालन	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर	२०००००	तालिम	प्रत्येक वर्ष	
१८	• नगदहस्तान्तरणको लागि गाउँपालिकांपालिकाभित्र रहेका वैंकमा संकटासन्नवर्ग (महिला, जेष्ठनागरिक, अपांगताभएका व्यक्ति र ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरुको अभिभावकको खाता खोल्ने व्यवस्था गर्ने	सामाजिक शाखा	१०००००	अभिमुखिकरण	प्रत्येक वर्ष	
१९	• पीडित तथा प्रभावितहरुलाई व्यवसायमूलक तालिम सञ्चालन गरी आयआर्जनका व्यावसायमा संलग्न गराउन श्रोत को व्यवस्था	गाउँपालिकाका सम्वन्धित शाखा	५०००००	तलिम , अनुदान	विपद् पश्चात	
२०	• अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति गठन	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा कलस्टर		प्रत्येक वर्ष	प्रत्येक वर्ष	
		जम्मा	**२८५००००**			

परिच्छेद ३ : व्यवस्थापन

३.१ श्रोत साधनको आंकलन : जोरायल गाउँपालिकाको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा उल्लेखित अनुमानित वजेट गाउँपालिकाले व्यवस्थापन गर्नेछ । यसरी व्यवस्थापन गर्दा आफ्नो श्रोतले नपुग्ने रकम वा सामाग्री संघ र प्रदेश सरकार,विकास साझेदार,संघसंस्थाको समन्वयमा प्राप्त गर्नेछ । यस योजनामा श्रोत र सामग्रीको वजेट सहित उललेख गरिएतापनि यसरी प्राप्तहुने सहयोग नगद तथा जिन्सि दुवै हुन सक्नेछ ।

तालिका ९ : क्षेत्रगत प्रस्तावित अनुमानित बजेट

क.सं	विषयगत क्षेत्र	जम्मा अनुमानित बजेट	उपलब्ध श्रोत (सामग्रीगत+नगद)	नपुग (आवश्यक) बजेट श्रोत को व्यवस्था
१	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार	२६४५०००		संघ र प्रदेश सरकार,विकास साझेदार,संघसंस्था
२	खाद्य तथा कृषी	३२४००००		
३	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल	१९८००००		
४	खानेपानी, सरसफाइ	३०५००००		
५	स्वास्थ्य र पोषण	८२६००००		
६	शिक्षा	५५३००००		
७	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा	२८५००००		
	जम्मा	२७५५५०००		

आवश्यक पर्ने श्रोत सामाग्री आंकलन : जोरायल गाउँपालिकामा विपद् प्रतिकार्यको लागी आबश्यक श्रोत साधन र सामाग्री न्युन मात्रामा रहेको छ । गाउँपालिकाले अपुग साधन र सामाग्री हरुको व्यवस्था तत्काल गर्नुपर्ने देखिन्छ जुन क्लष्टर अनुसार तल उल्लेख गरीएको छ । यहा सामग्री हरु को मात्र आंकलन गरिएको छ तर वजेट भने क्षेत्रगत पुर्व तयारी योजनामा उल्लेख गरिएको सवै क्रियाकलाप र सामाग्री समेतको को कुल रकम राखिएको छ ।

तालिका १० : आवस्यक सामाग्रीहरुको विवरण

क.स	कलष्टर	सामग्रीको नाम	आवश्यक पर्ने संख्या	रहेको निकाय				कुल रकम	कैफियत
				गाउँपालिका	इलाकाप्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी	मौज्दात स्थल		
१	समन्वय,खोज,उद्दार र सुचना तथा सञ्चार	लाइफ ज्याकेट (स्विमिङ)	२०				गाउँपालिका	२६४५०००	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		क्याराविना	५						
		वन्जी	५						
		पुल्ली	३						
		एसेण्डर	४						
		डिसेन्डर	५						
		क्लाइनिङ रोप	२						
		रवर ट्युव	५						
		फायर वुट	५						
		फायर सुट	५						
		लाइट	५						
		आगलागी नियन्त्रणमा प्रयोगहुने पानीको वोटल	५						
		लेदरको पंन्जा	१० जोर						
		हेल्मेट	२०						

		फायर संकलन काटा/फरुवा	३						
		स्विटर	५						
		वन्चरो	४						
		सावेल,वेल्चा	१०						
		पिक	१०						
		ज्याक हु	५						
		प्लास्टिक वाल्टिन	१०						
		अल्मुनियम भऱ्याङ	२						
		रिभर क्रसिङ्ग रोप	३०						
		फायर एक्सटिङ्ग ग्विसर	५						
		हारनेस	२						
		ठुलो पाल	५						
		त्रिपाल	५०						
		गल,खन्ती	१०						
		स्ट्रेचर	१०						
		First Aid Box	१०						
		वाटर व्याग	१०						
		जम्प सुट	१०						
		एक्स हो	२						
		मास्क	१०						
		मेघाफोन	१						
		डोरी,रस्सि	५०० मी						
		व्याट्री(मेघाफोन)	३ थान						
		टेन्ट ,पाल,पाटपुर्जा	५						
		टेन्ट ,पाल,विमचोवा	३						
		म्याट्रेस	२०						
		हसिया	१०						
		छाता	१०						
		हेडल्याम्प	५						
		घन	५						
		कम्वल	५०						
		पि–फोर्म	१ वण्डल						
		प्लास्टिक सिट	१५						
		पोलिथिन डोरी	२००मि						
		एल.एम.टि. रोल	२						
		ग्याविन जालि	१००						
		रेनकोट	१०						
		फायर रोप ल्याडर	१						
		ड्रिलिङ मेसिन	२						
		ह्वीस्टल	५						
		वायर कटर	२						
		पिक एक्स	२						
		प्रे–वार	१						
		क्रोवार ५ फीट २० मि.मि	२						
		ह्याण्ड माइक	५						
		काठ काट्ने मेसिन	२						

		सूचना संकलनका लागि आवश्यक पर्ने फाराम (जस्तै IRA,MIRA) छपाई गरेर राख्ने	१००० प्रति						
क.स	**कलष्टर**	**सामग्रीको नाम**	**आवश्यक पर्ने संख्या**	**रहेको निकाय**			**मौज्दात स्थल**	**कुल रकम**	**कैफियत**
२	खाद्य तथा कृषी क्षेत्र	आपतकालिन अवस्थाका लाीग अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	१					३२४००००	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		तयारीखाना, चाउचाउ, बिस्कुट, चिउरा नमकिन आदी खरिद भण्डारण गरी राख्ने ।	१००० जना						
		खाद्यान्न सामाग्रीहरु जस्तै दाल, चामल, नून, तेल, मरमसला खरिद र भण्डारण गरी राख्ने	१००० जना						
		पशुपक्षीका लागि चाहिने आहार, घाँसपात एवम् दाना परालको व्यवस्था	३०० ०० वटा						
		पशुपक्षीका लागि सरुवा तथा परजिवि नियन्त्रणका लागी आवस्यक औषधी खरिद गरी भण्डारन गर्ने	५०० ० वटा						
		पशु चौपायाका अस्थायी छाप्राका लागि चाहिने सामानहरु, काठ, खर, त्रिपाल आदी भण्डारण गरी राख्ने							
		पशुपक्षीका गोठ, खोर, टहरा, पुनर्निर्माण गर्न बाँस, डोरी, खर, प्लाष्टिक, पराल, त्रिपाल आदी को भण्डारण	३०० ०						
		बाँध, कूलो नहर को अस्थायी मर्मत का लागी (बास, बोरा, ढुङगा आदि को भण्डारण गर्ने	२०० ० मी						
		पोलिहाउस मर्मतकालागी सामाग्री भण्डारण	५० वटा						
		गाउँपालिकाको कुल खेतियोग्य जग्गाको १० प्रतिशत लाइ पुग्ने मौसम अनुसारको बीउबीजन, मलखाद, औषधि, विषादी, अन्य बिउ विजन खरिद तथा भन्डारनगर्ने	१० प्रतिशत जमिन का लागी						

क्र. स	कलष्टर	सामग्रीको नाम	आवश्यक पर्ने संख्या	रहेको निकाय			मौज्दात स्थल	कुल रकम	कैफियत
३	गैरखाद्य सामाग्री, आश्रयस्थल	आपतकालिन अवस्थाका गैरखाद्य सामाग्रीहरु भण्डार गर्न अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	१					१९८००००	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीहरु लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) प्रति परिवार २,२ सेट का दरले व्यवस्था	१५० सेट						
		प्रभावितहरुलाइ भाडाकुडा प्रति परिवार डेक्चि २ थान,ताप्के १ थान, थाल ४ थान, बटुका ४ थान गिलास ४ थान, डाडु पन्यू १, १ थान , मग २ थान, वाल्टिन १ थान का दरले व्यवस्था	१५० सेट						
		प्रभावित परिवार का लागी कम्वल, म्याट को व्यवस्था	२०० थान						
		आश्रय स्थल निर्माण का लागी							
		टेन्ट	१० सेट						
		त्रिपाल,	१०० वटा,						
		वलियो डोरी	१०० मुठा						
क्र. स	कलष्टर	सामग्रीको नाम	आवश्यक पर्ने संख्या	रहेको निकाय			मौज्दात स्थल	कुल रकम	कैफियत
४	खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्र	आपतकालिन अवस्थामा खानेपानी वितरणकोलागि तयारी पानी वोतल वा जारको पानी को व्यवस्था	५००० लिटर					३०५००००	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		आपत्कालिन अवस्थाका लागि आवश्यक खानेपानी शुद्धिकरणका समाग्री, पियुष, क्लोरीन झोल, जस्ता वस्तु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	१०० लिटर						
		१००० लिटर क्षमताको पानी टंकी	६ वटा						

		खरिद गरी भण्डारण गर्ने							
		फोहरमैला व्यवस्थापन का लागी ठुला कन्टेनर खरिद र भण्डारण	६ वटा						
		डस्टविनहरु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	२०० वटा						
		हाईजिन किट खरिद गरी भण्डारण गर्ने	३०० सेट						
		अस्थायी शौचालय निमार्णका लागि आवश्यक सामाग्री टवाईलेट प्यान पलाष्टिक खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	२०वटा						
		चपी का लागी वाल्टिन,मग र व्रस भण्डारण गर्ने	१०० सेट						
		हर्पिक वा फिनेल भण्डारण गर्ने	३०० वोत्तल						
		भत्केका खानेपानी संरचना मर्मतका लागि मर्मतका लागि र पानी आपुर्तिकालागी पाइप र फिटिङ सामग्री भण्डारण गरी राख्ने	२००० मिटर पाइप र सामाग्री						
क्र. स	**कलष्टर**	**सामग्रीको नाम**	**आवश्यक पर्ने संख्या**	**रहेको निकाय**			**मौज्दात स्थल**	**कुल रकम**	**कैफियत**
५	स्वास्थ्य र पोषण	अति आवश्यक तथा जिवन वचाउने औषधीहरु, प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरे स्वास्थ्य संस्थाहरुमा बफर स्टक राख्ने	सवै स्वास्थ्य स.स्थामा					**८२६०००० **	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		आपतकालिन अवस्था का लागी सुत्केरी सामग्री,	१००सेट						
		प्याड तथा आवस्यक परिवार नियोजनका साधन	५०० सेट						
		आपतकालीन अवस्थाको लागि एक वडा २ थानका दरले प्राथमिक उपचार बाकस को व्यवस्था गने	१२ वटा						
		सुत्केरी र गर्भवती	३००						

		महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने पोषणयुक्त खाना विस्कुट, लिटो, आदी भण्डारण गर्ने दुधका लागी डेरि वा किसान संग समन्वय र संझौता गर्ने	जना						
		आपतकालिन अवस्थाका लागी कम्तिमा १ स्वास्थ्य संस्था ५ स्ट्रेचरका व्यवस्था र भण्डारण	३०						
		गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको वच्चालाइ ३ महिनालाइ पुग्ने UTRF,RUSF को मौज्दात राख्ने	२००जना						
		अस्थायी उपचार केन्द्र स्थापनाका लागी आवस्यक सामाग्री	३ स्थान						
क्र.स	**कलष्टर**	**सामग्रीको नाम**	**आवश्यक पर्ने संख्या**	**रहेको निकाय**			**मौज्दात स्थल**	**कुल रकम**	**कैफियत**
६	**शिक्षा**	प्रत्येक विद्यालयहरुमा १ वाकसका दरले प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने	६१ विद्यालय					**५५३००००**	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्झौता गर्ने
		प्रत्येक विद्यालयहरुमा शैक्षिक सामाग्रीहरु जस्तै २० सेट इसिडी किट, स्टुडेन्ट किट, १०० सेट किताव ,कापी, कलम, पेन्सिल इरेजरहरु पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने	६१ विद्यालय						
		अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) का लागी आवस्यक पर्ने सामाग्री पोल, त्रिपाल टेन्ट कारपेट वोर्ड आदी खरिद गरी भण्डारण	१० वटा						
		अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center)	१० वटा						

		मा छात्रछात्रा,अपांग मैत्री, खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था गर्न सामाग्री							
		त्रिपाल, गैटी, वेल्चा,कोदाली तसला टोकरी ,Heating Plate,Hexablade, आदि सामाग्री प्रत्येक विद्यालयमा भण्डारण गरी राख्ने	६१ विद्यालय						
		विद्याालयहरुमा वर्षको २ पटक विद्यार्थी हरुलाइ कृतिम घटना अभ्यास र विपद् को समयमा वच्ने उपाय वारे तालिम दिने	६१ विद्यालय						
क. स	**कलष्टर**	**सामग्रीको नाम**	**आवश्यक पर्ने संख्या**	**रहेको निकाय**			**मौज्दात स्थल**	**कुल रकम**	**कैफियत**
७	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा	आपतकालका लागी गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा को भण्डारण वा व्यवस्थापन	१०० जना					**३४०००००**	मौज्दात वाहेकको आवस्यक पर्ने सामाग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलव्ध ताका लागी सप्लायर्स संग सम्फौता गर्ने
		अपांगता भएका व्यक्तिहरुकालागी सहायक सामाग्री खरिद तथा भण्डारणव वा सहयोगको सुनिश्चितता	३० जना						
		डिग्निटी किट (महिलाको लागी)	२००						
		किशोरी किट(किशोरीको लागी)	२००						
		Female Friendly space set	२						
		RH kit (0-12 Items)	३००						

३.२ समन्वय र सहकार्य

जोरायल गाउँपालिकाले विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना को कार्यान्वयन गर्नका लागी गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका निकाय, संघसंस्था तथा अन्य साफेदारहरु संग समन्वय र सहकार्य गरी उनिहरुको श्रोत र साधनलाइ पनि परिचालन गर्नेछ। यसका अतिरिक्त प्रकोपबाट हुन सक्ने सम्भावित विपद्को सामना गर्न गाउँपालिकाले जिल्लामा रहेका निकायहरु संघ र प्रदेश सरकार तथा त्यस अन्तरगतका कार्यालयहरु संग पनि समन्वय र सहकार्य गर्नेछ। यस्तो समन्वय र सहकार्य विपद् पुर्वतयारी , विपद् प्रतिकार्य तथा पुर्नलाभ सम्म हुनेछ।

३.३ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

जेरायल गाउँपालिकाले विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य का लागी गरिने क्षेत्रगत त्रियाकलापहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको सवाललाई प्राथमिकता दिने छ। यसकालागी निम्न कार्यहरु गर्ने छ।

- विपद् को समयमा हुन सक्ने, हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार हुन नदिन सुरक्षा संयन्त्र निर्माण र परिचालन
- विपद् को समयमा हुन सक्ने, हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार हुन नदिन नियमित अनुगमन
- हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार का घटना घटिहालेमा पिडितलाइ कानूनी सहयोग तथा उपचार र दोषीमाथी कारवाही
- बालबालिका, महिला, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरु लाई सुरक्षित आश्रय स्थल (वालमैत्री,महिलामैत्री,अपांगतामैत्री तथा जेष्ठनागरिकमैत्री)आश्रयस्थल निर्माण ।
- मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका वालवालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिककलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श प्रदान
- वालबालिका, महिला, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाका लागि खानपान,ओषधिउपचार, बिशेष सामग्रीको व्यवस्था

३.४ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन र सिकाइ

यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन भए नभएको सम्वन्धमा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण र मुल्याङ्कन गाउँपालिका पालिका को अनुगमन समिति आफै, सम्बन्धित वडा कार्यालय साथै आवश्यकता अनुसार अलग्गै अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको गठन गरिने छ । साथै विषयगत क्षेत्र र जिम्मेवार तहबाट पूर्व तयारी, विपद्का समयमा निर्धारित प्रतिकार्य योजना अनुरुप हुन सकेको वा नसकेको विषयमा नियमित रूपमा अनुगमन गरिने छ । प्रतिकार्यका लागि गठित बिषयगत अगुवाहरुले आपनो क्षेत्रको प्रगति र खाडलको प्रतिवेदन “गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति” मा पेश गर्ने छन । “गाउँपालिका विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति” ले संघ र प्रदेश सरकार मा पठाउने छ भने सरोकारवालाहरुलाइ जानकारी र समन्वय का लागी पठाउने छ । यसरी प्रतिवेदन ले औल्याएका सिकाइ का आधारहरु योजनाको समिक्षा र अद्यावधिक गर्ने कार्यमा सहयोगी हुनेछन ।

३.५ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र समीक्षा र अद्यावधिक वार्षिक रुपमा जेठ मसान्त भित्र गरीने छ । त्यसैगरी कुनेपनि विपद् का घटना को प्रतिकार्य गरिसके पछि पनि समिक्षा गरिने छ । हरेक विषयगत क्षेत्रले आ-आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत समिक्षा गरी प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गर्ने छन् । यसका अतिरिक्त समिक्षा र अद्यावधिक को प्रक्रियामा संघ र प्रदेश सरकार वाट प्रदान गरिने निर्देशन र मार्गदर्शन लाइ पनि समावेश गरिने छ ।

अनुसुचीहरु

अनुसुची १ : जोखिम नक्साङ्कन

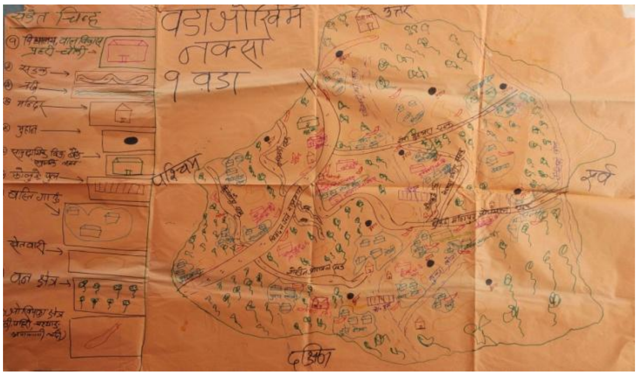

वडा नं १

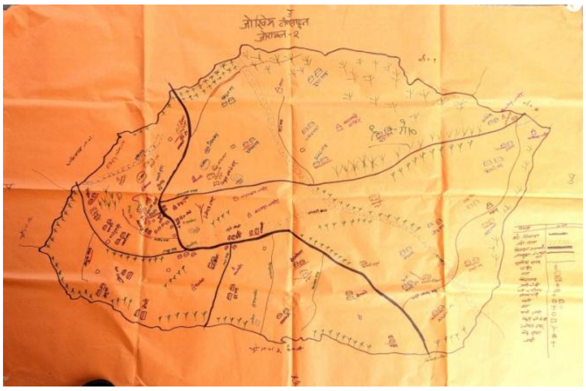

वडा नं २

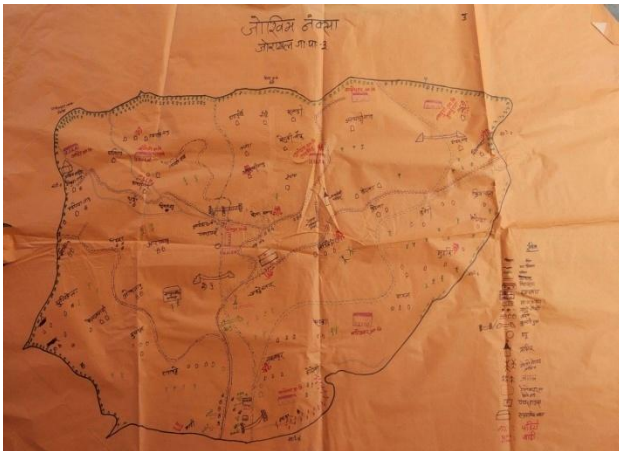

वडा नं. ३

वडा नं. ४

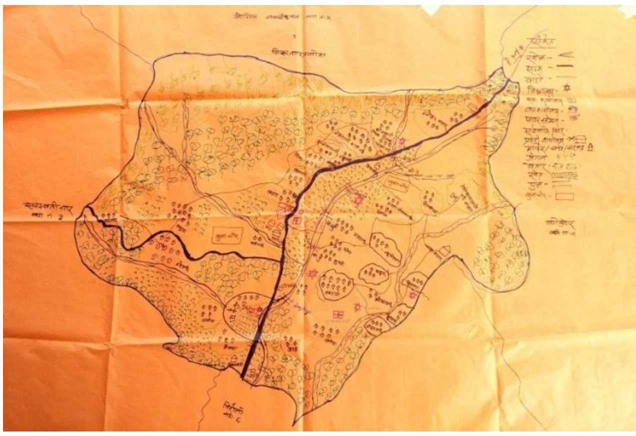

वडा नं ५

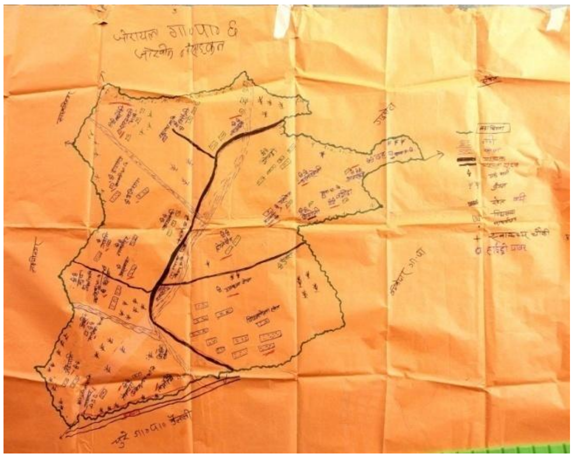

वडा नं ६

अनुसूची २. प्रकोपको आधारमा वडागत जोखिमको सुचना संकलन

सम्भावित प्रकोप	वडा नं.	समुदाय	जोखिममा पर्न सक्ने घर धुरी	जोखिममा पर्न सक्ने जनसंख्या	जोखिममा पर्न सक्ने जमिन	जोखिममा पर्न सक्ने वालवालिका	जोखिममा पर्न सक्ने विद्यालय	वालवालिकलाइ विद्यालय जादा आउदा हुने जोखिम	जोखिममा पर्न सक्ने स्वास्थ्य संरचना	जोखिममा पर्न सक्ने खानेपानी संरचना	जोखिममा पर्न सक्ने व्यावसाय	जोखिममा पर्न सक्ने सिंचाई संरचना	अन्य
पहिरो	**१**	वडाखेत , बेरुपाटा,खैगाड,साकिन्डा,खार ,सुन्लेक	६०	१८५	१२०० रोपनि	८० जना	२ वटा	छ ,३५ जना		५ वटा खानेपपानी आयोजना	७ वटा पसल	४ वटा कुलो	
	२	बुडर,बिछल गउँ,मेलखोला,बस्यान गउँ , भतेटुक्र,पत्तडार,,रिठा,छतिवन, रुपसकाँडा,धरापानि कमला आबि,जजना, उल्जे	९०	४४८	२६९ रोपनि	१८० जना	४ वटा	छ		४ वटा पनिका मुहान १ ट्याङ्कीर पाइप			३ मन्दिर १ चर्च १००० मि सडक
	३	नवलपुर (घ),मुड्की, गडाखर्क,उपरकोट नुवादेब, आ.बि, अवस्थिगाउँ,ठुल्धुङ्गा	६९	३४५	१०८ रोपनी	२०७ जना		१		१७ धारा १०० मि पाइप, १ संरचना १	८पसल	३ कुलो	२ मन्दिर १ बालविकास भवन १

		निगलतडा,लिडीकेकोट सेला,चन्कट्टे								संरचना,१ मुहान			सामुदायिक भवन १ पुल
	४	कलमटा,नापानि,डुमरी,बगस्ति,चाप,भजना, गागारा बस्ति,छेपन्ना,डुब्की सिराड	७२	३६०	३९५ रोपनी	१५८ जना	३ वटा			१३६५ मी पाइप,१२४ धारा,६ वटा ट्याङ्की २ वटा इन्टेक	५ वटा पसल	३०० मी नहर	५०० मिटर सडक,९३० मी वाटो,,१ वटा खोप क्लिनिक,
	५	खहडा,सिमडा,बिसभरा,पातलि गउँ,डाँडागउँ,हरडानि	५१	२५५	२०० रोपनि	१००	५	छ	छ	५ वटा ट्याङ्की,५०० मि पाइप	३ वटा किरना पसल	१५० मि कुलो	२०० मि वाटो,वटडा कार्यलय,बिद्युत तार र पोल
	६	बसौटी,ग्यानि,खसरे,अारुवाटा,शिर्शि खेत ,उजगल ,कफलतडी ,घट्टेवाटो ,बेतरना,सिरोडा,जडेपानि,कस्ताडी,तितौले ,गावर,तेलपरा,चिन्तोडा,लमौते,उपरा,जारिम घाट,गुनड	४००	२५००	२००० रो	१२००	६	छ,३५०		१० ट्यांकी,१५०० पाइप	८ किरना पसल	३ किमी कुलो	२ बिद्युत घर

वाढी	**१**	वडाखेत,लिलाचौड,पत्थरगडा,खार,सुन्लेक, खुचडा,	३५	१८०	२१५ रोपनि	७५ जना		छ,७५ जना		३५ वटा खानेपानि मुहान र इन्टेक		५ वटा सिचाइ बाध	३ वटा मन्दिर ,१ बिद्युत घर ,३ वटा घट्ट
	२	मजर, उल्जे	२०	१००	१३०							२ वटा सिचाइ	
	३	कोटेली,लस्कर,सुनिखोला,भाडी, गडाखर्क	१५०	७५०	१५० रोपनी	४५०	१	छ		१ धारा		१ कुलो	१ काठेपुल
	४	पिपलकोट ,खैरखोला,भजना,गडेसाल,हाट	८६	४३०	१३८ रोपनी	५०		छ		२०० मि पाइप	१० पसल		
	५	फलेदा ,बोहरा गउँ	२५	१००	७५ रोपनि	३५		छ, ३० जना					
	६	खसरे,कफलतडी,तिततैले ,गावर ,चिन्तोडा,तेलपरा ,लमौते ,चोटी,	१५०	७५०	८०० रो	३००	१	छ,२५०		२ मुहान		१५०० मि कुलो	१०० मि बाटो
असिना	**१**	वडाभरी	६२५	२९००	५८०० रोपनि	१२२५ जना		छ, ६१५ जना					
	३	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताण	१५०	७५०		४५०					५०० कुन्टल फलफूल उत्पादनमा		

		ोगण,सलाडी									क्षती		
	४	बगस्ति,अइतडा,सिराड,थली,चुचुनढुङ्गा,देउथला,खाइगाढ,बरमगाजरी	३००	१४५०							७५० कुन्डल अन्नवालि र फलफुल		
वन्यजन्तु	१	वडाभरी	६२५	२९००	५८०० रोपनि	२२५ जना		छ ,६० जना					
	२	वडाभरी	७६१	४५६६									
	३	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताणोगण,सलाडी	१५०	७५०		४५०					५०० कुन्टल अन्नवालि उत्पादनमा क्षती		
	४	बन्यजन्तु	२००	१०००									
	५	मनोहर बजार ,जिउने बस्ता,भाम गउँ,स्याला,हर्ने ,हरेणानी,नगुरडा,र वडाभरी	३००	१५००		५००		छ			१५०० रोपनि जमिनको खेती	१०० मि सिचाइ कुलो	
आगलागी	१	वडाखेत,लिलाचौड,पत्थरगडा,खार,सुन्लेक,खुचडा	६२५	२९००	५८०० रोपनि	९१५ जना	२ वटा	छ,६५ जना	२ गाउघर क्लिनिक		५ वटा पसल		
	२												

	३	वडाभरी माथिल्लो भेक प्राय बरम,दुधेखाली,ठाटीगडा,सलाडी	१००	५००		३००	१ वालविकास						
	४	बजिलेक,थली,गाजरी, बगस्ति,अइतोडा,पोखरा,देउथला	८०	४५०									
	६	जडेपनि,शिर्शि,डाडागउ,रौतडा,टुन्डडा,ग्वान्न,लम्वाडा,दङड,	३०	१५०	१०० रो	६०	२	छ,४०					
	३	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताणगण,सलाडी	१५०	७५०		४५०				८देखी १० वटा खानेपनिका मुहान सुकेका	समयमा वालिनालि लगाउन नपाई उत्पादनमा कमी	८	
	४	बगस्ति,अइतडा,सिराड,थली,चुचुनढुङ्गा,देउथला,खाइगाढ,बरम गाजरी	३००	१५००									
चट्याङ	१	घोरडी,साकिनडाडा, मणिपुर,गोगनपानि,गैरा,चर्पाचानि,भानाकोट ,पुरान	३०५	१५२५		९१५ जना	५ वटा	छ,७०५ जना	२ स्वास्थ्य,२ वटा गाउघर क्लिनिक	४ खानेपानि,१ सोलार मुस	८२ पसल		१ वटा वालविकास ,३ वटा तेलिफोन

													टावर र बिद्युत लाइन
	२	डाडाखालि,रुवसकाडा,वाजिलेक,धिमडी गाउ,गरुड,बुडर	२०	१००		४०							
	३	कोटेली,लस्कर,सुनिखोला,भाडी, गडाखर्क	१५०	७५०	१५०	४५०	१	छ		१ धारा		१ कुलो	१ काठेपुल
	४	बजिलेक,थली,गाजरी, बगस्ति,अइतोडा,प्राय सबै तिर	२००	८२०	३४०	८०							
महामारी	१												
	२												
	३												
सडक दुर्घटना	१	गेल्डेन देखी गैरा सम्म											
	४	बजिलेक,गुयलि											
हावाहुरी	१	वडाभरी पुरै(मणीपुर,खडीना,घोरडी,गैरा,भानाकोट,सुन्लेक	३१५	१०००	१२५० रोपनि	६७५ जना	७ वटा	छ,६७५ जना	२ स्वास्थ्य संस्था,२ गाउघर क्लिलिनक				४ वाटा वालविकास
	२	रुपसकाडा,बुडर,रामपुर,बस्यानि,धिमडी	२०	१००		४०	३	छ	१				

		गाउँ,रिठा, कट्पत्ते,दह,	घर										
	३	सबैबिद्यालयका छाना उडाइको									५ वटा पोलिहाउस उडाएको		
	४	बगस्ति,थली	३०				४				१५ पोलिहाउस		
	५	खतेडा,खहेडा,मनोहर बजार,भुलखेत	१५	७५		३६	२	छ	छ				
वालिनालिमा किरा	**३**	वडाभरी बरम ,दुधेखालि,ठाटीगडा,अल्याडी,कनेडी, मुड्की,निगल्तडा,ताण ोगण,सलाडी											
तुसारो	**४**	सिलङगीवाग	४५०								केरा तरकारी र फलफुल		

अनुसूची ३ विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागी निकायगत श्रोत साधनको अवस्था

क.स.	कार्यालय/संघसंस्था हरु	ठेगना	भौगोलिक दुरी वडा कार्यालयवाट	पहुचको अवस्था	विपद् व्यवस्थापनको लागी हुन सक्ने सहयोग	संस्थाको सम्पर्क व्यक्ति र फोन न.
	१ नं.वडा कार्यालय	**जोरायल गा.पा १ मणीपुर**				
१	बरपिपल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	गैरा	८ किमी	सहज	अर्थीक,आवास	
२	जैविक विविधता संरक्षण कृषि सहकारी संस्था	गैरा	८ किमी	सहज	बिउ,खाद्यन्न,ऋण	गणेश ब बिष्ट ९८४८८९५२५३
३	ग्लोवल बैंक शाखारहित बैंक सेवा	गैरा	८ किमी	सहज	आर्थीक,बैंकीङ	
४	गौरीशंकर मा.वि	गैरा	८ किमी	सहज	आवास	
५	जनता आ.वि	गेगनपानि	९ किमि	सहज	आवास	
६	जनप्रिय आ.वि	खडिना	११ किमि	सहज	आवास	
७	घण्टेश्वर आ वि	मणीपुर	५०० मिटर	सहज	आवास	
८	शौनक आ वि	खारतोली	५ किमि	सहज	आवास	
९	प्रहरीचौकी	गैरा	८ किमि	सहज	खोज,उद्दार,सुचना	
१०	भुमेश्वर आ वि	वडाखेत	३ किमि	सहज	आवास	
	२ नं.वडा कार्यालय	**जोरायल गा.पा २ वुडर**				
१	स्वास्थ्य संस्था	जोरायल गा.पा २ बुडर	२० मिटर		महामारी ,झाडापखाला,प्रथमिक उपचार सेवा	
२	महिला कृषि सहकारी	जोरायल गा.पा २ बुडर	१ किमि		बिउविजन,ऋण,	
३	छतिवन महिला कृषि सहकारी	जोरायल गा.पा २ छतिवन	२ किमि		बिउविजन,ऋण,	
४	छहरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	जोरायल गा.पा २ बुडर	१ किमि		तरकारी खेति,ऋण ,आर्थीक सहयोग	
५	यूनिसेफ नेपाल	नेपाल गन्ज			विपद् व्यवथापन तालिम ,क्षमता विकास ,आवश्यक सामाग्रि सहयोग	
६	RVWRMP				खानेपानि व्यवस्थापन ,सरसफाई ,	
७	कुमारी बैंक	जोरायल गा.पा २ बुडर	१०० मिटर	छ	नगद जम्मा ,ऋण	
८	इलाका प्रहरी कार्यालय	बुडर	५ मिटर	छ	खोज ,उद्दार	
३ नं.वडा कार्यालय		**जोरायल गा.पा ३**				
१	वडा कार्यालय	सरस्वसतिगाउँ	०	सहज	खोज,उद्दार ,समन्वय,साहात,सिफारिस	दिनेश कु मल्ल९८४८६३५२३१
२	गाउँपालिका	सरस्वसतिगाउँ	१५० मिटर	सहज	खोज,उद्दार ,समन्वय,साहात,सिफारिस	दुर्गादत्त ओझा९८४८४७८९८८

२	प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र	सरस्वसतिगाउँ	२ किमि	अलि असहज	प्राथमिक उपचार ,सल्लाह	९८६८४४४०३१
३	नमुना महिला सहकारी	सरस्वसतिगाउँ	१०० मि	सहज	विउविजन,ऋण	
४	आयुरवेद सेवा	सरस्वसतिगाउँ	१५० मिटर	सहज	औषधि उपचार	
५	रेडक्रस उपशाखा	सरस्वसतिगाउँ	वडाकार्यलय भवन	सहज	खोज,उद्दार ,समन्वय,राहात	
६	११ वटा विद्यालय	सरस्वसतिगाउँ	३ किमि	सहज	आवास	
७	पशुसेवा शाखा	सरस्वसतिगाउँ	५० मि	सहज	पसुजन्य महामारीमा सहयोग	
८	इलका प्रहरी कार्यालय	रावत्कट्टे	१० मिटर	सहज	खोज,उद्दार	
९	कृषि शाखा	सरस्वसतिगाउँ	२५ मि	सहज	विउविजन,वालिनालिमा लाग्ने रोग कीरा किटनासक अैँषधि,मल	
	४ नं.वडा कार्यालय	**जोरायल गा.पा ४**				
१	लक्ष्मीनगर स्वास्थ्य चौकी	जोरायल ४	२० मिटर	सहज	प्राथमिक उपचार ,सल्लाह	रतिराम डगौरा ९८४८४५२७९८
२	खैगाड सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	खैगाड	१५ किमि	सहज	प्राथमिक उपचार ,सल्लाह	सविता मडै९८६५६२५४९३
३	देउथला सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	देउथला	८ किमि	सहज	प्राथमिक उपचार ,सल्लाह	
४	लक्ष्मीसरस्वति बहुउद्देश्यि सहकारी संस्था	सिलङ्गीवाग	२ किमि	सहज	बन्दोवस्तिका समान,बचत तथा ऋण	ठक्कर कठायत ९८४८६३६०६६
५	पिनाकेश्वर महिला बचत तथा ऋण सहकारी	सिलङ्गीवाग	२ किमि	सहज	आवास,बचत तथा ऋण	इनद्रा खड्का ९८४८९८०८६
६	इ डि सि डोटी	सिलगडी	१२०किमि	अलि सहज	उद्दार सामाग्रि ,राहात ,जनचेतना,	चन्द्रा साउद ९८६७२९८५१५
७	सिड नेपाल डोटी	सिलगडी	१२०किमि	अलि सहज	उद्दार सामाग्रि ,राहात ,जनचेतना,	शेर ब मल्ल९८९८४४०४११
८	यूनिसेफ	नेपालगन्ज		अलि सहज	उद्दार सामाग्रि ,राहात ,जनचेतना,	
९	सामुदायिक बनका भवन ५ वटा	जोरायल ४	१ देखी ८ किमि सम्म	सहज	आवास	
१०	१७ वटा विद्यालय	जोरायल ४	१देखी ८ किमि सम्म	सहज	आवास	
	५ नं.वडा कार्यालय	**जोरायल गा.पा ५**				
१	स्वास्थ्य चौकी	गड्सेरा,खहडा	१०० मिटर	सहज	प्राथमीक उपचार ,सल्लाह	सुरज केशी ९८४८४४६०३१
२	विद्यालयहरु	गड्सेरा	२ किमि	केहिसहज	आवास	
३	प्रहरी चौकी	पाटाखेती	३०० मिटर	सहज	खोज ,उद्दार	,चन्द्र भण्डारी ९८६८५४१३७४
४	समाज सुधार केन्द्र	खहडा	३०० मिटर	सहज		चेत विष्ट
५	यूनिसेफ	नेपालगन्ज			उद्दार सामाग्रि,साहात ,जनचेतना	
६	कृषि	खहडा				

७	भेटनरी					
८	इलाका हुलाक					
	६ नं.वडा कार्यालय	**जोरायल गा.पा ६**				
१	तितौली स्वास्थ्य चौकी	जोरायल ६ खसरे	१५० मि	छ	प्राथमिक उपचार,सल्लाह	९७४९०३७०५३
२	यूनिसेफ	नेपालगन्ज		समान्य	उद्दार समाग्रि,राहात,परामर्श	९८६८७०५०९०
३	प्रतिभा आ वि	जोरायल ६	२५ किमि	सहज	आवास	९७४९०४५६९८
४	दार्गा मा वि	जोरायल ६ लमौते	२० किमि	सहज	आवास	९८४८६२२५८८
५	केदार मा वि	जोरायल ६ खसरे	५ मिटर	सहज	आवास	९८६८५६३३७५
६	रघुनाथ मा वि	जोरायल ६ तितौलि	४ किमि	सहज	आवास	९८६५५७६२०८
७	लक्ष्मी आ वि	जोरायल ६ गुनड	४ किमि	सहज	आवास	९८६४३०२१५६

अनुसुची ४ विपद् प्रतिकार्यका लागी निकायगतश्रोत साधनको अवस्था

कार्यालय : इलाका प्रहरी कार्यालय जोरायल

क.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	स्टेचर	२	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	तत्काल	
२	गैट ,घन,सब्बल, फरुवा, बेल्चा, बन्चरो	१/१	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	तत्काल	
३	वाल्टी	२	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	तत्काल	
४	आरा	१			
५	प्राथमिक उपचा वाकस सेट	१	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	तत्काल	

कार्यालय :प्रहरी चोकी घण्टेश्वर

क.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	स्टेचर	४	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
२	घन,सब्बल, बेल्चा,बन्चरो	१/१	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
३	वाल्टी	२	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
४					

कार्यालय :नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा जोरायल

क.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	स्टेचर	२	वडा न. ३ कार्यालय	तत्काल	
२	घन,सब्बल, बेल्चा,बन्चरो	१/१	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
३	वाल्टी	२	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
४	हेलमेट	५		तत्काल	
५	जुत्ता	५ जोडी	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
६	हातेमाइक	२	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	
७	लाइफ जाकेट	६	प्रहरी चोकी घण्टेश्वर	तत्काल	

कार्यालय : १ न वडा कार्यालय

क्र.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी	१ रोल	वडा कार्यालय	तत्काल	
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	१/१	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	२	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	७	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	२	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	१ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	

कार्यालय : २ न वडा कार्यालय

क्र.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी				
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	५ थान	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	३	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	३	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	३	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	२ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	

कार्यालय : ३ न वडा कार्यालय

क्र.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी	२ रोल	वडा कार्यालय		
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	१/१	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	१०	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	१ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	
७	लाइफ जाकेट	१२	वडा कार्यालय	तत्काल	
८	एम्बुलेन्स	१	प्र.स्वा केन्द्र	तत्काल	

कार्यालय : ४ न वडा कार्यालय

क्र.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी	१ रोल	वडा कार्यालय		
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	१/१	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	३	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	४	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	१ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	
७	लाइफ जाकेट	१२	वडा कार्यालय	तत्काल	
८					

कार्यालय : ५ न वडा कार्यालय

क.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी	२ रोल	वडा कार्यालय		
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	८ थान	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	२	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	१०	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	१ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	
७	लाइफ जाकेट	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
८					

कार्यालय : ६ न वडा कार्यालय

क.स	समाग्रिको नाम	परिमाण रकम	भण्डारण तथा रहेको स्थल	माग गरेपछि प्रप्त हुने समयावधि	कैफियत
१	डोरी	१ रोल	वडा कार्यालय		
२	खोज तथाउद्धारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि	४ थान	वडा कार्यालय	तत्काल	
३	त्रिपाल	२	वडा कार्यालय	तत्काल	
४	सेफ्टी हेल्मेट	१५	वडा कार्यालय	तत्काल	
५	स्टेचर	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
६	पकाउने भांडाकुंडाहरु सेट	१ सेट	वडा कार्यालय	तत्काल	
७	लाइफ जाकेट	छैन	वडा कार्यालय	तत्काल	
८					

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना **तथा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यशालामा सहभागीको विवरण**

DATE: ....

आज मिति २०७८।०६।२८ गते यस जोरायल गाउपालिका का अध्यक्ष श्री दुर्गा दत्त ओझा ज्यूको अध्यक्षतामा यस गाउपालिकामा सन्चालित वोलाउन्टिर विपद् जोखिम न्युनिकरण अर्पेक्ष अन्तर्गत स्थानिय तहको विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा जलवायु उत्थानशिल योजना, विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गोष्ठी तपसिलको उपस्थितिमा सम्पन्न गरीयो।

उपस्थिति

श्री दुर्गा दत्त ओझा (गा.पा. अध्यक्ष)
श्री जमुना बोहरा (गा.पा. उपाध्यक्ष)
श्री भजन सिं मल्ल (१ वडा अध्यक्ष)
श्री मान व. मल्ल (२ नं. वडा अध्यक्ष)
श्री दिनेश कु. मल्ल (३ नं. " ")
श्री नन्दराज भट्ट (४ नं. " ")
श्री हमन्त व. देउवा (५ नं. " ")
श्री लाल व. साउद (६ नं. " ")
श्री उर्मिला ओली (कार्यपालिका सदस्य)
श्री केशव नेपाली (" ")
श्री पम्फा थापा (" ")
श्री ललिता साउद (" ")
श्री नरेन्द्र सिंह धुन्जा (प्र. प्रशासकीय अधिकृत)
श्री तेज बहादुर खत्री (शि. अ.)
श्री महेन्द्रसिं थापा (कृ. प्रा. नि.)
श्री मान व. रावत (प. स्वा. प्रा.)
श्री गोविन्द्र व. विष्ट (स्था. संयोजक)
श्री कमला पति भट्ट (अधिकृत इटो छात्रिश।त)
श्री कृष्ण राज भट्ट (सामाजिक संयोजक)
श्री अमर व. थापा (आ. ले. प. प्रमुख)
श्री, हमा कु. कपड्याल (सहायक पार्श्व प्रशासन)
" देवराज भट्ट नै.रे.क्र.सो सचिव
" रामपति चौधरी (आयुर्वेद औषधालय(वैद्य)
तुलसी पाण्डे (महिला तथा बालबालिका शा
कल्पना कु. मट्टै (कानूनी सल्लाहकार)
श्री चन्द्रप्रकाश मल्ल (विपद् व्यवस्थापन समिति)
श्री रवगीता वि.कि. (कार्यपालिका सदस्य)

DATE: ....

—	श्री रविन्द्र कु० साउद	प्रशासन
[illegible]	श्री पुजा कु० मडै	का० स०
[illegible]	श्री कविता रावत	लेखा अधिकृत
[illegible]	श्री चन्द्र सिं ऐडी	प्रशासन
Girkiram	श्री विकिरण गौतम	प्रशिक्षक
[illegible]	श्री डम्मर बहादुर बोहरा	(CCDRR P.O)
[illegible]	श्री भिम बहादुर रोकाया	(CCDRR S.M)
[illegible]	" दिपा कु मल्ल	(CCDRR S.M)
[illegible]	" लिला देउवा	का० स०
[illegible]	श्री लक्ष्मण कु. मगर	(MIS अपरेटर)
[illegible]	श्री नन्दन सिंह धामी	प्रशासन
[illegible]	श्री हरिश खड्का	(IT officer)
[illegible]	श्री पवन कुमार शाहु	(स्काउट प्रशिक्षक)
[illegible]	श्री निर्मल कुमार शाह	(WASH)
[illegible]	श्री प्रेमराज जोशी	(लेखापाल गा.पा.)
[illegible]	श्री गगन सिं रावत	(ने-रे-सो-)
Dipak	श्री दिपा साउद	(सहकारी)
करेनी	श्री करेनी बादी	(अनमी)
[illegible]	श्री हर्क रोर	(सु. का हाता)
रामसिंह	श्री राम बं साउद	(अ. हेभास)

आज मिति २०७८।०६।२८ गतेका दिन यस जोरायल गाउँपालिका र यूनिसेफ नेपालको साझेदारी सहयोगमा यस गाउँपालिकामा संचालित बालकेन्द्रित विपद जोखीम न्यूनिकरण कार्यक्रम अन्तरगत स्थानिय तहको विपद जोखीम न्यूनिकरण तथा जलवायु उत्थानशिल योजना निर्माणको लागी तपशिल अनुसारको उपस्थितिमा कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरियो।

तपशिल

१) श्री भजन सिं मल्ल (वडाध्यक्ष वडा नं. १
२) श्री रवगिता विक. (का.पा.सदस्य वडा २
३) ,, दिनेश कु मल्ल (वडाध्यक्ष वडा नं. ३
४) ,, नन्दराज भट्ट (वडाध्यक्ष वडा नं. ४
५) ,, ध्वज व. देउवा (वडाध्यक्ष वडा नं. ५
६) ,, लाल बहादुर साउद (वडाध्यक्ष वडा ६
७) ,, विकिरण गौतम (सहजकर्ता
८) ,, उमर व. बोहरा (CCDRR P.O)
९) ,, भिम व. रोकाया (CCDRR S.m)
१०) ,, दिपा कु मल्ल (CCDRR S.m)

DATE: ....

आज मिति २०८१।०८।२८ गतेका दिन यस ओराफल गाउँपालिका र युनिसेफ नेपालको साझेदारीमा संचालित बाल केन्द्रीत विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्यक्रम अन्तरगत स्थानिय तहको विपद जोखिम न्यूनिकरण, विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको तपसील अनुसारको विषयगत क्लस्टरको (cluster meeting) कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरियो।

१- समन्वय, खोज तथा उद्धार, सूचना र संचार क्लस्टर

श्री दुर्गादत्त ओझा संयोजक
श्री महेन्द्र सिं थापा सदस्य
श्री देवराज भट्ट ,,
श्री नरेन्द्र सिंह धामी ,,
श्री हरिष खड्का ,,
श्री कल्पना भट्ट ,,
श्री कर्ण ब. रोतो ,,

२- सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण क्लस्टर

श्री जमुना बोहरा संयोजक
श्री लक्ष्मण पुनमगर सदस्य
श्री खगीता वि.क. ,,
श्री कृष्णराज भट्ट ,,
श्री दिपा साउद ,,
श्री अलका मल्ल ,,
श्री तुलसी पाण्डे ,,

३- गैर खाद्य सामाग्री, आवास, तथा बन्दोवस्त क्लस्टर

श्री दिनेश कुमार मल्ल संयोजक
श्री चन्द्र प्रकाश मल्ल सदस्य
श्री गगन सिं रावत ,,
श्री महेश रोकाया ,,
श्री चक्र ब. साउद ,,
श्री यादव राज अवस्थी ,,
श्री रिता कैला ,,
श्री गिरिराज गौतम (सहजकर्ता)
श्री मिम ब. रोकाया (CCDRR S.m.)
श्री उम्मर ब. बोहरा (CCDRR P.O.)

DATE: ....

आज मिति २०७८।०८।२६ गतेका दिन यस जोरायल गाउँपालिका र युनिसेफ-नेपालको साझेदारीमा संचालित बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनिकरण कार्यक्रम अन्तरगत स्थानिय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा तपशिलका विषयगत समितिको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो।

१. खानेपानी तथा सरसफाई क्लस्टर

श्री नन्दराज भट्ट संयोजक
श्री नरेन्द्र कुमार भट्ट सदस्य
श्री निर्मल कुमार भाट ,,
श्री सुरेश चन्द ,,
श्री ललिता साउद ,,
श्री राम दाहाल ,,
श्री हर्क ऐर ,,

२. खाद्य तथा कृषि क्लस्टर

श्री केशव नेपाली संयोजक
श्री कमलावती भट्ट सदस्य
श्री मान ब. राना ,,
श्री निर्मला कु. भट्ट ,,
श्री लोक ब. बोहरा ,,
श्री राम ब. सार्की ,,
श्री वन्दना श्रेष्ठ ,,
श्री कौशिला वादी ,,
श्री विकिरण गौतम सहजकर्ता
श्री डम्बर ब. बोहरा (CCDRR P.O.)
श्री मिन ब. रोकाया (CCDRR S.M.)

DATE: ....

आज मिति २०६८।०८।२०गतेका दिन यस गौरीफन्टा गाउँपालिका र युनिसेफ-नेपालको सहकारीमा संचालित बालकेन्द्रित विपद जोखिम न्यूनिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानिय तहको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा तपसिलका विषय समितिको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो।

१. शिक्षा (क्लस्टर)

श्री भजन सिं मल्ल - संयोजक
श्री तेज ब. खत्री - सदस्य
श्री ध्वज व. देउवा - ,,
श्री पम्पा थापा - ,,
श्री टेक ब. नेपाली ,,
श्री हेमा कु. कुण्डपाल ,,
श्री सोहन ओझा ,,

२- स्वास्थ्य तथा पोषण (क्लस्टर)

श्री लाल ब. साउद - संयोजक
श्री गोविन्द ब. बिस्ट - सदस्य
श्री मित्रा खत्री - ,,
श्री नन्द ब. देउवा - ,,
श्री लिला मगर - ,,
श्री रामपति चौधरी - ,,
श्री इन्द्रा जोशी - ,,
श्री गिरीकिरण गौतम . सहजकर्ता
श्री उम्कार ब. बोहरा -(CCDRR P.O.)
श्री कुमल ब. बिस्ट - (CCDRR S.m.)
श्री भिम ब. रोकाया (CCDRR S.m)

आज मिति २०७७ असोज २६ गतेका दिन यस जोरायल गाउँपालिका का अध्यक्ष श्री दुर्गादत्त ओझा ज्यूको अध्यक्षतामा यस गाउँपालिका र यूनिसेफ नेपालको साझेदारी सहयोगमा यस जोरायल गाउँपालिकामा संचालित बालकेन्द्रित विपद जोखीम न्यूनिकरण कार्यक्रम अन्तरगत **स्थानिय तहको विपद् जोखीम न्यूनिकरण तथा जलवायु उत्थानशिल योजना र विपद पूर्व तयारी ,प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागी १ दिने अभिमुखीकरण कार्यशाला गोष्टी सम्पन्न गरी** उक्त योजना निर्माणको लागी तपशिल अनुसारको विषयगत कलष्टर निर्माण गर्ने निर्णय गरीयो ।

तपशिल

१.समन्वय,खोज तथा उद्दार ,सुचना र संचार कलष्टर

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	श्री दुर्गादत्त ओझा	अध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८४७८९८८२	
२	श्री महेन्द्र सिं थापा	प्रहरी नायव निरिक्षक	इलका प्रहरी कार्यालय जोरायल	सदस्य	९८४१९०९४०४	
३	श्री देवराज भट्ट	सचिव	नेपाल रेडक्रस , उपशाखा जोरायल	सदस्य	९८६८५३३९५२	
४	श्री नरेन्द्र सिं ठगुन्ना	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९७४९११८०५१	
५	श्री हरिष खड्का	सुचना प्रविवधि अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८५४२६३१	
६	श्री कल्पना मडै	कानुनि सल्लाहाकार	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४१३४४	
७	श्री कर्ण ब. रौले	प्रहरी नायव निरिक्षक	इलका प्रहरी कार्यालय बुडर	सदस्य	९८४८७४७००३	

२.खाद्य तथा कृषि

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	श्री केशव नेपालि	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८६२८४४२	
२	कमलावति भट्ट	कृषि विकास अधिकृत	कृषि विकास शाखा जोरायल	सदस्य	९८६५६५३५६५	
३	मान ब. राना	पशु स्वस्थ्य प्राविधिक	पशु शाखा जोरायल	सदस्य	९८५८४२३१७८	
४	निर्मल मडै	लेखापाल	नमुना महिला संहकारी	सदस्य	९८६८४२८७१७	
५	लोक ब बोहरा	ब्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४८४०७९२०	
६	राम ब. सार्की	कृषि अगुवा	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४८९८०८५५	
७	बन्दना श्रेष्ट	लि.वर्ड प्रतिनिधि	लि.वर्ड	सदस्य	९८४८०१७६८६	

३.गैरखाद्य सामाग्रि ,आवास तथा बन्दोवस्त

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय / संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	कैफियत
१	दिनेश कु.मल्ल	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ३	संयोजक	९८४८६३५२३१	
२	चन्द्र प्रकास मल्ल	व्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९७४९०४३७८९	
३	गगन सिं रावत		नेपाल रेडक्रस जोरायल उपशाखा	सदस्य	९८६८४२८७०२	
४	महेश रोकाया	व्यापारी	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८६५६५५०८४	
५	चक्र व. साउद	वडा सदस्य	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८६८४५६६९	
६	यादवराज वस्थी	विद्यालय व्यवस्थापन अध्यक्ष	शिवपुर मा.वि	सदस्य	९८६५६४५९१८	
७	रिता कैला	असिस्टेन्ट सव इन्जिनियर	जोरायल गाउँपालिका ३	सदस्य	९८४७१८०६७२	

४.स्वास्थ्य तथा पोषण

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय / संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	लल व. साउद	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ६	संयोजक	९८६४५४५५६०	
२	गेविन्द विष्ट	स्वास्थ्य संयोजक	स्वास्थ्य शाखा जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६८८८०५५५	
३	मिना खत्री	संयम सेवक	वहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	सदस्य	९८६८८८२२४०	
४	नन्द व. देउवा	स्वास्थ्य इन्चार्ज	प्राथमिक स्वस्थ्य केन्द्र चनकट्टे	सदस्य	९८६८४४४०३१	
५	लिला मगर	अनिमि	वास्थ्य शाखा जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६५६६१९८९	
६	इन्द्रा जोशी	मनोसामाजिक बिमर्शकताए		सदस्य	९८६८४४०१३४	
७	रामपति चौधरी	बैद्य	आयुर्वेद	सदस्य	९८६५७८४४८५	

५.खानेपानि तथा सरसफाई

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	नन्दराज भट्ट	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ४	संयोजक	९८६५६२३३५६	
२	नरेश कु भट्ट	इन्जिनियर	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६५७४६४६६	
३	निर्मल कु भाट	वस टेक्नेसियन	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६९५४७१७४	
४	सुरेश चन्द	खानेपानि टेक्निसियन	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८८४३५८२	
५	ललिता साँउद	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४७४७८२२३	
६	राम दाहाल		केदार ग्रामिण विकास केन्द्र	सदस्य	९८४८४५४४१७	
७	हर्क ऐर			सदस्य		

६.शिक्षा

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	भजन सि मल्ल	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका १	संयोजक	९८४८७१८८८८	
२	तेज ब.खत्री	शिक्षा अधिकृत	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८५८४२७२८९	
३	पम्पा थापा	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४७७७९	
४	टेक ब. नेपालि	अध्यक्ष	शिक्षक महासंघ	सदस्य	९८६५६३५८०५	
५	ध्वज ब. देउवा	वडाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका ५	सदस्य	९८६४६३५८४०	
६	सोहन ओझा	अध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका पालिका स्तरिय	सदस्य	९८६८५४१३६५	
७	हेमा कपड्याल	प्रशासन साहेक	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६३०५३५	

७.सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

क्र.स	नाम	पद	कार्यालय/संस्था	क्लष्टर पद	सम्पर्क न.	
१	जमुना बोहरा	उपाध्यक्ष	जोरायल गाउँपालिका	संयोजक	९८४८४१८४७९	
२	लक्ष्मण पुनमगर	एम आइ एस अपरेटर	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६४६२०३३२	

३	खगिता बि क	कार्यपालिका सदस्य	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८६३११०४७८	
४	कृष्णराज भट्ट	रोजगार संयोजक	जोरायल गाउँपालिका	सदस्य	९८४८६४७१९१	
५	दिपा सउद	अध्यक्ष	नमुना महिला सहकारी	सदस्य	९८६८५५४३८६	
६	अल्का मल्ल	उपाध्यक्ष	वालक्लव पालिका स्तरिय	सदस्य	९८४७१०५४०४	
७	तुलसी पाण्डे		महिला वालवालिका शाखा	सदस्य	९८६८४४९०४	

फोटोहरु

गाउँपालिकाको विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा गोष्ठि मा मन्तव्य राख्दै जोरायल गाउँपालिका अध्यक्ष

विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका क्रममा उपाध्यक्ष लगायत सहभागहिरु

विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा गोष्ठि मा सहभागी जोरायल गाउँपालिका वडाध्यक्षहरु